

§ 12 stk. 2 Miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion

Osmark 5, 6400 Sønderborg

*Meddelt:
26. december 2009
Sønderborg Kommune
Landbrugsafdelingen*

KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE PROJEKT:

Godkendelsen er udarbejdet på grundlag af virksomhedens ansøgning – ansøgningskema 3406 modtaget 11. juli 2008 samt supplerende oplysninger modtaget løbende. Den endelige godkendelse er baseret på version nummer 6 af ansøgningskemaet (3406) modtaget den 21. december.

Der ønskes en hvis fleksibilitet i ansøgningen og derfor søges der om 3 muligheder/scenarier:

- 1) At etablere separationsanlægget og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 2) At etablere separationsanlægget og gyllelagune/de to gyllebeholdere og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 3) At bygge stald, etablere separationsanlægget og lagunen/de to gyllebeholdere samt udvide/ændre dyreholdet.

Der ansøges i scenarie 3 om at udvide slagtesvineproduktionen på Osmark 5 og 10, 6400 Sønderborg fra 1.821 slagtesvin 30-105 kg og 17.048 slagtesvin 30-115 kg, i alt 652,7 DE, til 4.197 slagtesvin 30-105 kg og 16.787 slagtesvin 30-115 kg, i alt 715 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny stald med delvist spaltegulv (minimum 25 % fast gulv), etableres et separations- og energianlæg, en gyllelagune på 6.016 m³ og en ladebygning samt en buffertank.

Udnyttelsen af de 3 scenarier skal ske i henhold til følgende tidsplan:

- 1) Etablering separationsanlægget skal ske inden udgangen af 2011.
- 2) Etableringen af gyllelagune/de to gyllebeholdere sker inden udgangen af 2014.
- 3) Etableringen af stald samt udvide/ændre dyreholdet sker inden udgangen af 2014.

Ejendommene er placeret i god afstand fra fælles vandindvindingsanlæg, enkelt vandindvindingsanlæg, vandløb, offentlig vej og naboskel m.v. Afstanden den nabobeboelse er mindre end geneafstand, men da afstanden er mindre i ansøgt drift end i nudrift vurderer Sønderborg Kommune, at godkendelsen kan meddeles.

GODKENDELSEN ER UDARBEJDET AF:

Sønderborg Kommune
Landbrugsafdelingen
Teknik og Miljø
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler:	Helle Dueholm Pedersen
Sag nr.:	08/25962
KS:	EHHA

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	IKKE-TEKNISK RESUMÉ	1
	BESKRIVELSE OG VURDERING AF EJENDOMMEN.....	4
2.	INDLEDNING	4
3.	ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
4.	HUSDYRBRUGET	5
5.	BELIGGENHED	6
5.1	Generelle afstande.....	6
5.2	Planmæssige forhold.....	7
5.3	Indpasning i landskabet.....	7
6.	BYGNINGER.....	9
7.	INDRETNING OG DRIFT	11
7.1	Bivirksomhed	11
7.2	Gylleseparering	11
7.3	Indretning og drift.....	14
7.4	Foder og -opbevaring	19
7.5	Råvarer og hjælpestoffer.....	20
7.6	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	22
8.	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING.....	23
8.1	Samlet gødningsproduktion og -type.....	23
8.2	Gødningshåndtering	23
8.3	Ammoniak	25
9.	FORURENING OG GENEPÅVIRKNINGER.....	27
9.1	Lugt	27
9.2	Lys	29
9.3	Støj og vibrationer	30
9.4	Støv	30
9.5	Til- og frakørsel	31
9.6	Skadedyr	31
9.7	Spildevand og overfladevand.....	32
9.8	Tankanlæg	33
10.	AFFALD	34
11.	RENERE TEKNOLOGI OG BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK, BAT	35
12.	EGENKONTROL	36
13.	VIRKSOMHEDENS OPHØR - > IPPC.....	37
14.	ALTERNATIVER - > IPPC.....	37
15.	BESKRIVELSE OG VURDERING AF AREALERNE.....	39
15.1	Harmoni og udspretningsarealer	39
15.2	Udbringning af gylle.....	40
15.3	Lokalisering og planmæssige forhold	41
15.4	Beregninger for arealerne - fosfor	41
15.5	Beregninger for arealerne - nitrat (Overfladevand)	41
15.6	Beregninger for arealerne - nitrat (Grundvand)	42

15.7	Beskyttet natur	42
15.8	Beskyttede sten- og jorddiger	43
15.9	Kultur- og fortidsminder	43
15.10	Vandløb.....	43
15.11	Bilag IV arter	44
15.12	Natura 2000	45
16.	GENERELLE REGLER	46
17.	HØRING	47
18.	KONKLUSION	48
19.	VILKÅR FOR EJENDOMMEN	50
20.	KLAGEVEJLEDNING.....	58
	BILAG	59
1.	Kort over afstande til nabo	
2.	Oversigtskort over ejendommen	
3.	Kort over staldafsnit m.v.	
4.	Gylletransportveje	
5.	Beredskabsplan	
6.	Udtalelse fra Aabenraa Kommune ang. udbringningsarealer i Aabenraa Kommune	
7.	Oversigt over udspretningsarealer	
8.	Planmæssige forhold 1	
9.	Planmæssige forhold 2	
10.	Beskyttet natur 1	
11.	Beskyttet natur 2	
12.	Overfladevand 1	
13.	Overfladevand 2	
14.	Grundvand 1	
15.	Grundvand 2	
16.	Natura 2000 1	
17.	Natura 2000 2	

1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Sønderborg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af slagtesvineproduktionen på Osmark 5 og 10, 6400 Sønderborg i henhold til reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006. Godkendelsen er udarbejdet på grundlag af virksomhedens ansøgning – ansøgningsskema 3406 modtaget 11. juli 2008 samt supplerende oplysninger modtaget løbende. Den endelige godkendelse er baseret på version nummer 6 af ansøgningsskemaet (3406) modtaget den 21. december. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår og forudsætninger.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens produktionsanlæg og besætning, som meddeles ved denne skrivelse, er der i tilknytning hertil accepteret anvendelse af aftalearealer knyttet til ejendommene:

- Finn Küsel, Bojskovvej 28, 6400 Sønderborg
- Hans Lorenz Lillelund, Haderslevvej 477, 6230 Rødekro
- Jes og Christine Krag, Blansskovvej 5, 6400 Sønderborg
- Knarhøj I/S ved Erling & Jan K Petersen, Blans Østermark 9, 6400 Sønderborg
- Peter Schmidt, Duborgvej 30, 6360 Tinglev
- Edmund Mogensen, Rønshovedvej 2, 6340 Kruså

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Slagtesvineproduktion på Osmark 5 og 10 udvides fra dyreholdet fra 1.821 slagtesvin 30-105 kg og 17.048 slagtesvin 30-115 kg, i alt 652,7 DE, til 4.376 slagtesvin 30-105 kg og 16.634 slagtesvin 30-115 kg, i alt 715 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny stald med gyllekøling og delvist spaltegulv (minimum 25 % fast gulv), etableres et separationsanlæg, en gyllelagune på 6.016 m³ eller to gyllebeholder på 3000 m³ med overdækning og en ladebygning samt en buffertank.

Der ønskes en hvis fleksibilitet i ansøgningen og derfor søges der om 3 muligheder/scenarier:

- 1) At etablere separationsanlægget og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 2) At etablere separationsanlægget og gyllelagune/de to gyllebeholdere og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 3) At bygge stald, etablere separationsanlægget og lagunen/de to gyllebeholdere samt udvide/ændre dyreholdet.

Udnyttelsen af de 3 scenarier skal ske i henhold til følgende tidsplan:

- 1) Etablering separationsanlægget skal ske inden udgangen af 2011.
- 2) Etableringen af gyllelagune/de to gyllebeholdere sker inden udgangen af 2014.
- 3) Etableringen af stald samt udvide/ændre dyreholdet sker inden udgangen af 2014.

En del af udbringningsarealerne ligger forholdsvist samlet på Sundeved. De øvrige udbringningsarealer ligger i Aabenraa Kommune. En oversigt over alle udbringningsarealerne kan ses i bilag 7.

Placering

Ejendommene er beliggende i landzone på hver sin side af vejen mellem Øster Snogbæk og

Blans. Den nye stald etableres parallelt med de eksisterende stalde mod nord. Det nye separationsanlæg etableres i en lade øst for bygningerne nord for vejen Osmark. Anlægget er placeret, så afstandskravene til bl.a. byzone, vandløb, søer og veje er overholdt.

Lugt

Der er ingen problemer med overholdelse af lugtgeneafstandene til samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt ligger ca. 349 meter fra ejendommen, hvilket er mindre end geneafstanden, som er 501 meter. Scenarie 1 og 2 medfører ikke krav til lugt, da driften i staldene er uændret. Sønderborg Kommune har vurderet, at da geneafstanden i scenarie 3 er mindre efter godkendelsen end før, kan der gives godkendelsen til ændringen.

Transporter

Udvidelsen af husdyrholdet på Osmark 5 vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges med 5 % til i alt ca. 1211 transportere årligt. Da transporterne sker af offentlig vej vurderer Sønderborg Kommune, at antallet af transportere er foreneligt med hensynet til omgivelserne. Transportvejene fremgår af bilag 4.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Scenarie 1 og 2 medfører ikke en ændring af ammoniakbelastningen fra ejendommen. Scenarie 3 medfører en ammoniakfordampningen fra ejendommen på 11.204,98 kg kvælstof pr. år, hvilket er et fald på 248,58 kg kvælstof pr. år.

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget. Indenfor 1.000 meter fra anlægget ligger følgende områder, som er beskyttet i henholdt til § 3 i Naturbeskyttelsesloven: 6 vandhuller, 1 mose, 1 vandløb, 1 eng og 1 overdrev. Kommunen vurderer, at naturarealerne ikke vil blive påvirket negativt af den mindre ammoniakpåvirkning.

Det nærmeste Natura 2000 område Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (Habitatområde 83, F68) ligger ca. 7,5 km fra anlægget, og vil derfor ikke blive påvirket af ammoniakemissionen fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg tilhørende ejendommen Osmark 5, 6400 Sønderborg.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

En lille del af udbringningsarealerne afvander til Natura 2000 områder, nemlig Flensborg Fjord og Nybøl Nor. Alle udbringningsarealerne ligger uden for nitratklasse, og beregningerne i ansøgningsystemet viser, at kravene til nitratudvaskning til overfladevand er overholdt. Der er ingen udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsopland.

Udbringningsarealerne ligger uden for fosforklasse, og de generelle krav til fosforoverskud er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable. Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne.

Bedst tilgængelige teknik

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer med de fast-

satte vilkår. Alt i alt vurderer Sønderborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse og forudsætningerne i ansøgningsmaterialet overholdes.

Høring

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i Sønderborg Ugeavis den 19. november 2008 med høringsfrist 10. december 2008. Der er i forbindelse med offentliggørelsen ikke indkommet nogen kommentarer til Sønderborg Kommune.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af godkendelse gennemført en 6 ugers nabohøring indenfor konsekvensområdet for lugt, som har en radius på 1143 m. Høringen gav følgende kommentarer:

- Peter Schmidt, Duborgvej 30, Tinglev oplyser, at gylleaftalen er opsagt. Derfor er arealerne taget ud af denne godkendelse, og der er sat supplerende vilkår. Se også afsnit 15.
- Henning Michelsen på vegne af Kathrine Michelsen, Osmark 12: De er bekymret for lugtgenerne efter godkendelsen til ændringen, da en del af grisene bliver flyttet tættere på Osmark 12. Henning nævner desuden, at det specielt er på de varme sommerdage, hvor vinden kommer fra Øst, at det er et problem med lugt. Han bemærker desuden, at den luft der kommer fra ejendommene på Osmark 5 og 10 dækker tilsammen 60° ud af 360°.

Da oplysningerne om, at gylleaftalen med Peter Schmidt er udløbet kom få dage før, at denne godkendelse skulle meddeles har, Sønderborg Kommune været nødsaget til, at undlade at ændre bilag m.v.

Det samlede udbringningsareal til rådighed for ejendommen er 509,4 ha, når arealerne hos Peter Schmidt fraregnes. Harmonikravet for ejendommen ved udnyttelse af scenarie 3 (etablering af ny stald og udvidelse af dyreholdet) er 510,71 ha. Der er derfor ikke tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed ved scenarie 3 medmindre en del af gyllen separeres. Der stilles derfor vilkår om, at der på ethvert tidspunkt skal være tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, så harmonikravet kan overholdes. Hvis der ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal skal dyreholdet mindskes. Der stilles vilkår om dette.

Denne miljøgodkendelse meddeles i henhold til reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006.

Desuden meddeles der i denne godkendelse godkendelse til bivirksomhed i form af gyllesepareringsanlæg. I henhold til svar fra Miljøstyrelsen kræver gyllesepareringsanlæg ikke også en godkendelse i henhold til Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed listepunkt K213. Godkendelsen af gylleseparering gives derfor i denne godkendelse.

BESKRIVELSE OG VURDERING AF EJENDOMMEN

2. INDLEDNING

Sønderborg kommune har modtaget ansøgning fra Henrik Jessen Enderlein om miljøgodkendelse af udvidelse og drift af husdyrproduktion på Osmark 5 og Osmark 10, 6400 Sønderborg. De to ejendomme betragtes af Sønderborg Kommune som et anlæg, da de har fælles fodercentral og gylleopbevaring. Derfor godkendes de to ejendomme også samlet. Ejendommene på Osmark 5 og Osmark 10 er tidligere miljøgodkendt efter miljøbeskyttelsesloven. Osmark 5 er miljøgodkendt den 5. maj 1994 og revurderet den 6. juli 2004. Osmark 10 er miljøgodkendt den 18. oktober 2004. Desuden er der udarbejdet tillæg til miljøgodkendelserne i december 2006.

I resten af denne godkendelse vil der blive henvist til Osmark 5, som den samlede ejendom.

Der ansøges om at udvide slagtesvineproduktionen på Osmark 5, 6400 Sønderborg fra 1.821 slagtesvin 30-105 kg og 17.048 slagtesvin 30-115 kg, i alt 652,7 DE, til 4.376 slagtesvin 30-105 kg og 16.634 slagtesvin 30-115 kg, i alt 715 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny stald med delvist spaltegulv (minimum 25 % fast gulv), etableres et separationsanlæg, en ladebygning, en buffertank og en gyllelagune på 6.016 m³ eller to gyllebeholdere på 3.000 m³.

Der ønskes en hvis fleksibilitet i ansøgningen og derfor søges der om 3 muligheder/scenarier:

- 1) At etablere separationsanlægget og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 2) At etablere separationsanlægget og gyllelagune/de to gyllebeholdere og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 3) At bygge stald, etablere separationsanlægget og lagunen/de to gyllebeholdere samt udvide/ændre dyreholdet.

Udnyttelsen af de 3 scenarier skal ske i henhold til følgende tidsplan:

- 1) Etablering separationsanlægget skal ske inden udgangen af 2011.
- 2) Etableringen af gyllelagune/de to gyllebeholdere sker inden udgangen af 2014.
- 3) Etableringen af stald samt udvide/ændre dyreholdet sker inden udgangen af 2014.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger.

Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af udvidelsen af dyreholdet og etableringen af gyllesepareringsanlægget, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

Ansøgningen om godkendelse efter *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* er indsendt til Sønderborg Kommune gennem www.husdyrgodkendelse.dk første gang den 14/7 2008. Den 21. december 2009 er version 6 af ansøgningen indsendt, og denne danner grundlaget for den endelige godkendelse.

3. ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ansøgerens navn: Henrik Jessen Enderlein
Adresse: Osmark 5
Virksomhedens navn: Henrik Enderlein

Beskrivelse af ejendommen

Adresse: Osmark 5 og Osmark 10, 6400 Sønderborg
Matrikel: 212, 10 m. fl. Snogbæk ejerlav, Sottrup sogn
CVR-nr.: 59321110
P-nr.: 1002096687
CHR-nr.: 19405 og 94980
Kontaktperson: Henrik Enderlein
Ejer af ejendommen: Henrik Enderlein ejer Osmark 5. Anne Marie Enderlein ejer beboelsen på Osmark 10
Ejer af virksomheden: Henrik Enderlein

4. HUSDYRBRUGET

Ejendommens årlige dyrehold/produktion før og efter udvidelsen kan ses i tabel 1. Dyreholdet er beregnet i henhold til gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 med senere ændringer.

Tabel 1 Dyreholdets størrelse

Art	Før udvidelse		Efter udvidelse	
	antal	DE	antal	DE
Slagtesvin (30-105 kg)	1.821	54,7	4.376	131,6
Slagtesvin (30-115 kg)	17.048	597,9	16.634	583,4
I alt		652,6		715

Ansøger har ikke husdyrproduktion på andre ejendomme.

Det ansøgte kræver bygningsmæssige udvidelser og ændringer: Der etableres en ny stald i scenarie 3 med delvist spaltegulv og gyllekøling. Desuden etableres et gylleseparationsanlæg, en gyllelagune på 6.016 m³, en ladebygning og en buffertank – se desuden beskrivelse af de forskellige scenarier nedenfor.

Den planlagte ombygning forventes påbegyndt i umiddelbart efter meddelelsen af relevante godkendelser.

Miljømyndighedens vurdering

Påvirkningen af omgivelserne ved de tre alternativer kan alle ses af ansøgningen, og påvirkningen af de enkelte alternativer fremgår af miljømyndighedens vurdering i de enkelte, relevante afsnit.

Sønderborg Kommune stiller vilkår om, at ansøger skal orientere kommunen om, hvilket alternativ som ønskes udnyttet minimum 14 dage før påbegyndelsen af alternativet. Desuden gør kommunen opmærksom på, at de alternativer, som ikke er udnyttet indenfor 2 år efter meddelelsen af godkendelsen bortfalder og således ikke kan udnyttes. De kan derfor ikke udnyttes på et senere tidspunkt.

Før at kunne kontrollere om godkendelses vilkår om maksimalt dyrehold overholdes – med hensyn til antal og vægt – stilles der vilkår om, at dyreholdets antal og ind- og afgangsvægt til enhver tid skal kunne dokumenteres ved hjælp af dokumentation fra produktionen. Der stilles også vilkår, om at miljømyndigheden skal have mulighed for at kunne foretage en kontrol optælling af dyr i staldene. Miljømedarbejderen vil ved tilsyn i staldene overholde gældende karantænereregler i besætningen. Endelig stilles der vilkår om, at produktionen skal ske jævnt fordelt over året.

5. BELIGGENHED

5.1 Generelle afstande

Bilag 1 viser en oversigtsplan med angivelse af anlæggenes placering i forhold til omgivelserne. Beboelserne omkring ejendommen er alle ejet af Henrik og Anne-Marie Enderlein.

Ejendommene er beliggende i landzone på hver sin side af vejen mellem Øster Snogbæk og Blans. Den nye stald etableres parallelt med de eksisterende stalde mod nord. Det nye separationsanlæg etableres i en lade øst for bygningerne nord for vejen Osmark. Anlægget er placeret, så afstandskravene til bl.a. byzone, vandløb, søer og veje er overholdt. Stald 4 er beliggende umiddelbart op af stuehuset på Osmark 5, men da der er tale om en eksisterende stald har det ingen betydning.

Tabel 2: Afstande til relevante områder

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse
Nabo	Ca. 230 m	Fra bygning 1 til Osmark 12
Nabo	Ca. 349 m	Fra staldanlæggets centrum til Osmark 12
Naboskel	Ca. 110 m	Fra stald på Osmark 5 til matr. nr. 212 af Snogbæk, Sottrup
Beboelse på samme ejendom	0 m	Stald 1 er sammenbygget med stuehuset
Levnedsvirksomhed	>> 25 m	Nærmeste dagligvareforretning ligger i Blans by
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 1,1 km	Fra staldanlæg Osmark 5 til Øster Snogbæk
Byzone	ca. 2,2 km	Fra staldanlæg til Blans
Sommerhusområde	ca. 8,5 km	Til sommerhusområde ved Vemmingbund
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 2,2 km	Til Blans vandværk
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 900 m	Til DGU boring 169.510 syd for ejendommen
Vandløb	ca. 380 m	Til Osbæk vandløb vest for ejendommen
Dræn	ca. 25 m	Fra stalden bygning 6 til dræn vest for maskinhuset
Sø	Ca. 875 m	Fra staldanlæg på Osmark 5 til nærmeste vandhul sydvest for ejendommen.
Privat vej	>> 25 m	Nærmeste private vej kendes ikke
Offentlig vej	ca. 25 m	Fra gyllebeholder på Osmark 5 til Osmark

Ejendommen er beliggende indenfor områder med drikkevandsinteresser- se desuden arealdelen i afsnit 15.

Miljømyndighedens vurdering

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i ”Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug” er overholdt. Stald nr. 1 er sammenbygget med stuehuset på Osmark 5, men da stalden er lovligt etableret, har kravet om 15 meter til beboelse fra nye stalde ingen betydning.

Sønderborg Kommune vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til de generelle afstandskrav.

5.2 Planmæssige forhold

Ifølge regionplanen for Sønderjyllands Amt 2005-2016 ligger ejendommen og dens jorder i områder med drikkevandsinteresser. Se bilag 14 og 15. Hovedparten af jorderne afvander til Alsford, se afsnit 15 for en nærmere beskrivelse af arealerne.

Ifølge Kommuneplan 2005-2017 for Sønderborg Kommune ligger virksomheden i det åbne land. Der er ikke nuværende eller fremtidige lokalplaner for området, hvor ejendommen er beliggende.

Ifølge Spildevandsplan 2001-2004 for Sundeved Kommune, som omfatter planperioden til år 2004, har ejendommen Osmark 5 et nedsivningsanlæg. Tagvand afledes via drænen til Snogbæk med udløb i Alsford. Spildevand er yderligere behandlet i afsnit 9.7.

Ejendommen forsynes med vand fra Sottrup Vandforsyning.

5.3 Indpasning i landskabet

Ejendommen ligger forholdsvis isoleret langs med vejen mellem Øster Snogbæk og Blans. Nedenfor beskrives af udpegningerne for området, hvor bygningerne er placeret:

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen ”Særligt næringsfattige naturarealer” og ”Naturområder”.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug:

Der er ca. 6,3 km til nærmeste udpegede § 7 areal. Det er tale om et overdrevarsareal ved Adsbøl langs en å øst og syd for byen.

Natura 2000:

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land, Rinkenæs Skov (habitatområde H83 og fuglebeskyttelsesområde F68), ligger ca. 7,5 km sydvest for ejendommen. Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde er Flensborg Fjord og Nybøl Nor (fuglebeskyttelsesområde, F64), som ligger ca. 6,5 km sydvest for ejendommen.

Områder med landskabelig værdi:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen ”Værdifulde kystlandskaber” og ”Værdifulde landskaber”.

Uforstyrrede landskaber:

Bygningerne ligger indenfor udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Rekreative interesseområder:

Bygningerne ligger udenfor udpegningerne: "Fritidsområder", "Eksisterende byzonearealer", "Nye og Eksisterende sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål".

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer:

Der er ingen bygninger indenfor udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Kirkeomgivelser:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen:

Bygningerne ligger indenfor udpegningen "Kystnærhedsafgrænsning".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering:

Bygningerne ligger udenfor lavbundsarealudpegningen "VMP II-lavbundsarealer" og "Øvrige lavbundsarealer".

Skovrejsningsområder:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Fredede områder:

Bygningerne ligger udenfor fredede områder.

Beskyttede naturarealer (§ 3):

Der er ingen bygninger indenfor udpegningen.

Strandbeskyttelseslinie:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Klitfredningslinie:

Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Skovbyggelinie:

Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie:

Der er ingen bygninger indenfor udpegningerne.

Kirkebeskyttelseslinie:

Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen "Kirkebyggelinier".

Fortidsmindebeskyttelseslinie:

Bygningerne er beliggende udenfor "fortidsmindebeskyttelseslinie".

Beskyttede sten- og jorddiger:

Der ligger ikke beskyttede sten eller jorddiger hvor de nye bygninger skal opføres.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe kulturhistoriske-, geologiske- eller rekreative værdier i området og stiller derfor ikke vilkår til beskyttelse af disse.

Bygningerne ligger indenfor uforstyrrede landskaber. Ifølge Regionplan for Sønderjyllands Amt er formålet med udpegningen af ”uforstyrrede landskaber” er at vise de sammenhængende og upåvirkede landskaber, hvor det er vigtigt at undgå nye forstyrrende anlæg. Der skal tages størst muligt hensyn, så de uforstyrrede landskaber bevares. Den almindelige landbrugsdrift kan som hovedregel fortsættes, og der kan således stadig opføres erhvervs-mæssigt nødvendigt byggeri. I landskabsbeskrivelse af Sønderjyllands Østkyst fremgår det, at landbrugslandskabet har kapacitet til at rumme fortsat modernisering af landbruget med etablering af nye store landbrugsbygninger og sammenhængende landbrugsflader.

Sønderborg Kommune stiller vilkår om, at der skal udarbejdes en plan over afskærmende beplantning med egnstypiske arter, som skal godkendes af kommunen. Planen skal indsendes til Sønderborg Kommune i rimelig tid inden opførelse af nye bygninger på ejendommen påbegyndes. Ved rimelig tid forstås Sønderborg Kommune en måned.

Desuden stilles der vilkår om, at der ikke må anvendes blanke eller reflekterende materialer på de nye bygninger. Der stilles desuden vilkår om, at den nye stald skal opføres på samme kote som den eksisterende bygningsmasse og at de nye bygninger skal opføres som beskrevet i det medsendte materiale med hensyn til placering, materialevalg, farver og udtryk således at de harmonerer med det eksisterende byggeri.

Sønderborg Kommune vurderer, at de ovenstående vilkår er tilstrækkeligt til at sikre, at placeringen af ejendommens nye bygninger ikke medfører væsentlige landskabelige gener for omgivelserne. I næste afsnit gennemgås bygningernes materialer, højde, taghældning m.v.

6. BYGNINGER

Ejendommens samlede bebyggede erhvervsareal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 8234 m².

Stalde, gyllebeholdere, andre bygninger, ventilationsafkast, relevante dræn, afløb, befæstede arealer, adgangs- og transportveje, drikkevandsboringer mv. fremgår af bilag 1-17.

Oplysninger om bygningernes grundplan, bygningshøjde, taghældninger, bygningsmaterialer og farver, afskærmende beplantning, bebyggelsens fremtidige anvendelse, belysningsforhold m.v. fremgår af efterfølgende tabel 3.

Tabel 3: Oversigt over bygninger på ejendommen

Bygning		Grundplan	Bygnings-højde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	BBR 18	1.194 m ²	ca. 8 m	ca. 25 °	Leca sten, pudset og malet hvid. Sorte Ivarcem tagplader og mørkegrå afkast.	Slagtesvinestald. Se pdf. staldafsnit 1.1.2
2	BBR 16	1.173 m ²	ca. 6 m	ca. 20 °	Søstens elementer, pudset og malet hvid. Sorte Ivarcem tagplader og mørkegrå afkast.	Slagtesvinestald. Se pdf. staldafsnit 1.1.1
3	BBR 17	210 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Leca sten, pudset og malet hvid. Sorte Ivarcem tagplader.	Udleveringsrum
4	BBR 4	294 m ²	ca. 6 m	ca. 20 °	Gule mursten, grå eternit tagplader	Slagtesvinestald. OBS: nedlægges*. Se pdf.

Beskrivelse af ejendommen

						staldafsnit 1.1.4
5	BBR 5	326 m ²	ca. 6 m	ca. 20 °	Gule mursten, sorte Ivarcem tagplader	Lade/ maskinhus
6	BBR 6 & 10	307 m ² + 645 m ²	ca. 6 m	ca. 20 °	Gule mursten, grå eternit tagplader	Slagtesvine- stald*. OBS: nedlægges. Se pdf. staldafsnit 1.1.5
7	BBR 7	212 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Gule mursten, sorte Ivarcem tagplader	Slagtesvinestald. Se pdf. staldaf- snit 1.1.6
8	BBR 11	225 m ²	ca. 8 m	ca. 30 °	Gule mursten, grå eternit tagplader	Fodercentral
9	BBR 8	587 m ²	ca. 5 m	ca. 25 °	Gule mursten, grå eternit tagplader	Slagtesvinestald. Se pdf. staldaf- snit 1.1.7
10	BBR 9	165 m ²	ca. 5 m	ca. 25 °	Gule mursten, grå eternit tagplader	Slagtesvinestald
11	BBR 12	1.004 m ²	ca. 5 m	ca. 20 °	Gule mursten, sorte Ivarcem tagplader	Slagtesvinestald. Se pdf. staldaf- snit 1.1.8
12	BBR 14	800 m ²	ca. 8 m	ca. 20 °	Gule mursten, sorte Ivarcem tagplader	Maskinhus
13	BBR 13	122 m ²	ca. 7 m	ca. 25 °	Gule mursten, sorte Ivarcem tagplader	Værksted
14	Ny bygning til separationsanlæg	273 m ²	ca. 7,3 m	ca. 20 °	Give betonelementer i hvid, sort Ivarcem tagplader	Lade til separa- tionsanlæg
15	Ny stald	1.032 m ²	ca. 8 m	ca. 25 °	Hvide vægge, sort tag og mørkegrå afkast. Måske samme materialer som bygning 1.	Slagtesvine- stald**. Se pdf. staldafsnit 1.1.3

*: Bemærk staldene nedlægges kun, hvis ansøger vælger at udnytte alternativ 3.

** : Stalden opføres kun, hvis ansøger vælger at udnytte alternativ 3.

Der ændres i forbindelse med godkendelsen af ejendommen ikke på anvendelsen af de eksisterende bygninger på nær stald 4 og 6, hvis scenarie 3 vælges.

Stuehus Osmark 8 & 10 er med hvide vægge og sorte tage. Stuehuset til Osmark 5 er hvidt med røde tagsten. Aftægten Osmark 7 er med gule murstensvægge og sort tag.

Øvrige anlæg:

Gyllebeholder på 720 m³: Opført i fundablokke, ca. 1,2 m over terræn med ekstra trådhegn, ingen afskærmende beplantning. Der er intet spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Gyllebeholder på 1.335 m³: Perstrup elementbeholder, ca. 1,2-3 m over terræn, med ekstra trådhegn til den ene side, delvis afskærmende beplantning. Der er fast rør og pumpe til overpumpning af gylle til gyllevogn. Overpumpning sker dels ved at tænde for strømmen i stalden og dels ved at aktivere kontakt ved pumpen. "Kassen" med kontakten ved pumpen afmonteres og fjernes efter udkørsel.

Forbeholder på 30 m³ ved gyllebeholderen på 720 m³.

Forbeholder på 80 m³ på Oldsmølle: 8 kantet betonbeholder, ca. ½ m over terræn med betonlåg. Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder på Bjerggård aktiveres dels kontakt i stalden og dels ved forbeholderen.

Ny gyllelagune. Lagunen forventes at blive en Agrobases gyllelagune på 6.016 m³ netto. Gyllelagunen etableres i overensstemmelse med Landbrugets byggeblad nr. 103.04-03 udgivet

juni 2001, revideret 03.10.2003. Alternativt etableres 2 teltoverdækkede gyllebeholdere på ca. 3.000 m³. Gyllelagunen eller de to nye gyllebeholdere opføres kun, hvis ansøger vælger at udnytte alternativ 2 eller 3.

Ny fortank på 400 m³: Betonbeholder, maksimalt 1/2 m over terræn.

Ny pumpebrønd på 10 m³ til gødningsvand. Fra pumpebrønden pumpes gødningsvandet over i gyllelagunen.

Gastæt silo: Blå Harvestor silo på 19,5 m med kapacitet til 400 tons korn.

Valletank: Rustfri tank beklædt med blå plader på 8 m og med kapacitet til 50 m³.

Kridttank: Rustfri tank beklædt med zinkplader med kapacitet til 8 m³.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at de nye bygninger skal opføres som beskrevet i ansøgningen og i de i ansøgningen beskrevne materialer. Se desuden vurderingen i forhold til uforstyrrede landskaber i foregående afsnit.

Hvis bygningernes placering ændres i forhold til det beskrevne i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse skal Sønderborg Kommune acceptere ændringen inden bygningerne opføres. Jord som flyttes i forbindelse med etablering af nye stalde, anlæg m.v. må udlægges i et maksimalt 1/2 meter tykt lag på områder, som ikke er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Sønderborg Kommune skal orienteres om, hvor jorden flyttes hen og hvor stor en mængde der flyttes.

Der stilles vilkår om, at der ikke må anvendes blanke og reflekterende materialer

Ansøger oplyser, at bilag 1 i Landbrugets byggeblad nr. 103.04-03 først kan udfyldes, når Agrobaser har lavet boreprøver på arealet, hvor gyllelagunen skal ligge. Sønderborg Kommune stiller derfor vilkår om, at bilag 1 skal indsendes udfyldt til kommunen inden gyllelagunen må etableres. Bilag 1 indeholder en redegørelse for hydrologiske forhold og beskyttelse af grundvandsressourcer.

Da gyllebeholderne eller gyllelagunen bliver opført i umiddelbar tilknytning til det samlede anlæg, vurderes det, at der ikke vil ske en påvirkning af de landskabelige værdier i området. Der stilles derfor ikke vilkår til gyllebeholderen eller gyllelagunen.

Det bemærkes, at stald 4 og 6 kun nedlægges, hvis ansøger vælger at udnytte alternativ 3.

7. INDRETNING OG DRIFT

7.1 Bivirksomhed

Landbruget drives som et konventionelt landbrug med husdyrproduktion, samt en bivirksomhed med gyllesepareringsanlæg. Sønderborg Kommune har med baggrund i et svar fra Miljøstyrelsen ikke givet godkendelse i henhold til "Godkendelsesbekendtgørelsens" listepunkt K 213. Godkendelsen af gyllesepareringsanlægget er derfor indeholdt i denne godkendelse. For yderligere oplysninger om gyllesepareringsanlæg se næste afsnit.

7.2 Gylleseparering

I det ansøgte anlæg foretages en separation af gyllen i en væskefraktion, som opbevares og anvendes som gødning og i en fiberfraktion som fraføres ejendommen til biogasanlæg eller

Komtek Miljø til videreformidling. Dette er forudsat i ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk.

Separationsanlægget leveres fra Samson Bimatech i en container, og opstilles i en ny bygning. Alternativt bliver anlægget stående i containeren og der etableres i stedet en plads med afløb til gyllebeholder. Her bliver også placeret en overdækket container til fiberopsamling - forventet størrelse af fibercontainer ca. 20 m³. Containeren står under tag eller på fast plads med afløb til beholder.

Selve separationsanlægget etableres i en container (længde 12 m, bredde 3,15 m og højde 3,10 m) der opstilles i en ny lade på ca. 13 m x 20 m (se ansøgning i www.husdyrgodkendelse.dk, skema 3406).

Ud over laden skal der etableres en gyllelagune på 6.016 m³ netto, en forbeholder på 300-400 m³, en pumpebrønd på ca. 10 m³ samt diverse rørforbindelser. Se bilag 3. Som alternativ til gyllelagunen ønskes mulighed for at etablere 2 gyllebeholdere på ca. 3.000 m³ med fast overdækning. Rørforbindelser for gylle fra fortank til separationsanlægget og videre via ny pumpebrønd til gyllelagune etableres som nedgravede ledninger efter gældende lovgivning.

Placeringen af de enkelte anlægsdele fremgår af bilag 3. Planen er en foreløbig skitse og placeringen af de enkelte dele kan variere i mindre grad ved det endelige projekt. Eventuelle ændringer vil blive fremsendt til kommunen til vurdering.

Separationsanlægget placeres i en lade øst for staldanlægget på Oldsmølle (staldanlægget på den nordlige side af Osmark). Da anlægget kommer til at ligge i forlængelse af eksisterende bygninger og længst muligt væk fra naboer (Osmark 12), vurderer ansøger, at der ikke vil være problemer med den valgte placering.

Anlægget kører i automatisk drift og kan derfor være i drift alle døgnets timer året rundt. Der forventes en samlet årlig driftstid på op til 8.000 timer.

Produktionskapacitet

Separationsanlægget er dimensioneret til at kunne separere maksimalt godt 20.000 tons rågylle pr. år.

Behandlingen i separationsanlægget foregår uden anvendelse af andre råvarer end gylle produceret på virksomheden. Anlæggets årlige elforbrug er estimeret til maksimalt 20.000 kWh (ca. 2,5 kW pr. time). Vandforbruget vil være meget begrænset - skønnet maksimalt 5 m³ årligt til rengøring i forbindelse med service og lignende.

Systematisk beskrivelse af procesforløb

Formålet med etableringen af anlægget er:

Separation af virksomhedens gylle, således at der fremstiles en højeffektiv flydende gødningsfraktion med et lavt fosforindhold.

Fremstilling af en fiberfraktion, der indeholder en stor del af det organisk bundne kvælstof og fosfor, der findes i virksomhedens gylle.

Anlæggets hovedfunktion kan beskrives i følgende trin:

1: Rågyllen ledes til buffertanken på 400 m³, hvor en gyllepumpe via en rørføring leder rågyllen ind i separatoren, hvorefter det ledes i den roterende filtertromle med skovlemedbringer.

2: Filtertromlen separerer fibre fra gyllen ved hjælp af et meget finmasket filtervæv. Der opnås en tørstofprocent i det separerede gylle/rejectvandet, som er mellem 2,5 – 3,5 % tørstof.

3: I centrum af tromlen er der en skruepresse, som presser de fraseparerede fibre fra gyllen til en fiberfraktion med helt op til 40 % tørstofandel. Fra presseenheden føres alt gyllevandet, som er frapresset fibrene, tilbage i filtertromlen via en roterende rensesnegl. Herved kan der i det separerede gylle/rejectvandet kun forekomme partikler, som er mindre end maskevidden i filtertromlens væv.

4: Det separerede gylle/rejectvandet, som er tilbage efter separationen, føres nu tilbage fra separatorens kar videre til en pumpebrønd (ca. 10 m³) til gyllelagune (alternativt gyllebeholdere).

5: Det fraseparerede tørstof (fiberen) snegles ud af separatoren via en snegletransportør til fibercontaineren.

Den separerede gylle/rejectvand udbringes efterfølgende i henhold til regler for anvendelse af husdyrgødning.

Oplysning om valg af teknik

Hvis der i Miljøstyrelsens Referencer til renere teknologivurderinger ved miljøgodkendelser (Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 8/2000 eller seneste udgave) foreligger oplysninger om bedste tilgængelige teknik for den pågældende virksomhedstype, skal der redegøres for virksomhedens muligheder for at anvende de teknikker, der er beskrevet her. Der er kommet en ny referenceliste i 2006: Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 2 2006, Referencer til BAT vurdering ved miljøgodkendelser. Gylleseparering er nævnt med reference til en artikel fra Landsbladet Mark, februar 2003. Artiklen giver ikke grundlag for at vurdere, at gylleseparering et BAT.

Det vurderes i denne sag, at det ikke er BAT, at etablere gylleseparering i forbindelse med så lille en udvidelse, som der her søges om. Ansøger vil dog gerne bidrage til at fremme udviklingen af nye metoder til håndtering af gylle, og samtidig anses det som en fordel at harmoniarealet kan reduceres, og at det separerede gylle kan udnyttes med en højere udnyttelsesprocent.

Miljømyndigheden vurdering

Gylleseparation er ikke en forudsætning for, at ejendommen kan miljøgodkendes. Der stilles derfor ikke vilkår til, hvor stor en del af gødningen, der skal separeres eller hvordan fordelingen af næringsstoffer i de to fraktioner skal være.

Fiberfraktionen fraføres ejendommen til biogasanlæg eller Komtek Miljø til videreformidling. Der stilles vilkår om, at skriftlige aftaler om overførsel af fiberfraktionen skal indsendes til Sønderborg Kommune til orientering. Af aftalen skal fremgå, hvor mange tons fiber der afsættes og hvem modtager er. Aftalerne skal have mindst 1 års løbende opsigelse.

Der stilles vilkår om, at gyllesepareringsanlægget skal opføres og drives i overensstemmelse med ansøgningen. Der stilles ligeledes vilkår om, at fiberfraktionen efter separationen skal opbevares i en lukket container på ejendommen indtil afhentning. Alternativt kan fiberfraktionen opbevares efter de samme regler som opbevaring af fast gødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vurderingen af anlæggets forurening og genepåvirkninger er beskrevet i de relevante afsnit i afsnit 8 og 9.

Driften af separationsanlægget vurderes ikke at være omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, idet der ikke anvendes kemikalier eller andre farlige stoffer i anlæggets drift. Der stilles derfor ikke vilkår.

7.3 Indretning og drift

I de følgende tabeller ses indretning af staldene. Bilag 3 viser en oversigt over staldene.

Table 4: Oversigt over staldindretning og dyreholdet i staldene før og efter godkendelsen

Stald nr	Anvendelse	Gulvtype	Antal dyr nudrift	Antal dyr ansøgt	Stipladser nudrift	Stipladser ansøgt	Vægt i kg
1.1.1	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	438	904	120	226	30-105
1.1.1	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	2774	3616	725	904	30-115
1.1.2	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	438	864	120	226	30-105
1.1.2	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	2774	2580	725	904	30-115
1.1.3	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	0	904	0	226	30-105
1.1.3	Slagtesvin	Delvis spal-tegulv (25-49 % fast gulv)	0	3616	0	904	30-115
1.1.4	Slagtesvin	Fuldspalte	102	0	27	0	30-105
1.1.4	Slagtesvin	Fuldspalte	1238	0	323	0	30-115
1.1.5	Slagtesvin	Fuldspalte	223	0	59	0	30-105
1.1.5	Slagtesvin	Fuldspalte	2718	0	709	0	30-115
1.1.6	Slagtesvin	Fuldspalte	75	208	20	52	30-105
1.1.6	Slagtesvin	Fuldspalte	920	832	240	208	30-115
1.1.7	Slagtesvin	Fuldspalte	265	728	70	182	30-105
1.1.7	Slagtesvin	Fuldspalte	3227	2920	842	730	30-115
1.1.8	Slagtesvin	Fuldspalte	280	768	74	192	30-105
1.1.8	Slagtesvin	Fuldspalte	3397	3070	886	768	30-115

Ansøger oplyser, at praksis er at når de første grise i et hold når en vægt omkring de 115 kg sendes de til slagtning. Resten af holdet får så lov til at vokse sig større, og nogle slagtes løbende. Tilslut tømmes stalden og de resterende sendes af sted. Det er derfor, at den forventede tilvækstperiode, hvis den beregnes er 13 uger for både slagtesvin fra 30-105 og for slagtesvin fra 30-115.

Table 5: Oversigt over staldafsnitenes ventilation og afkast

Staldafsnit	Ventilationstype	Maksimal ventilation	Antal afkast (udsugninger)	Højde
1.1.1	Undertryk	5 x ca. 14.700 m ³ /h	11	ca. ½ m over kip
1.1.2	Undertryk	6 x ca. 14.700 m ³ /h	12	ca. ½ m over kip
1.1.3	Undertryk	6 x ca. 14.700 m ³ /h	12	ca. ½ m over kip
1.1.4	Undertryk	3 x ca. 13.000 m ³ /h	3	ca. 1 m over kip
1.1.5	Undertryk	4 x ca. 14.700 m ³ /h	8	ca. ½ m under kip
1.1.6	Undertryk	3 x ca. 14.700 m ³ /h	3	ca. ½ m under kip
1.1.7	Undertryk	3 x ca. 13.000 m ³ /h	6	ca. ½ m under kip
1.1.7	Undertryk	1 x ca. 13.000 m ³ /h	2	ca. ½ m under kip
1.1.8	Undertryk	5 x ca. 13.000 m ³ /h	10	ca. 1 m over tag

Staldene og gange vaskes for tiden med grundrengøringsmidlet Novaclean efter hvert hold. Midlet indeholder stoffer, der er potentielt skadelige for vandlevende organismer, men som ikke skal miljøklassificeres grundet let nedbrydelighed og lav koncentration. Efter vask af stalde desinficeres staldene med et desinfektionsmiddel. For tiden anvendes desinfektionsmidlerne Virocid og formaldehydopløsning. Virocid indeholder stoffer, som er meget giftige overfor organismer, der lever i vand – stofferne er dog let nedbrydelige. Midlerne kan dog blive udskiftet ud fra almindeligt udbud og efterspørgsel. Der sker ingen vask af transportbiler, der leverer eller afhenter grise.

Gyllekøling

Anlægget består af en varmepumpe, der henter energien gennem plastslanger, der støbes ned i betonen under stalden. Varmepumpen er en kølemaskine og i dette system er kølefladen den betonbund, der er under staldens gyllekummer. Gyllekummerne under staldbygningen er ikke dimensioneret endnu. Slangerne frostsikres med kølervæske for at undgå frostsprængninger. Alle samlinger af rør- og slangesystem er synlige, således at samlinger kan inspiceres ved eventuelle lækager.

Ansøger oplyser, at gyllekølingsanlæggets slanger kommer i kontakt med jorden. Der kræves derfor en tilladelse i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 19. Denne tilladelse vil blive givet umiddelbart efter denne godkendelse meddeles. Sønderborg Kommune, Vand og Jord har den 22. december givet denne tilkendegivelse i forhold til gyllekølingsanlægget:

Kommunens afdeling for Vand og Jord har foreløbeligt vurderet, under forudsætning af at anvendte frostsikringsmidler og antikorrosionsmidler er godkendt af Vand og Jord, at en kommende tilladelse til etablering af gyllekølingsanlæg ikke vil stide mod nogen lokalplan for området, samt at en tilladelse ikke vil genere omkringliggende ejendommers vandindvindingsanlæg i væsentligt omfang. Ved etablering af gyllekølingsanlægget skal kravene i *Bekendtgørelse om jordvarmeanlæg nr. 1019 af 25/10 2009 være overholdt*. Der skal foretages en tæthedsprøvning som anvist i bilag 2 i ovennævnte bekendtgørelse. Resultatet af tæthedsprøvningen skal være Vand og Jord i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen. Frostsikringsmiddel må ikke påfyldes anlægget før der er givet endelig tilladelse til gyllekølingsanlægget.

Den indvundne energi fra gyllen akkumuleres i en varmvandsbeholder, der tilkobles staldens radiator- og brugsvandssystem. Ansøger forventer desuden at en del af varmen kan bruges til opvarmning af beboelserne på Osmark, 5, 7, 8 og 10. Da anlægget ikke er dimensioneret endnu vil Sønderborg Kommune senere modtage en redegørelse for, hvor stor en del af varmen der kan bruges til opvarmning.

Varmepumpeanlægget er forsynet med en lavtrykspressostat, som ved faldende tryk i slangerne stopper anlægget, som herefter ikke automatisk kan starte igen.

Anlægget er endnu ikke dimensioneret, men Sønderborg Kommune afventer en beregning af hvor stort anlægget skal være, så driftstid m.v. kan beregnes, så 30 % ammoniakreduktion i stald 3 opnås. Beregningen skal foretages i henhold til Miljøstyrelsens BAT-blad om ”køling af gyllen i slagtesvinestalde”

Ansøgers redegørelse for bedst tilgængelige staldteknik

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk 's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

Et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem er det, der er etableret på Osmark 5. Herudover er der også en stald med delspalte gulv og en stald med drænet gulv og spalter på Osmark 10. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF. Der udsluses gylle ca. hver 2. -3. uge, og normalt aldrig i tidsrummet fredag eftermiddag til og med søndag samt på helligdage.

Endvidere findes der 1 BAT-byggeblade og 3 BAT-blade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal (106.04-52)
- Køling af gyllen i svinestalde (1. udgave)
- Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde (1. udgave)
- Luftvasker med syre (2. udgave)

Det vurderes, at BAT-byggeblad "Luftvasker med syre, rensning af 60 % afgangsluft" (106.04-58) er uaktuel efter udgivelsen af BAT-blad "Luftvasker med syre".

Stald 1.1.5. og 1.1.6 er med betonspalter og de øvrige stalde er med støbejernsspalter. Efter de nugældende regler skal fuldspaltegulve med betonspalter ændres. Følgende tidsfrister er p.t. gældende:

Pr. 1. januar 2013 skal alle betonfuldspaltegulve til slagtesvin overholde kravet at spalteåbningerne ikke må være over 18 mm og bjælkebredden skal være minimum 80 mm (kravet gælder ikke for fuldspaltegulve i støbejern).

Pr. 1. juli 2015 skal alle stier til slagtesvin med betonfuldspalter være med minimum 1/3 fast eller drænet gulv eller en kombination heraf.

Ifølge Miljøstyrelsens FAQ nr. 13 er udskiftning af inventar (f.eks. udskiftning af spalter) uden samtidige ændringer i gødningsanlæg ikke godkendelsespligtige. Der søges derfor ikke om disse ændringer i forbindelse med denne ansøgning. FAQ'en er dog selvmodsigende, da der også står, at en ændring i staldsystemet er godkendelsespligtig og omfattet af det generelle ammoniakkrav, hvis ændringen medfører skift til et andet staldsystem jf. beskrivelse af normtallene fra Danmarks Jordbrugsforskning (der sker jo en ændring fra fuldspalter til drænet gulv og spalter). Der skulle være en udmelding på vej, som fastslår, at det er den førstnævnte fortolkning, der er bestemmende.

Ansøger vil udskifte spalterne indenfor den lovbestemte periode. Såfremt der skulle ske det, at tidsfristerne skubbes, forbeholder han sig dog ret til at overholde den generelle lovgivnings frister – eller det tidspunkt hvor renovering af spalterne alligevel er påkrævet. Stalderne er opført/renoveret/tilbygget i årene 1975-1996. Som tidligere nævnt, vil staldafsnit 1.1.4 og 1.1.5 blive nedlagt senest i forbindelse med ibrugtagningen af den nye stald på Osmark 10.

Det antages, at Sønderborg Kommunes holdning til BAT med hensyn til staldgulve og slagtesvineproduktion er, at emissionsniveauet maksimalt må være tilsvarende et staldgulve med en andel af fast gulv jf. BAT-byggeblad 106.04-52. Der skal gøres opmærksom på, at overskriften på byggebladet "Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal" er misvisende, idet de indholdet beskriver gulve med 30-67 % spaltegulve og referencerne endvidere ikke har foretaget opdeling i forhold til andelen af fast gulv. 1/3 fast gulv som der her søges om i den nye stald, anses derfor at leve op til BAT.

Med hensyn til BAT-vurderingen for gyllekøling, forsuring og syrerensning skal der gøres opmærksom på, at det ikke muligt at gennemskue, hvordan de miljøøkonomiske beregninger er foretaget. Ansøger og konsulent tager derfor forbehold for beregningerne.

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne fodertilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Alle stalde har undertryksventilation. Ansøger oplyser, at undertryksventilation har et elforbrug, som ligger ca. 50 % under elforbruget for ligetryksventilation.

Redegørelse for fravalg af BAT

Etablering af forsuring i fx den nye stald for at reducere ammoniakfordampningen vil koste godt en million kr. i investering og årlige omkostninger på godt 100.000 kr. (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Flere af stalderne vil muligvis kunne kobles på forsuringsanlægget (det er ikke undersøgt, om det kan lade sig gøre og hvad det vil koste). Meromkostningerne pr. produceret slagtesvin ligger på ca. 47 kr. og meromkostningen pr. kg N reduceret er på ca. 93 kr. De miljøøkonomiske omkostninger ligger på ca. 104 kr. pr. kg N reduceret. Med en udvidelse på netto 62 DE vurderes investeringen ikke at være BAT. Denne teknologi er derfor fravalgt.

Syrerensning af afkastluften fra den nye stald for at reducere ammoniakfordampningen vil koste mellem godt 200.000 og 1,5 million kr. med årlige omkostninger på hhv. godt 40.000 og 195.000 kr. ved 100 % luftrensning og 26.000 og 39.000 ved 20 % luftrensning (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Meromkostningerne pr. produceret slagtesvin svinger fra 10 til 107 kr. pr. produceret slagtesvin og meromkostningen pr. kg N reduceret svinger fra 37 til 310 kr. afhængig af typen af anlægget og rensegraden. De miljøøkonomiske omkostninger svinger fra 49 til 70 kr. pr. kg N reduceret.

Med en udvidelse på netto 62 DE vurderes investeringerne og meromkostninger pr. produceret slagtesvin ikke at være BAT. Dertil kommer, at der stadig er tekniske problemer med anlæggene og at der skal påregnes et vist tidsforbrug til overvågning. Denne teknologi er derfor fravalgt.

For de eksisterende stalde er det ikke realistisk at foretage ændringer af andelen af fast areal. Det skønnes, at vil det koste ca. 1.000-1.300 kr. pr. stiplads at renovere gulvene, så der bliver en andel fast gulv og tilsvarende mindre gyllekummeareal. Tilsvarende vurderes det ikke at være BAT, at etablere gyllekøling i eksisterende stalde. Der står således også i BAT-bladet "Køling af gyllen i svinestalde", at gyllekøling ikke umiddelbart kan etableres i eksisterende stalde.

Ansøger oplyser, at stierne i stald 6, 7 og 8 er 2,04 meter bred har 13,6 % fast gulv.

Med hensyn til BAT-vurderingen for gyllekøling, forsuring og syrerensning skal der gøres opmærksom på, at BAT-bladene er i høring, og at indholdet derfor kan ændres. Det er desuden ikke muligt at gennemskue, hvordan de miljøøkonomiske beregninger er foretaget. Ansøger og konsulent tager derfor forbehold for beregningerne.

Miljømyndighedens vurdering

Hvis ansøger vælger scenarie 1 eller 2, hvor de eksisterende stalde fortsætter og stald 3 ikke opføres vil i alt 431 DE slagtesvin ud af 652,6 DE, svarende til 66 %, gå på fuldspaltegulv. Hvis scenarie 3 vælges, hvor stald 3 opføres og stald 4 og 5 tages ud af drift vil i alt 282,48 DE ud af 715 DE, svarende til 39,5 %, gå på fuldspaltegulv. Sønderborg Kommune vurderer, at det ikke er BAT at 39,5 eller 66 % af stipladserne er med fuldspaltegulve samtidig med at der ikke er anvendt andre staldteknikker til at nedbringe ammoniakfordampningen.

Det skal dog bemærkes, at ifølge Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin § 3 og § 9, stk. 3, er stier med betonspalter og fuldspaltegulv ikke tilladt til slagtesvin fra den 1. juli 2015 for stalde taget i brug før 1. juli 2000. Loven er trådt i kraft for stalde taget i brug efter 1. juli 2000. Ansøger oplyser, at de eksisterende fuldspaltetalde med betonspalter kan bringes op til lovens krav til spaltebredder for omkring 1 million kroner. En renovering, så staldene lever op til lovens krav om mindst 33 % fast gulv vil koste 4-5 millioner.

Når miljøgodkendelsen skal revurderes vil der blive taget stilling til om der skal stilles yderligere krav til BAT for stald 4 og 5. Der stilles vilkår om dette.

Stald 6, 7 og 8 har fuldspaltegulv med støbejernsspalter. Andelen af fast gulv er 13,6 %. Sønderborg Kommune vurderer, at 13,6 % fast gulv ikke lever op til kravene i BAT. Der sættes derfor vilkår om, at der i forbindelse med førstkommande revurdering senest i 2017/2018 vil blive taget stilling til, om der skal stilles yderligere krav til BAT for stald 6, 7 og 8.

For eksisterende stalde med delvist spaltegulv – stald 1 og 2 - vurderer Sønderborg Kommune, at delvist spaltegulv er BAT jf. BAT-byggeblad 106.04-52. Stald 1 og 2 vurderes derfor at leve op til Husdyrlovens krav om BAT. Stald 1 og 2 vurderes derfor at leve op til Husdyrlovens krav om BAT.

Stald 3, som opføres, hvis ansøger vælger scenarie 3, etableres med delvist spaltegulv og gyllekøling. Gyllekøling er BAT jf. BAT-blad: "Køling af gyllen i svinestalde", som er i høring p.t. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at stald 3 lever op til Husdyrlovens krav om BAT. Da anlægget endnu ikke er dimensioneret stiller Sønderborg Kommune vilkår om, at ansøger skal indsende beregning, der viser hvor stor varmepumpen skal være og hvor mange driftstimer pumpen skal have årligt for at opnå en 30 % ammoniakreduktion i stald 3. Beregningen foretages i henhold til Miljøstyrelsens BAT-blad om "køling af gyllen i svine-stalde" og skal godkendes af Sønderborg Kommune inden den nye stald kan opføres.

Der stilles vilkår om, at hvis ansøger ønsker at udnytte scenarie 3, skal stald 4 og 5 tages ud af brug, når stald 3 tages i brug.

Der stilles vilkår om, at nye afkast skal føres minimum 1 meter over tagryg, samt have lodret afkast, da dette giver den størst mulige fortynding af luften.

For at sikre en vis ventilation og mindske risikoen for lugtgener, stilles der vilkår om, at så få ventilationsafkast som muligt i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidigt.

For at sikre, at ventilationen til enhver tid fungerer optimalt, herunder har det lavest mulige energiforbrug stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal for ventilationsanlægget. Der stilles også vilkår om, at ventilationen skal rengøres efter hvert hold slagtesvin. Dataer for rengøring og service skal noteres i journalen, som skal opbevares i 5 år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

Ansøger har redegjort for, at fravalget sker af praktisk og økonomiske hensyn. Ansøger har også redegjort for staldbygningernes levetid og kommende indførelse af BAT. Kommunen vurderer, at det ikke er proportionalt at kræve luftrensning, gyllekøling i eksisterende stalde eller syretilsætning, da luftrensning er svær at integrere i eksisterende stalde og gylleforsuring ikke er foreneligt med beton i alle eksisterende stalde. Desuden vurderes anlægsudgifterne ved etablering af gylleforsuring, gyllekøling i eksisterende stalde eller luftrensning ikke at være proportionale med den miljøgevinst der opnås ved tiltagene.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, hvis ovennævnte vilkår og forudsætningerne i ansøgningen overholdes.

Sønderborg Kommune vurderer, at det er nødvendigt at meddele en tilladelse i henhold til § 19 i Miljøbeskyttelsesloven, hvis gyllekølingsanlæggets slanger er beliggende udenfor sokkelkanten på stalden. Tilladelsen meddeles sammen med denne godkendelse.

7.4 Foder og –opbevaring

Der er en gastæt silo til korn (400 tons), en tank til valle (50 m³), en kridt tank (8 m³) samt siloer i fodercentralen på i alt 125 m³. Der hjemmeblandes vådfoder på ejendommen. Korn og sojaskrå formales og snegles herefter over i en 30 tons rustfri beholder og blandes med valle. I tanken foregår en fermentering. Fra beholderen pumpes 3 tons blanding ad gangen til blandetank, hvor det blandes med vitaminer, mineraler og sojaskrå. Det færdigblandede foder pumpes ud i de enkelte stalde gennem pvc-rør. Til anlægget på Oldsmølle er der nedgravet rør under vejen, som føres ind i bygning 3. Herfra føres videre ud i de 2 stalde (bygning 1 & 2). Den nye stald kobles også på.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

Der blandes foder på ejendommen. Foderet indeholder fytase og der anvendes fasefodring. På ansøgningstidspunktet ligger foderniveauet på:

- mellem 2,8 til 2,9 FE pr. kg tilvækst
- ca. 159 gram råprotein pr. FE i blanding 1 og ca. 150 gram råprotein pr. FE i blanding 2
- ca. 4,1 gram P pr. FE

Foderets indhold af råprotein vil svinge alt afhængigt af sæsonens vejr m.v. og ovenstående viser derfor kun et øjebliksbillede.

Fodringen og foderindholdet er på niveau med BAT jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

Tabel 6: Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Der benyttes ikke benzoesyre i foderet, da vullen indeholder syre, som giver den rigtige pH i foderet.

Miljømyndighedens vurdering

For at kunne dokumentere, at foderniveauet ligger indenfor de intervaller, som er vejledende i forhold til BAT stilles der vilkår om, at korrektionsfaktoren for type 2 korrektionen for svin i 05/06 maksimalt må være 1 beregnet som et gennemsnit over 3 år. Der stilles vilkår om, at ansøger skal dokumentere at korrektionfaktoren maksimalt er 1. Dokumentation skal gemmes i fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

For at sikre en god udnyttelse af foder som ressource, stilles der vilkår om mængden af forbrugt foder og opstået spild skal noteres i en driftsjournal.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, hvis ovennævnte vilkår overholdes.

7.5 Råvarer og hjælpestoffer

I forbindelse med drift af ejendommen og den beskrevne husdyrproduktion før og efter udvidelsen, er der skønnet at være et forbrug af råvarer og hjælpestoffer som angivet nedenfor.

Tabel 7: Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

Middel	Før udvidelse mængde pr. år	Efter udvidelse mængde pr. år
El til produktionen	ca. 300.000 kWh	ca. 300.000 kWh
Fyringsolie til produktionen	ca. 50.000 l	0 l
Dieselolie til produktionen	ca. 5.000 l	ca. 5.000 l
Vandforbrug, drikkevand, vask i stald, overbrusning mv.	ca. 7.000 m ³	ca. 7.700 m ³
Vandforbrug til vask af maskiner mv.	ca. 30 m ³	ca. 35 m ³
Forbrug af strøm pr. DE	ca. 460 kWh/DE	ca. 420 kWh/DE

Selv om der etableres en ny stald og udvides med 62,7 DE, forventes elforbruget ikke at stige, da der nedlægges 2 eksisterende stalde, hvis dette scenarie vælges.

Der sker ingen markvanding. Da de ejede arealer er bortforpagtede, er der ingen oplysninger om forbrug af vand til sprøjtning af marker.

Energibesparende foranstaltninger (BAT vedr. energi)

For 2-3 år siden er ventilationen i bygning 6 og 7 ændret fra ligetryksventilation til undertryksventilation, hvilket er el-besparende. Alle stalde har nu undertryksventilation. En del af bygning 6 (BBR nr. 10) er oprindeligt installeret med lavenergi belysning og resten af stalden samt bygning 7 er ved samme lejlighed ændret til lavenergibelysning. Fremadrettet vil der blive udskiftet til lavenergibelysning i de øvrige stalde, når belysningen skal renoveres.

Lysen i stalden er tændt efter behov ca. 4 timer i døgnet i forbindelse med fodring. Lyset styres af foderanlægget, men kan også tændes og slukkes manuelt.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatorerne i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation). Nogle af staldene har multistep-ventilation (bygning 1, 2, 6 og 7) mens de øvrige kun har trinløs styring.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Vandbesparende foranstaltninger (BAT vedr. vandforbrug)

Vandbesparelse er opnået ved at placere drikkeventiler over krybberne, så der ikke er vandspild.

Da der for tiden bruges valle i foderet, er vandforbruget mindre end i perioder, hvor der ikke benyttes valle. For tiden indkøbes ca. 9.000 m³ valle pr. år.

Der er installeret vandbesparende højtryksdyseanlæg i staldene, som benyttes til køling (overbrusning af dyrene) samt til iblødsætning af staldene før vask. Efterfølgende vaskes med højtryksrensere og koldt vand.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om ugen). Der er i alt 8 vandure fordelt på ejendommen. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det. Vandforbrug opgøres årligt i regnskabet.

Miljømyndighedens vurdering

Det fremgår af tabel 7, at det forventede vandforbrug vil være uændret ca. 7.000 m³ årligt efter udvidelsen. Dette er dog afhængigt af, om der stadig bruges valle i foderet.

I henhold til "Håndbog for svinehold 2007/2008" er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 12.000 m³ vand. Normtallet er beregnet uden forbrugt vand til overbrusning. Det har ikke været muligt at fremskaffe normtal for overbrusning.

Der er dog stor forskel på normtallet og vandforbruget på ejendommen. For at sikre at der sker en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at vandforbruget skal registreres månedligt. Vandforbruget skal noteres i en driftsjournal og forevises miljømyndigheden på forlangende. Der stilles ligeledes vilkår om, at hvis vandforbruget stiger over 12.000 m³ årligt, skal ansøger indsende redegørelse til kommune. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om hvorfor vandforbruget er steget, og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, hvis ovennævnte vilkår overholdes.

7.6 Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle mellem beholdere og ved overpumpning til gyllevogn er beskrevet i afsnit 8. Det tjekkes løbende, om der er plads i de enkelte beholdere. Sådan som forbeholdene og gyllekanaler er konstrueret, ikke ske overløb ved udslusning af gylle fra staldene.

Skulle uheldet være ude og fx en af gyllebeholderne bryder sammen og gyllen løber ud på de omgivende arealer, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden. Værst tænkeligt kan gyllen sive ned i dræn/grøft langs Osmark. For at forhindre en sådan situation, vil gyllen forsøges tilbageholdt ved at lægge jordvold ud vha. rendegraver. Endvidere vil brønde langs Osmark kunne blokeres og en oppumpning af drænvand vha. slamsuger iværksættes. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at dette vil ske. Se desuden beredskabsplan i bilag 5.

Den nye gyllelagune etableres i overensstemmelse med byggeblad 103.04-30 revideret 3. oktober 2003. Det vil sige med sikkerhedsmembran, kontrolmulighed og tætsluttende overdækning. Lagunen og gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Hvis der i stedet etableres 2 teltoverdækkede gyllebeholdere af 3.000 m³, bliver omfattet af 10 årsbeholderkontrollen.

I forbindelse med separationsanlægget er der erfaring for, at der kan springe en slange. Da anlægget er forsynet med trykfaldsalarmer lukkes anlægget automatisk ned. Mængden af spildt gylle eller rejectvand kan herefter opsamles/fejles i et afløb forbundet med gyllebeholder/buffertank. Da anlægget står inde i en bygning med fast gulv og afløb til gyllebeholder, vil uheldet ikke give anledning til forurening. Såfremt fiberen fyldes over i en container i bygningen, vil der være følere, så anlægget stopper, hvis containeren er fyldt. I tilfælde af at separeringsanlægget går i stykker/har driftsproblemer repareres anlægget indenfor maksimalt 48 timer.

I forbindelse med fx slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Alle olietanke står på ben og på fast underlag. De tre udendørs olietanke er nyere olietanke (fra 1999 og 2002). Tankene har påfyldningsalarm. På dieseltankene er der pistol med automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

Se punktet "Oplag af olie og kemikalier" for yderligere oplysninger om olietankene.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie, forventes derfor at være meget lille.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger har redegjort for de mulige driftsforstyrrelser og uheld og i tilstrækkelig grad forebygget at uheld kan ske. Der stilles derfor ikke vilkår til forebyggelse af driftsforstyrrelser og uheld. Der stilles vilkår omkring opbevaring og håndtering af smøremidler og kemikalier.

8. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

8.1 Samlet gødningsproduktion og -type

Der er indsendt en kapacitetsberegning i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede gødningsmængde for de tre scenarier kan ses i tabel 8.

I forbindelse med godkendelsen etableres en gyllelagune eller 2 gyllebeholdere – se afsnit 8.2. Gyllelagunen har fast overdækning. De to gyllebeholdere etableres med fast overdækning og der tilledes således ikke regnvand til beholderne.

Tabel 8: Gødningstyper og -mængder

Gødningstype	Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
	Flydende gødning [m ³]	Fast gødning [m ³]	Flydende gødning [m ³]	Fast gødning [m ³]
Gylle	11.328	-	-	-
Fiberfraktion	-	-	-	1257
Rejectvand – scenarie 1 eller 2	-	-	10.195	-
Rejectvand – scenarie 3	-	-	10.308	-

Der modtages ikke gødning, slam eller andre affaldsstoffer fra andre.

Al virksomhedens jord er bortforpagtet, så gødning udbringes på arealer, som virksomheden har gylleaftaler med.

8.2 Gødningshåndtering

Den samlede mængde flydende gødning og den deraf følgende tilstrækkelige opbevaringskapacitet er følgende for de 3 scenarier:

- Scenarie 1: 10.195m³ svarende til 9,9 måneder ekskl. lejet kapacitet
- Scenarie 2: 10.195m³ svarende til 11 måneder ekskl. lejet kapacitet
- Scenarie 3: 10.308 m³ svarende til mere end 12 måneder ekskl. lejet kapacitet

Opbevaringsanlæggene fremgår af tabel 9:

Tabel 9: Opbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m ³ før	Kapacitet i m ³ efter	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	720	720	1977	Ingen	12	6
Perstrup gyllebeholder	1.335	1.335	1982	Ingen	21	11
Fortank Bjerggård	30	30	1977	Betonlåg	-	-
Fortank Bjerggård	30	30	1986	Betonlåg	-	-
Fortank Oldsmølle	80	80	2002	Betonlåg	-	-
Eksisterende kanaler Bjerggård	1.300	1.300*	-	-	-	-
Eksisterende kanaler Oldsmølle	1.980	1.980	-	-	-	-
Lejet gyllebeholderkapacitet	2 x 2.100	2 x 2.100	-	Ingen	67	34
Ny gyllelagune	-	6.016	Forventet	Plastmembran	-	49
Ny forbeholder	-	400*	Forventet	Betonlåg	-	-
Nye kanaler Oldsmølle	-	Ikke planlagt endnu	Forventet	-	-	-
I alt	9.645	16.091	-	-	100	100

* Nogle af kanalerne på Bjerggård ophører, idet to stalde lukkes (staldafsnit 1.1.4 og 1.1.5), hvis scenarie 3 vælges. I scenarie 3 etableres der nye kanaler i den nye stald på Oldsmølle. Derfor vil det dog gå nogenlunde lige op.

Gyllebeholderne blev kontrolleret via 10-års beholderkontrolordningen i 1998 og 2001.

Ind til videre er der stadig aftale om leje af gyllebeholder i forbindelse med gylleaftalen med Finn Küseler. Der er endvidere stadig en gyllebeholder på Blansskovvej 29, som ejes af Henrik Enderlein (begge på 2.100 m³). Flydelag på beholderne på Osmark 5 opstår af sig selv. Der er leca på beholderen på Blansskovvej. Der lejes maskinstation til at blæse ham på beholderen ved Finn Küseler for at sikre flydelaget.

Den nye fortank kan blive mindre (fx 300 m³) og gyllelagunen kan blive større. Ændringer vil blive meddelt til kommunen, så det kan vurderes, om ændringerne har indflydelse på miljøgodkendelsen. På sigt er det meningen, at gyllebeholderne på 720 og 1.335 m³ sløjfes.

Al transport af gylle i forbindelse med gyllesepareringsanlægget kommer til at foregå i ledninger, der udføres efter gældende regler.

Evt. spild af gylle i gyllesepareringscontaineren opsamles og ledes til gyllebeholder og herefter udspreddning sammen med gødningsvandet. Det drejer sig om få liter gylle, der løber ud ved afmontering af rør i forbindelse med service. Skønnet maksimalt 1 m³ pr. år.

Bedst tilgængelige opbevaringsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så er BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som fx snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Med de eksisterende gyllebeholdere omfattet af 10-års beholderkontrollen og den nye lagune som etableres i overensstemmelse med Landbrugets byggeblad nr. 103.04-03 udgivet juni 2001, revideret 03.10.2003 – eller de 2 nye teltoverdækkede gyllebeholdere på 3.000 m³ hver, vurderes det, at der anvendes BAT.

Bedst tilgængelige udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,

- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Alle udbringningsarealer er bortforpagtede. Både ansøger og forpagter udarbejder hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Gyllen køres ud med slæbeslanger.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Forpagter kører aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Forpagter vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Der stilles vilkår om, at kommunen skal orienteres, hvis der sker ændringer i opbevaringsanlæg m.v. Der stilles desuden vilkår om, at der altid skal være minimum 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Der stilles vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og skal foregå på en måde, der medfører mindst mulig gene for omgivelserne. Der stilles desuden vilkår om, at gylle ikke må udsluses fra staldene lørdag, søndag eller helligdage og at omrøring og udkørsel af husdyrgødningen heller ikke må foregå disse dage medmindre andet aftales med tilsynsmyndigheden.

Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldplads. Der stilles vilkår til dette.

Ansøger redegør for bedst tilgængelige opbevarings- og udbringningsteknik. Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at ansøger lever op til kravene for anvendelse af BAT. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til anvendelse af bedste opbevarings- og udbringningsteknik.

8.3 Ammoniak

Da husdyrproduktionen er uændret i scenarie 1 og 2 gælder følgende afsnit den påvirkning som følger, hvis scenarie 3 vælges.

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav til reduktion på 20% (beregningsgrundlag 01-2008 (3.10)) af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt. Fordampningen af

ammoniak vil primært ske fra staldventilation og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Reduktionen af ammoniaktab fra gyllebeholderne reduceres ved at sørge for, at der er et solidt flydelag på gyllebeholderne. Etableringen af flydelag på gyllebeholderne sker ifølge gældende lovgivning.

Den samlede emission af ammoniak fra anlægget er 11204,98 kg N/ år og meremissionen i forbindelse med udvidelsen er -248,58 kg N/år.

Faldet i ammoniakemissionen efter udvidelsen af dyreholdet skyldes, at en del af de dyr, som går på fuldspaltegulve i de gamle stalde flyttes til nyere stalde med delvist spaltegulv. Der opføres en gyllelagune til opbevaring af den separerede gylle, og der etableres gyllekøling i den nye slagtesvinestald med en samlet driftstid på 8760 timer og en effekt på 30 %.

Det nærmeste registrerede areal beskyttet i henhold til § 7 i Husdyrgodkendelsesloven er et hedeareal beliggende ved Adsbøl. Afstanden til hedearealet er beliggende ca. 6100 meter fra nærmeste staldanlæg.

Det nærmeste Natura 2000 område er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode skov (H83), som er beliggende ca. 7.500 meter fra staldanlægget.

Der forventes ingen luftforurening fra gylleseparatoringsanlægget, da der ikke er tilknyttet noget forbrændingsanlæg til separatoringsanlægget. Det er muligt, at der kan forekomme en lille smule større ammoniakemission fra separeringen, end hvad der vil komme fra almindelig pumpning og opbevaring af gylle. Fiberen vil muligvis også afgive en lille smule ammoniak. Eftersom det er planen, at fiberen skal transporteres hyppigt væk -op til 4-5 gange om måneden, forventes en eventuel yderligere ammoniakemission at være meget begrænset.

Afstanden fra ejendomme til øvrige Natura 2000 områder er:

- Lilleskov og Troldmose (Habitatområde 189) (13.000 meter)
- Bredgrund (Habitatområde 173) (25.600 meter)
- Augustenborg Skov (Habitatområde 200) (9.800 meter)
- Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark (Habitatområde 84) (7.900 meter)

I forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen har Sønderborg Kommunes Naturafdeling gennemgået naturen i en zone på 1.000 meter omkring staldanlægget for natur. Gennemgangen viste, at der indenfor 1.000 meter zonen er følgende områder beskyttet i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven: 6 vandhuller, 1 mose, 1 vandløb, 1 eng og 1 overdrev se bilag 10 og 11. Af de nævnte arealer er et vandhul beliggende indenfor 300 meter fra anlægget.

Derudover ligger et par skovområder ca. 600 meter vest nordvest for staldanlægget.

Miljømyndighedens vurdering

Vurderingen af ammoniakemissionens påvirkning af § 3 natur og bilag IV arter fremgår af de enkelte afsnit senere i godkendelsen. I disse afsnit vil eventuelle vilkår også blive stillet. Eventuelle vilkår bliver også stillet i disse afsnit.

Der kan ikke foretages beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk længere væk end 4000 meter fra anlægget. Der er derfor ikke foretaget beregninger af ammoniakdepositionen til Natura 2000 og § 7 arealet. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniak deposition – fortynding med afstanden fra kilden – vurderes bedriftens påviselige andel af den luftbåren N-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000 område og på § 7 arealet at være marginal.

Der stilles ikke særlige vilkår vedrørende de nævnte skovområder, da det vurderes, at den lidt mindre ammoniakdeposition fra anlægget ikke påvirker skovområderne væsentligt.

For at sikre at ammoniakreduktionskravet på 20 % overholdes, stilles der vilkår til etablering og drift af gyllekøling samt etablering af den nye gyllelagune eller gyllebeholdere med fast overdækning. Disse anlæg er beskrevet yderligere i afsnittet om staldindretning og opbevaringsanlæg. Derudover stilles der vilkår til udformningen af den nye stald i afsnittet om staldindretning.

Den eventuelt lille merbelastning med ammoniak på grund af gylleseparering kan ikke beregnes. Sønderborg Kommune vurderer, at en eventuelt lille merbelastning ikke vil give væsentlig forøget forurening til omgivelserne og stiller derfor ikke vilkår.

Sønderborg Kommune vurderer desuden, at hvad enten scenarie 1, 2 eller 3 vælges, så kan ejendommen drives uden at ammoniakdepositionen vil påvirke omgivelserne væsentligt.

9. FORURENING OG GENEPÅVIRKNINGER

9.1 Lugt

Den væsentligste lugtforureningskilde er dyrene i staldene og ventilationsluften herfra. Gyllen udsluses fra staldene mindst 2-3 gange månedligt. Fra gyllebeholderne kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle, ligesom der i de perioder vil være lugtgener fra gyllevogne og fra de marker, hvorpå der er udbragt gylle. Gyllen udbringes med slæbeslanger. Alle udbringningsarealer er bortforpagtede og ansøger udbringer ikke gylle på nogen af arealerne.

Afdampning af ammoniak fra gyllebeholderne hæmmes ved at tilsætte halm eller leca, så der bliver etableret et effektivt flydelag. På gyllelagunen eller de to nye gyllebeholdere etableres fast overdækning.

Ansøger har beregnet lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg på baggrund af det maksimale dyrehold på stald samtidig. Lugtgenestanden er beregnet efter både den nye 2006-lugtvejledning og FMK-vejledningen, 2. udgave maj 2002. Da den nye beregningsmodel er den mest restriktive danner den, i henhold til lovens krav baggrund.

Scenarie 1 og 2 udløser ikke krav til lugtemmission, idet dyreholdet er uændret. Derfor vedrører resten af dette afsnit scenarie 3.

Tabel 10: Beregnet lugtemmission fra anlægget via www.husdyrgodkendelse.dk

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet geneafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	1195,56 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange
Samlet bebyggelse	Ny	925,62 m	453,64 m	457,13 m	1058,51 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Beskrivelse af ejendommen

Enkelt bolig	Ny	500,90m	500,90m	518,11m	346,42m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand
--------------	----	---------	---------	---------	---------	---

Tabe 11: Afstande fra staldanlægget til relevante områder

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	ca. 230 m	Fra bygning 1 til Osmark 12	50 m (forbudszone)
Nabo	ca. 349 m	Fra staldanlæggets centrum til Osmark 12	501 m*
Beboelse på samme ejendom	0 m	Stald (bygning 4) og stuehus er bygget op ad hinanden	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	ca. 1,1 km	Fra staldanlæg Osmark 5 til Øster Snogbæk	926 m*
Byzone	ca. 2,2 km	Fra staldanlæg til Blans	1.196 m*
Sommerhusområde	ca. 8,5 km	Til sommerhusområde ved Vemmingbund	1.196 m*

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er afstandskravet til nabo ikke overholdt efter de nye regler. Dette skyldes bl.a. at Sønderborg Kommune vurderer, at der er tale om et samlet anlæg, mens den tidligere Sundeved Kommune vurderede og miljøgodkendte de 2 anlæg separat. Anlægget har ligget på stedet med stort set den samme produktion de sidste 7 år, og der har aldrig været klager over lugt. Beregningerne viser, at genekriteriet overholdes. Anlægget ville dog ikke kunne ligge på stedet, hvis der var tale om en nyetablering.

Da der i forbindelse med udvidelsen i scenarie 3 nedlægges nogle gamle stalde med fuldspaltegulve og i stedet etableres en stald med delvist fast gulv (minimum 25 % fast gulv), vurderer ansøger det, at anlægget kan drives uden at være til gene for naboen, Osmark 12. Det nye separationsanlæg samt gyllelagunen placeres på den østlige side af driftsbygningerne - længst væk fra naboen, Osmark 12.

Miljømyndighedens vurdering:

Scenarie 1 og 2 udløser ikke krav til lugt og ammoniakdeposition, idet dyreholdet er uændret.

Scenarie 3 udløser krav til lugt, da der bygges ny stald og sker ændringer i eksisterende stalde. Geneafstanden til byzone og samlet bebyggelse er overholdt.

For enkeltbebyggelse i landzone er geneafstanden ved nudrift 493,4 m og efter udvidelsen 470,6 m. Nedgangen i lugt efter udvidelsen skyldes at færre grise går på fuldspalte gulv. Den nærmeste enkeltbolig i landzone (Osmark 12) ligger 266 meter fra den nærmeste staldbyg-

ning og dermed mellem 50 og 100 % af geneafstanden. Dette betyder, at der i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug bilag 3 skal foretages en vurdering af lugtgenerne.

I forbindelse med 6 ugers høring af udkastet har Henning Michelsen på vegne af Kathrine Michelsen, Osmark 12 kommet med kommentarer: De er bekymret for lugtgenerne efter godkendelsen til ændringen, da en del af grisene bliver flyttet tættere på Osmark 12. Henning nævner desuden, at det specielt er på de varme sommerdage, hvor vinden kommer fra Øst, at det er et problem med lugt. Han bemærker desuden, at den luft der kommer fra ejendommene på Osmark 5 og 10 dækker tilsammen 60° ud af 360°.

Sønderborg Kommune vurderer, at selvom der flyttes en del grise fra staldene på Osmark 5 til staldene på Osmark 10 vil det ikke betyde en væsentlig mervirkning af naboen på Osmark 12. Denne vurdering er lavet på baggrund af, at staldene på Osmark 10 er nyere, ventilationen er ny og at gyllen efter miljøgodkendelsen bliver meddelt vil blive opbevaret under låg eller i gyllelagune. Ansøgningssystemet er skuet sådan sammen, at hvis lugtbelastningen fra en enkelt stald er uacceptabel d.v.s. under 50 % af genekriteriet vil der automatisk blive givet afslag. Ingen af staldene på Osmark 5 og 10 ligger under 50 % af genekriteriet.

Henning Michelsen fremhæver desuden, at op til 60° på Osmark 12 bliver berørt af lugt fra Osmark 5 og 10. Sønderborg Kommune vurderer, at staldafsnittene sammenlagt dækker ca. 50° ud af 360°. Vinden kommer i henhold til vindfrekvenserne brugt i www.husdyrgodkendelse.dk fra denne retning i ca. 15 % af tiden.

På denne baggrund vurderer Sønderborg Kommune vurderer, at eftersom geneafstanden er mindre efter udvidelsen end før og inden for generadius på 470 meter er beliggende 1 enkeltbolig uden landbrugspligt, at der kan gives miljøgodkendelse til en udvidelse af ejendommen på baggrund af lugtgenekriterier. Det vurderes desuden at driften af ejendommen er foreneligt med hensynet til de omkringboende, hvis nedenstående vilkår overholdes.

Til begrænsning af lugtgener, stilles der vilkår om, at alle nye ventilationsafkast skal etableres uden afdækningsplader og føres minimum 1 meter over tagryg. Da alle stalde har styret ventilation, stilles der desuden krav om, at færrest mulige ventilationsafkast i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidig, så den højest mulige afkasthastighed opnås.

Der stilles desuden vilkår om, at ventilationsafkast skal rengøres efter hvert hold slagtesvin, så den højest mulige lufthastighed opnås. Der skal føres driftsjournal over rengøringen af ventilationen.

Der stilles også vilkår til, at indholdet af råprotein i foderet begrænses mest muligt, og altid skal ligge indenfor rammerne i BREF. Se desuden afsnittet om fodring.

Desuden stilles der vilkår om, at gylle ikke må udsluses fra staldene på lørdag, søndag eller helligdage, og at der ikke må ske omrøring eller flytning af gylle fra gyllebeholderne disse dage.

9.2 Lys

Der er tændt elektrisk lys i staldene/driftsbygningerne i forbindelse med fodring og brug af bygningerne. Der er etableret udvendigt lys ved fodercentralen (bygning 8), ved værkstedet (bygning 13) og ved udleveringsrummet på Oldsmølle. Lyset kan ikke ses udenfor ejendommen, da den ligger skjæret af beplantninger

Miljømyndighedens vurdering:

Belysningen på ejendommen forventes ikke at kunne medføre væsentlige gener for trafikanter og naboer. Der stilles derfor ikke vilkår til lys på ejendommen.

Der gøres opmærksom på, at hvis det efter kommunens vurdering opstår lysgener, der vurderes til at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

9.3 Støj og vibrationer

I tabellen nedenfor er støjklenderne på ejendommens placering og driftstid beskrevet. Der sker ingen kornetørring på ejendommen, og blandeanlæg og kompressorer vurderes af ansøger ikke at kunne høres udenfor ejendommen. Hovedparten af driften foregår i dagtimerne hele året rundt. Der må ud over de i tabellen nedenfor nævnte støjklender endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommene.

Tabel 12: De årlige og daglige driftsperioder under normale forhold (eksempel):

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Blandeanlæg	I fodercentral i bygning 8	Ca. 12 timer i løbet af døgnet
Kompressor i forbindelse med. foderanlæg	I fodercentral i bygning 8	Kører automatisk ved trykfald, samlet ca. ½ time i løbet af døgnet
Kompressor i værksted	I værksteder i bygning 5	Kun ved forefaldende arbejde i værkstedet
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved indleveringsramper, gyllebeholdere mv.	Normalt 06.00-16.00
Gylleseparationsanlæg	På fast plads eller i ladebygning	8.000 timer pr. år

Ventilationsanlægget er temperaturstyret, således, at det reguleres optimalt efter grisenes behov og indirekte med mindst mulige støjgener til følge. Der er ikke indsendt støjberegninger for de nye ventilationsanlæg, men ansøger oplyser at ventilationen vil være lig den på de eksisterende stalde ved siden af.

Det antages, at gylleseparationsanlægget larmer lige så meget som en 5 kW gyllepumpe svarende til maksimalt ca. 50 – 60 dB(A). Anlægget er monteret i en container, der er støjdæmpende.

Miljømyndighedens vurdering:

Der vurderes ikke at være behov for specifikke vilkår for støjbegrænsning, på grund af den forholdsvise store afstand til naboer. Der fastsættes de generelle støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (fx pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes.

9.4 Støv

Der kan forventes støvbidrag fra staldenes ventilationsanlæg, fodringsanlæg og i forbindelse med håndtering af foder, halm, intern transport og kørsel på grusveje. Desuden kan der forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens arealer, f. eks i forbindelse med høst. Ansøger vurderer, at støvproblemerne er minimeret som følge af, regelmæssig afvaskning af stalde, vådfodring og overbrusningsanlæg.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at stalde, anlæg, udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Der stilles desuden vilkår om, at støvgener fra færdsel på grus- og markveje skal minimeres ved hensynsfuld kørsel.

Sønderborg Kommune vurderer at disse vilkår er tilstrækkeligt til at sikre omkringboende mod væsentlige gener.

9.5 Til- og frakørsel

Til- og frakørsel sker primært ad indkørslen på den østlige side af Bjerggaard og den vestlige side af Oldsmølle. Transporterne sker typisk i dagtimerne. Ansøger forvente, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Tabel 13: Antallet af transportere før og efter godkendelsen

Transporter	Før ansøgning antal/år	Efter ansøgning antal/år
Foder og sækkevarer mv. (kun Bjerggaard)	ca. 75	ca. 75
Valle (kun Bjerggaard)	ca. 360	ca. 360
Fyringsolie/brændstof*	ca. 16	ca. 5
Levering af smågrise	ca. 41	ca. 41
Afhentning af slagtesvin	ca. 144	ca. 144
Afhentning af døde dyr	ca. 52	ca. 52
Transport af fiber væk fra ejendommen	0	ca. 64
Kørsel med gylle og rejectvand væk fra ejendommen	ca. 460	ca. 455
Maksimalt i alt	ca. 1.148	ca. 1211

*: Ansøger oplyser, at da gyllekølingsanlægget endnu ikke er projekteret vides det ikke, hvor meget fyringsolie der kan spares.

Antallet af transportere er skønnede. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er (antallet er skønnet ud fra en 25 m³ gyllevogn). Transport af gylle til arealerne ved Genner sker i lukkede lastbiler med 30 m³ ad gangen.

Der vil normalt blive kørt gylle/rejectvand ud dels i april/maj måned og i august måned. Kørselsveje i forbindelse med gylleudkørsel fremgår af kortbilag 4.

Transporten af gylle til en del af udbringningsarealerne sker gennem eller i udkanten af Blans, som er udlagt som byzone.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der kan opstå nabogener ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild undgås.

Der er i forvejen bestemmelse om, at gylle, der skal transporteres mere end 10 km, skal transporteres i lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

Sønderborg Kommune vurderer, at antallet af transportere er foreneligt med hensynet til de omkringboende og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

9.6 Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer, idet der indsættes rovfluelarver efter behov.

Der er indgået aftale med Mortalin I/S om rottebekæmpelse. Der er opsat 41 udvendige kasser med gift mod gnavere samt 3 kasser i foderladen. Rottebekæmpelsesplanen vil blive revideret efter udvidelsen og suppleret med ekstra kasser.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre hensyn til omkringliggende nabobeboelser stilles der vilkår om, at fluer bekæmpes effektivt i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium og at opbevaring af foder sker på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Der stilles desuden vilkår om, at der skal foretages en effektiv rottebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger ved rotteangreb.

9.7 Spildevand og overfladevand

De årlige producerede mængder af spildevand fremgår af nedenstående skema:

Tabel 14: Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	Stiger fra ca. 1.900 m ³ til ca. 2.100 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra vaskepladser	ca. 25 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 200 m ³	Til trikstank med efterfølgende nedsivning	Trikstank
Sanitært spildevand fra folkerum	ca. 50 m ³	Opsamlingstank	Kommunalt rensningsanlæg
Sanitært spildevand fra bygning 3	ca. 5 m ³	Til opsamlingstank	Ingen
Regnvand tilledt gyllebeholder fra vaskeplads	ca. 120 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra tage og gyllelagune tilledt dræn	Stiger fra ca. 6.000 m ³ til ca. 9.000 m ³	Dræn	Ingen

* mindre mængde, hvis der i stedet etableres 2 gylleholdere.

Mængderne i tabel er skønnede.

Vaskepladsen er på ca. 12 m x 14 m. Der vaskes i alt ca. 16 timer om året med en højtryksrensers, der bruger 25-30 l vand pr. minut – i alt ca. 25 m³ vand.

Septiktanken og opsamlingstanken tømmes via godkendt tømningsordning.

Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelsen også ansøgt om udledningstilladelse til tagvand, vand fra oversiden af gyllelagunen og vand fra pejlebrønden ved gyllelagunen. En eventuel udledningstilladelse vil blive meddelt sammen med denne godkendelse og eventuelle vilkår vil blive tilføjet heri

Gyllesepareringsanlæggets drift giver ikke anledning til egentlig produktion af spildevand til afledning. Vaskevand anvendt i containeren ledes til gylletank og udspreddes herefter sammen med gødningsvandet.

Sprøjteudstyr

Eftersom alle arealer er bortforpagtet sker der ingen vask af sprøjteudstyr på ejendommen. Vask af andre maskiner vurderes af ansøger til at ske sammenlagt ca. 16 timer om året, svarende til ca. 25m³ vaskevand.

Påfyldning

Påfyldning af gyllevogne sker med sugetårn.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre imod forurening ved uheld stilles der vilkår om, at eventuelle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller lignende. Bekæmpelsesmidlerne må kun opbevares i den oprindelige emballage.

Der stilles vilkår om, fast plads ved gyllebeholdere. Kravet om fast plads kan fraviges, hvis gyllen suges op fra gyllebeholderne med sugetårn eller lignende anordning til at mindske gyllepild.

Der gøres opmærksom på, at vand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.

Der stilles vilkår om, at al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- eller olierester skal foregå på vaskepladsen. Der stilles desuden vilkår om, at vaskepladsen til enhver tid skal være mindst 2 meter længere og 2 meter bredere end den største maskine, som vaskes på den.

Der stilles desuden vilkår om, at der skal meddeles en spildevandsudledningstilladelse fra Sønderborg Kommune inden denne godkendelse må udnyttes. Spildevandsudledningstilladelsen forventes givet umiddelbart efter at denne godkendelse meddeles.

9.8 Tankanlæg

Ejendommens tankanlæg fremgår af nedenstående skema.

Tabel 15: Tankanlæg

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår/ fabrikant	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank ved bygning 3	1.800 l	2002 / Roug	129296	5323
Dieselolietank ved bygning 4, maskinhuset	2.500 l	1999 / Roug	88326-01	- *
Dieselolietank ved bygning 4, maskinhuset	5.900 l	1999 / Roug	88327-01	- *

* Tankene er udvendigt beskyttet: Korrosionsklasse II, hvid lak RAL 9016.

Alle olietanke står på støbt betonbund og er hævet på ben eller palle. Fyringsolietanken og de 2 dieselolietanke har påfyldningsalarm.

Desuden er der i BBR-registret registreret to afblændede/opfyldte olietanke under 6.000 l, som er installeret i 1965 på Osmark 5.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord, overfladevand eller grundvand.

Overjordiske olietanke, der er installeret før 1. september 2005 er omfattet af reglerne i olietankbekendtgørelsen. Der stilles derfor ikke vilkår til denne/disse tanke. Vær opmærksom på de indførte sløjfningsbestemmelser i samme bekendtgørelse.

Hvis der senere skal etableres nye olietanke på ejendommen, skal disse godkendes på nærmere vilkår før opstilling, jf. bestemmelser i olietankbekendtgørelsen. Husk at anmelde eventuelle nye olietanke til kommunen.

10. AFFALD

Døde dyr (selvdøde og aflivede svin) afhentes af DAKA efter behov. Døde dyr opbevares i indhegnet område med betonpalter i bunden ved den østlige indkørsel i skygge under et træ. Grise under 40 kg opbevares i lukkede containere. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Ansøger har oplyst, at der hvis dyreholdet udvides forventes der, at skulle bortskaffes ca. 420 døde dyr om året.

I tabellen nedenfor kan ses en oversigt over affaldstyper, opbevaringsted, transportør, mængder samt EAK og ISAGkode.

Tabel 16: Oversigt over affaldstyper, opbevaringssted, transportør, mængder m.v.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Spildolie	Værksted	Selv	Containerplads	ca. 200 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Værksted	Selv	Containerplads	ca. 12 stk.	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted	Selv	OVETHI – Dansk Dæk Service	ca. 3 stk.	16.06.01	05.99
Spraydåser	Stalde	Selv	Containerplads	ca. 200 stk.	15.01.10	23.00
Kanyler	Stalde	Dyrlæge eller selv	Apotek	ca. 3 bokse	20.01.32	05.13
Tørbatterier – NiCd	Stalde	Selv	Containerplads	ca. 50 stk.	16.06.02	77.00
Lysstofrør	Værksted	Selv	Containerplads	ca. 30 stk.	20.01.21	79.00
Metalaffald	Variierer	Diverse skrothandlere	Kendes ikke	0-5 tons	20.01.06	56.20
Diverse brændbart	Ved maskinhus	Meldgård	Kendes ikke	ca. 20 m ³	Afhængig af indhold	19.00
Glas	Stalde	Selv	Containerplads	ca. 10 kg	20.01.02	51.00

Der anvendes ikke slam, bioaske og lignende affaldsstoffer til gødskningsformål. Gyllesepareringsanlæggets drift giver ikke anledning til produktion af egentligt affald, bortset fra separeret gylle/rejectvand og fiber, som afsættes til gødningsformål samt energiudnyttelse (biogas).

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at arealerne omkring bygninger og tilkørselsvej skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

Der stilles desuden vilkår om, at virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Virksomheden skal være opmærksom på, at alt affald skal opbevares, transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til:

- Affaldsbekendtgørelsen
- Regulativ og forskrift for farligt erhvervsaffald
- Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune
- Regulativ for husholdningsaffald i Sønderborg Kommune
- Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren

Husdyrbruget skal til enhver tid overholde Sønderborg Kommunes affaldsregulativer og forskrifter, og der stilles vilkår om dette.

Virksomheden er ifølge affaldsbekendtgørelsen forpligtet til at føre affaldsregister over virksomhedens affaldsproduktion samt transport og bortskaffelse af denne.

Husdyrbruget skal også overholdet bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, som kræver at døde dyr indtil afhentning skal ligge hævet over jorden på en skyggefuld plads. Pladsen skal have cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Fødevareremyndighederne er myndighed på dette område.

11. RENERE TEKNOLOGI OG BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK, BAT

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Der er BAT for følgende områder:

- Management (ledelses- og kontrolfunktioner) behandles herunder.

De øvrige BAT-redegørelser er behandlet under de relevante afsnit i godkendelsen.

- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

BAT Management (ledelses- og kontrolfunktioner)

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der føres logbog over gyllebeholdere. Gyllebeholdere og pumpe-systemer kontrolleres forud for brug.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene. Der er serviceaftale på foderanlægget, brandmateriale, flue- og rottebekæmpelse.

Der er ikke egentlige uddannelses og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Der er indgået sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge.

Ansøger bruger rådgivning fra lokal landboforening og Landscentret ad hoc. Desuden udarbejdes E-kontrol.

Tidligere foregik udbringningen af gylle på arealerne ved Blans by kun, når vindretningen var væk fra byen og med udsigt til regn, og der blev sat sedler op ved købmanden forud for udbringningen. Alle arealer er nu bortforpagtet.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit: der skal registreres vand-, el- og foderforbrug. Eventuelt spild skal registreres. Der skal føres en driftsjournal for ventilationen og udarbejdes beredskabsplaner for at håndtere ikke-planlagte emissioner og hændelser.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være tilgængelig for de ansatte på et for dem let forståeligt sprog.

Der stilles desuden vilkår om, at aktiviteterne på ejendommen skal planlægges optimalt, så der tages mest muligt hensyn til omgivelserne. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT for management, når de enkelte vilkår efterleves.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Alt i alt vurderer Sønderborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet såfremt vilkår og forudsætninger i denne godkendelse overholdes.

12. EGENKONTROL

Der føres forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Der føres logbøger over flydelag på gyllebeholderne. Der føres driftsjournal med oplysninger og dokumentation for antal grise flyttet til og fra ejendommen, antal dyr bortskaffet til destruktions samt antal og vægt af dyr sendt til slagteri. Driftsjournalen består i praksis i kvitteringer for køb af smågrise, kvitteringer fra slagteri og DAKA. Der føres desuden e-kontrol.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og hver dag tages en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke, om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer, som det dog ikke ønskes, at der skal føres journaler over:

Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold slagtesvin.

Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.

Evt. spild ved fodersiloer samles op og bortskaffes.

Der er desuden alarmer i forbindelse med ventilationsanlæg, foderanlæg og for strømsvigt.

Ansøger har ingen umiddelbare forslag til yderligere egenkontrol. Så vidt muligt vil det gerne undgås, at skulle føre flere driftsjournaler, da der jo ikke bruges flere end de nødvendige ressourcer i form af råvarer, hjælpestoffer, energi osv.

For separeringsanlægget foreslås følgende vilkår og egenkontrol: At der hvert år føres journal over mængde fiber og DE afsat til gødnings- eller energiformål.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen. Planens indhold skal være kendt af bedriftens ansatte og udformet på et sprog, så de ansatte kan forstå den. Planen skal være tilgængelig for de ansatte og kan for eksempel placeres i stalden, kantine eller lign. Beredskabsplanen skal opdateres efter behov.

Der stilles vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til beredskabet.

Der stilles vilkår om, at der hvert år føres journal over mængde fiber og DE afsat til gødnings- eller energiformål.

Ansøger har redegjort for mulig egenkontrol. Det vurderes, at de vilkår, der er stillet til egenkontrol i dette og de foregående afsnit er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke opstår væsentlig påvirkning fra husdyrbruget.

13. VIRKSOMHEDENS OPHØR - > IPPC

Da ansøgningen om godkendelse overstiger IPPC-grænsen, har ansøger givet følgende oplysninger om foranstaltninger i forbindelse med produktionens ophør:

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at ved ophør af husdyrbruget, skal ejer foretage oprydning i et sådant omfang at forureningsfare undgås.

Der stilles desuden vilkår om, at ansøger skal orientere Sønderborg Kommune, hvis produktionen på ejendommen ophører. Ved ophør skal ansøger sørge for, at anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald bliver bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke skal sløjfes.

14. ALTERNATIVER - > IPPC

Under punkt N skal der beskrives væsentlige alternative muligheder, som ansøger har overvejet samt 0-alternativet. Hvis separationsanlægget skal placeres på ejendommen i nærheden af eksisterende bygninger, kan der næppe findes en bedre placering end ansøgt, både med hensyn til nabo (Osmark 12) og beskyttelse af grundvand jf. Sønderborg Kommunes tilkendegivelse af 25. maj 2007.

Som tidligere nævnt, er der oprindeligt ansøgt om et energianlæg, som kan afbrænde fiberdelen. Pga. risiko for forlænget sagsbehandling er energianlægget trukket ud af ansøgningen. Herved er man gået glip af muligheden for at nedbringe forbruget af fyringsolie til opvarmning af stalde og beboelser.

o-alternativet vil være at bedriften fortsætter husdyrproduktionen som hidtil.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes ikke at være relevant at stille yderligere vilkår, da alternativet er at lade produktionen køre videre som hidtil og godkendelsen alt afhængigt af scenarie vil medføre en uændret eller mindre påvirkning af omgivelserne.

15. BESKRIVELSE OG VURDERING AF AREALERNE

I forbindelse med vurderingen af arealerne, er arealanvendelsens påvirkning på grundvandsressourcerne, vandmiljøet og natur vurderet. Arealer i forbindelse med produktionsanlægget såsom adgangsveje, arealer omkring gyllebeholdere m.v. er beskrevet og vurderet i de foregående afsnit. Ejendommen råder over et skovareal på matrikel nr. 213 Snogbæk, Sottrup, som ikke indgår i markplanen og dermed ikke modtager husdyrgødning. En del af udbringningsarealerne er beliggende i Aabenraa Kommune. Udtalelserne fra Aabenraa Kommune er vedlagt i bilag 6. I den forbindelse skal det bemærkes, at Aabenraa Kommune har valgt at kræve § 16 til udbringning af gylle på marken EM-10. Ansøger har derfor valgt at tage dette areal ud af ansøgningen og Aabenraa Kommune har accepteret, at der så ikke kræves en § 16 de resterende arealer. Arealerne i Aabenraa Kommune behandles ikke yderligere i dette afsnit.

Der vurderes i det følgende, om der er problemstillinger i forhold til harmonikravet og de planmæssige forhold omkring ejendommen. Arealanvendelsens påvirkning af grundvandsressourcerne, vandmiljøet og beskyttet natur i forhold til fosfor, nitrat og ammoniak bliver også vurderet. Beskyttet natur indebærer naturarealer beskyttet af § 7 i Husdyrloven, § 3 i Naturbeskyttelsesloven, Natura 2000 områder og arter, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV (bilag IV arter) samt aktuelle artsfredninger. Arealanvendelsens påvirkning af kulturelementer i landskabet, som f.eks. beskyttede jord- og stendiger og fortidsminder samt andre aktuelle fredninger bliver også vurderet.

Ændringer i husdyrbrugets udbringningsarealer skal anmeldes til kommunen og have kommunens accept, før ændringen kan finde sted jf. §§ 15-16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen skal ske før planårets begyndelse den 1. august. Kommunen vurderer om de aktuelle ændringer af udbringningsarealerne kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse/revurdering.

15.1 Harmoni og udspretningsarealer

Der rådes over et samlet udspretningsareal på 603,6

ha. Alle ejede udbringningsarealer er bortforpagtet til Knarhøj I/S og der er indgået gylleaftaler på arealerne. Se tabel 17. Et oversigtskort over alle udbringningsarealerne kan ses i bilag 7.

Tabel 17: Oversigt over udbringningsarealerne. Bemærk at al eget areal er bortforpagtet.

	Matr. areal	Heraf udbringningsareal
Eget areal	144,96 ha*	118,9 ha
Gylleaftale Finn Küseler	-	85,0 ha
Alternativ gylleaftale ved Finn Küseler	-	(79,0 ha)
Gylleaftale Hans Lorenz Lillelund	-	26,0 ha
Gylleaftale Jes Krag	-	51,0 ha
Gylleaftale Knarhøj I/S	-	20,0 ha
Alternativ gylleaftale ved Knarhøj I/S	-	(46,2 ha)
Gylleaftale Peter Schmidt	-	79,2 ha
Gylleaftale Edmund Mogensen	-	86,9 ha
I alt/I alt inkl. alternative arealer	-	463 ha/ 588,6 ha

Sønderborg Kommune har få dage før denne miljøgodkendelse skulle være færdig har Sønderborg Kommune fået bekræftet, at gylleaftalen hos Peter Schmidt er udløbet. Kommunen har derfor af tidshensyn set sig nødsaget til, at lade bilag m.v. forblive uændrede. Der er i

ansøgningen angivet et lille eget areal beliggende i et staldanlæg. Dette areal er udelukkende indtegnet for at www.husdyrgodkendelse.dk kan foretage genberegning, hvilket ellers ikke kan lade sig gøre. Arealet indgår ikke som en del af udspretningsarealet.

Der modtages ikke gødning fra andre ejendomme.

15.2 Udbringning af gylle

Ifølge Bek. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må der på svinebrug højest udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE pr. ha pr. planperiode. Det til enhver tid gældende harmonikrav skal overholdes. Hvis der på et tidspunkt ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, skal dyreholdet mindskes, så de gældende harmonikrav kan overholdes.

Det er gyllemodtageren, der står for gylleudbringningen. Da alle arealer er aftalearealer er der ingen beskrivelse af, hvordan gyllen udbringes. Ved udbringning af gylle køres der gennem bymæssig eller samlet bebyggelse i Blans og Ullerup. Transportvejene kan ses i bilag 4.

Transport af gylle længere end 10 km skal i henhold til gældende regler ske i lukket tankbil.

Miljømyndighedens vurdering

Der er i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningsmaterialet i Sønderborg Ugeavis den 18. november 2008 ikke indkommet nogen kommentarer. I den forbindelse havde det ellers været muligt at komme med kommentarer til transport af gødning. Desuden er en del af Blans blevet hørt i 6 uger i forbindelse med den lovpligtige høring. I den forbindelse er der kommet følgende kommentarer, som er relevant for dette afsnit:

- Peter Schmidt, Duborgvej 30, Tinglev oplyser, at gylleaftalen er opsagt. Derfor er arealerne taget ud af denne godkendelse, og der er sat supplerende vilkår. Se også afsnit 15.

Da gylleaftalen med Peter Schmidt er udløbet er det samlede udbringningsareal til rådighed for ejendommen 509,4 ha. Harmonikravet for ejendommen ved udnyttelse af scenarie 3 (etablering af ny stald og udvidelse af dyreholdet) er 510,71 ha. Der er derfor ikke tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed ved scenarie 3 medmindre en del af gyllen separeres. Der stilles derfor vilkår om, at der på ethvert tidspunkt skal være tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, så harmonikravet kan overholdes. Hvis der ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal skal dyreholdet mindskes. Der stilles vilkår om dette.

Ingen af kommentarerne vedrører udbringning og transport af gylle, og Sønderborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles supplerende vilkår.

En del af den gylle der udbringes er separeret. Lugten fra separeret gylle er mindre end lugten fra usepareret gylle.

Det vurderes samlet, at der ikke er væsentlige gener for omkringboende ved udkørsel af gylle, når det gøres som beskrevet og efter gældende lovgivning. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til udkørsel med gylle.

Da husdyrbrugets samlede udbringningsareal er større end det mindst tilladte jf. Bek. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. vurderer miljømyndigheden, at harmonikravet er opfyldt.

15.3 Lokalisering og planmæssige forhold

Ejendommen og de tilhørende arealer ligger fordelt på Sundeved jævnfør bilag 7.

Zonestatus: Alle arealerne er beliggende i landzone. Der er ikke lokalplan for nogen af områderne. Alle udbringningsarealerne er beliggende i værdifuldt landbrugsområde i henhold til Regionplan for Sønderjyllands Amt som nu er ophøjet til Landsplandirektiv.

For udbringningsarealer beliggende inden for 200 meter til byzone gælder der ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen, at udbringning af husdyrgødning ikke må finde sted på lørdage, søn- og helligdage.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at arealanvendelsen ikke er i strid med de planmæssige forhold, og stiller derfor ingen vilkår til arealerne, som vedrører planmæssige forhold.

15.4 Beregninger for arealerne - fosfor

Udbringningsarealerne tilføres 12913,7 kg P (22,7 kgP/ha) pr. planår. Der fraføres med det valgte sædskifte 26,9 kg P/ha/planår, hvilket giver et fosforunderskud på arealerne på 4,2 kg/ha/år. I forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen har ansøger også ansøgt om etablering af gylleseparering. Gyllesepareringen er ikke en forudsætning for godkendelsen og ansøger forbeholder sig derfor ret til at separere den del af gyllen, som han har lyst til.

I forbindelse med gylleseparering fjernes hovedparten af fosfor indholdet med fiberfraktionen, som forventes kørt til biogasanlæg eller lign. Se desuden afsnit 8.1 om gødningsproduktion. Derfor vil gylleseparering kun bevirke at en mindre del af fosforen fra gyllen vil blive tilført arealet.

Udbringningsarealerne, som benyttes på bedriften, er ikke beliggende i opland til Natura-2000-områder, der er overbelastede med fosfor, og der er ikke arealer med hældning over 12 grader mod vandområder, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning. Alle arealerne er beliggende udenfor fosforklasse I-III.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at arealanvendelsen ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning med fosfor, som ligger ud over de krav, som er anført i gældende lovgivning, da alle arealerne er beliggende udenfor fosforklasse og ikke har hældning over 12° mod vandområder. Der kræves derfor ikke § 16 på baggrund af fosfor på udbringningsarealerne.

Sønderborg Kommune vurderer desuden, at gylleseparering under alle omstændigheder vil medføre en endnu mindre påvirkning med fosfor på udbringningsarealerne end den netto-nedgang i fosfor i jordpuljen, som standardsædskiftet S2 beregner. Gyllesepareringen er ikke en forudsætning for, at udbringningen af gylle kan ske i henhold til de gældende harmoniregler. Der bliver derfor ikke stillet vilkår til hvor stor en del af gylle der skal separeres.

15.5 Beregninger for arealerne - nitrat (Overfladevand)

Udbringningsarealerne tilføres 68.716,51 kg N (114,62 kg/ha) pr. planår.

Alle udbringningsarealer ligger uden for nitratklasse 1-3.

Det maksimalt tilladte husdyrtryk er 1,4 DE/ha. Det reelle husdyrtryk er 1,39 DE/ha.

En del af udbringningsarealerne ved Finn Küsel (alt FK) ligger i oplandet til fuglebeskyttelsesområdet Nybøl Nor og Flensborg Fjord (Fuglebeskyttelsesområde 64) som er overbelastet med nitrat, men udenfor nitratklasse – se bilag 13-17. Kvælstofreduktionspotentialet for arealerne ligger på 50-75 %. Udbringningsarealerne ved Finn Küsel udgør i alt 1 % af det samlede opland til Nybøl Nor.

Nybøl Nor er udpeget som fuglebeskyttelsesområde og udpegningsgrundlaget er Troldand, Bjergand, Hvinand og Toppet Skallesluger. Den samlede miljøtilstand vurderes ikke at være opfyldt. Opfyldelse forudsætter en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra diffuse kilder og af udledningerne af miljøfremmede stoffer.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at da alle arealer er beliggende udenfor nitratklasse 1-3 vurderes det, at arealanvendelsen ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning med nitrat til overfladevand. Derfor vurderes husdyrlovens beskyttelsesniveau at være tilstrækkeligt til at beskytte overfladevandet mod væsentlig påvirkning af nitrat.

For arealerne hos Finn Küsel, som ligger i oplandet til Nybøl Nor vurderer Sønderborg Kommune, at da reduktionspotentialet er større end 50 % og arealerne udgør 1 % af det samlede opland til Nybøl Nor vil arealanvendelsen ikke påvirke Natura 2000 området væsentligt.

15.6 Beregninger for arealerne - nitrat (Grundvand)

Udbringningsarealerne tilføres 68.716,51 kg N (114,62 kg/ha) pr. planår

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende i områder med drikkevandsinteresser. En del af udbringningsarealerne er beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser. Se bilag 14 og 15. Sønderborg Kommune, Vand og Jord har vurderet, at udbringningen af gødning på arealerne ikke er problematisk, da alle arealer på nær At I/S 24- ligger i god afstand til vandværksboring og ingen ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

En del af udbringningsarealet At I/S 24- er beliggende 122 meter fra vandværksboringen til Blans Vandværk. Jorden omkring vandværksboringen har en lertykkelse på over 30 meter, og dermed er beskyttelsen af grundvandet god. Grundvandsstrømmen til vandværksboringen kommer ifølge den nuværende viden fra området længst væk fra arealet AT I/S 24-.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne ikke påvirker grundvandet væsentligt med nitrat, da alle arealer er beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder, og alle arealerne på nær At I/S 24- ligger i god afstand fra vandværksboringer.

Sønderborg Kommune vurderer, at brugen af arealet At I/S 24- som udbringningsareal er mulig, da grundvandsstrømmen under arealet løber væk fra boringen.

15.7 Beskyttet natur

Ingen af udspretningsarealerne er beliggende på arealer, som er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3.

Følgende arealer er beliggende umiddelbart op til § 3 arealer: 5-1, JK og "Alt FK 10-0". Arealerne 5-1, JK og "Alt FK 10-0" er beliggende ud til engarealer. Hældningen fra udbringningsarealet og ned mod engen er mindre end 6°.

Ingen udspretningsarealer indeholder natur, som er beskyttet i henhold til § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er ca. 3.250 meter fra mark Alt FK 10-0 til et hedeareal, beliggende ved Adsbøl, som er den nærmeste naturtype, der er beskyttet i henhold til § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ingen af udspretningsarealerne afvander til naturområder, der er beskyttede i henhold til § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljømyndighedens vurdering

Da udbringningsarealerne 5-1, JK og "Alt FK 10-0" er ikke skråner kraftigt mod § 3 arealer, vurderes det, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning med nitrat og fosfor fra de marker, der benyttes som udbringningsarealer. Der kræves derfor ikke § 16 på arealerne.

Ejendommen råder over arealer, som ikke anvendes som udbringningsarealer og som indeholder § 3 natur. For at have mulighed for at beskytte sådanne arealer, gør Sønderborg Kommune opmærksom på, at eventuelle ændringer i udbringningsarealer skal anmeldes til kommunen og have kommunens forudgående accept i henhold til gældende lovgivning før ændringen kan finde sted.

Det bemærkes, at Sønderborg Kommune i forbindelse med behandlingen af sagen havde krævet en § 16 på baggrund af arealet 9-0 hældning mod beskyttet eng. Ansøger har herefter valgt at tage arealet ud af ansøgningen og dermed undgået en § 16.

15.8 Beskyttede sten- og jorddiger

Der er beskyttede sten- og jorddiger langs markerne 5-0,6-0,12-0, "At I/S 3-1", "At I/S 4-1", "At I/S 7-1" og "FK 5-0". De beskyttede sten- og jorddiger er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven § 29 a. Det betyder at de ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Sønderborg Kommune.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de beskyttede sten- og jorddiger, der findes på ejendommen, er tilstrækkeligt beskyttede af gældende lovgivning. Der er derfor ikke krævet § 16 på udbringningsarealerne på baggrund af de beskyttede sten- og jorddiger.

15.9 Kultur- og fortidsminder

Der er ikke registreret fortidsminder på eller i umiddelbar tilknytning til udbringningsarealerne.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af fortidsminder, og derfor heller ikke kræves § 16, da der ikke er registreret fortidsminder på eller i umiddelbar tilknytning til udspretningsarealerne.

15.10 Vandløb

En stor del af udbringningsarealerne ligger i umiddelbar tilknytning til vandløb. Et kort over vandløb og udbringningsarealerne kan ses i bilag 12 og 13. Nedenfor vil de enkelte vandløb i tilknytning til udbringningsarealerne blive gennemgået enkeltvis.

Bovrup Bæk løber langs mark 8-0. Bækken er målsat som B1- Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Målsætningen er opfyldt. Marken skråner mindre end 6 ° ned mod vandløbet.

Ballegård Møllebæk løber langs "At I/S 24-" og At I/S 3-1. Bækken er målsat som B1- Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Målsætningen er ikke opfyldt. Marken skråner mindre end 6 ° ned mod vandløbet.

Blå Å er på strækningen langs markerne 7-0, 8-0, 10-0 og 12-0 målsat som B1- Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Målsætningen er opfyldt. Markerne skråner mindre end 6 ° ned mod vandløbet.

Adsbøl Bæk er på strækningen langs "Alt FK 10-0" målsat i regionplanen som B1- Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Målsætningen er ikke opfyldt. Marken skråner mindre end 6 ° ned mod vandløbet. Mellem hovedparten af marken og vandløbet er der et areal med skov og på den sidste strækning ligger vandløbet omkring 10 meter fra udkanten af marken.

Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende udenfor lavbundsarealer. Arealerne 5-0 og JK er delvist beliggende på lavbundsarealer. Der er ingen risiko for okkerudledning fra arealerne. Ingen af lavbundsarealerne ligger med umiddelbar tilknytning til vandløb.

Alle vandløbene er desuden omfattet af vandløbslovens § 69. Det betyder bl.a., at der skal være en dyrkningsfri 2-meterbræmme ned mod vandløbet. Ved afgræsning skal vandløbet være hegnet 1 meter fra vandløbsprofilets kant.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26 må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant

Miljømyndighedens vurdering

Da udbringningsarealerne langs Ballegård Møllebæk, Blå Å, Bovrup Bæk og Adsbøl Bæk skråner mindre end 6 ° ned mod vandløbet vurderer Sønderborg Kommune, at vandløbene er tilstrækkeligt beskyttet, når blot vandløbslovens bestemmelser til bræmmer overholdes.

På baggrund af ovenstående vurderinger vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til de udbringningsarealer der ligger langs vandløb. Der kræves derfor ikke § 16 på baggrund af hensyn til vandløb.

15.11 Bilag IV arter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde, ynglested eller sporadisk levested på ejendommens arealer. På baggrund af faglig rapport 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab, vurderes det umiddelbart at der er tale om følgende arter: Vandflagermus, Troidflagermus, Pipistrelflagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus, Hasselmus, Skovmår og Dværgflagermus. Ifølge habitatdirektivets artikel 12 stk. d, må yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret padder omfattet af bilag IV på eller i umiddelbar tilknytning til nogle af arealerne eller i 1.000 meter zonen omkring ejendommen.

Truslerne mod de bilag IV arter, som er nævnt ovenfor er for flagermusene primært ugle, for skovmåren jagt og trafik. Hasselmusen lever primært i løv- og blandskove og er registreret i en skov ca. 900 meter fra det nærmeste udbringningsareal. Truslerne mod hasselmus er: Mangel på stabilitet, fragmenterede levesteder, intensiv drift og ensartede kulturer

I forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen har Sønderborg Kommunes Naturafdeling gennemgået naturen i en zone på 1.000 meter omkring staldanlægget for natur. Gennemgangen viste, at der indenfor 1.000 meter zonen er følgende områder beskyttet i henhold til

§ 3 i Naturbeskyttelsesloven: 6 vandhuller, 1 mose, 1 vandløb, 1 eng og 1 overdrev se bilag 10 og 11. Af de nævnte arealer er et vandhul beliggende indenfor 300 meter fra anlægget.

Derudover ligger et par skovområder ca. 600 meter vest nordvest for staldanlægget.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at ammoniakpåvirkningen fra ejendommen ikke vil påvirke yngle- eller rasteområder for de bilag IV arter, som opholder sig i området, da arterne og deres levesteder ikke bliver påvirket af ammoniakpåvirkningen fra luften.

Det vurderes, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne ikke udgør en trussel mod de bilag IV arter der lever i området. Der stilles ikke særlige vilkår til beskyttelse af dem, og kræves derfor ikke § 16 for udspretningsarealerne på grund af bilag IV arter.

15.12 Natura 2000

Mark "Alt FK 10-0" er det areal, som ligger tættest på et Natura 2000 område på land. Der er ca. 890 meter fra mark "Alt FK 10-0" til det nærmeste Natura 2000 område, som er "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode skov" (Habitatområde 83). Udpegningsgrundlaget er: "Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)", "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse", "Bøgeskove på muldbund", "Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund", "Skovbevoksede tørvemoser" og "Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Habitatområdet er følsomt over for næringsstofpåvirkning både fra luften og via overfladevand. Ansøgers marker afvander ikke til "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode skov".

Arealerne "FK 1-0", "FK 2-0", "FK 3-0", "FK 11-1", "FK 13-0", "Alt FK 10-0", "Alt FK 10-1", "Alt FK 10-2", "Alt FK 10-3", "Alt FK 10-4", "Alt FK 6!", "Alt FK 7-0", "Alt FK 7-1", "Alt FK 8-0", "Alt FK 9-0" og "Alt FK 9-1" afvander, som nævnt tidligere til Nybøl Nor.

De resterende marker ligger med væsentlig større afstand til øvrige Natura 2000 områder og ingen af arealerne afvander hertil.

Miljømyndighedens vurdering

Da ingen af udbringningsarealerne ligger i umiddelbar nærhed af eller afvander til Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov eller øvrige Natura 2000 områder, vurderes det, at arealanvendelsen ikke har negativ indflydelse på Natura 2000 områder.

16. GENERELLE REGLER

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Herunder er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag:

Lov nr. 1572 af 20/12/06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12/2006 om miljøbeskyttelse

Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24/09/2009 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 648 af 18/06/2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Historisk)

Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Gældende)

Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11/2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.

Bekendtgørelse nr. 439 af 11/05/2007 om opbevaring af døde dyr med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 18/06/2003 om bekæmpelsesmidler med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1517 af 14/12/2006 om miljøregulering af visse aktiviteter

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1634 af 13/12/2006 om affald (Affaldsbekendtgørelsen)

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 724 af 01/07/2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen)

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Regulativ for farligt affald i Sønderborg Kommune

Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren

Regionplan for Sønderjyllands Amt 2005-2016

Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003 (<http://www.dpil.dk/dpil2005/HTML/flueretn.htm>)

17. HØRING

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i Sønderborg Ugeavis den 19. november 2008. Der er i forbindelse med offentliggørelsen ikke indkommet nogen kommentarer til Sønderborg Kommune.

Et udkast til godkendelsen har været udsendt til naboer og andre berørte fra den 4. november 2009 til den 17. december 2009. Samtidig med fremsendelsen har miljømyndigheden informeret om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

Sønderborg Kommune har indenfor 6 ugers fristen modtaget følgende kommentarer til udkastet:

- Peter Schmidt, Duborgvej 30, Tinglev oplyser, at gylleaftalen er opsagt. Derfor er arealerne taget ud af denne godkendelse, og der er sat supplerende vilkår. Se også afsnit 15.
- Henning Michelsen på vegne af Kathrine Michelsen, Osmark 12: De er bekymret for lugtgenerne efter godkendelsen til ændringen, da en del af grisene bliver flyttet tætere på Osmark 12. Henning nævner desuden, at det specielt er på de varme sommerdage, hvor vinden kommer fra Øst, at det er et problem med lugt. Han bemærker desuden, at den luft der kommer fra ejendommene på Osmark 5 og 10 dækker tilsammen 60° ud af 360°.

Følgende er blevet hørt i forbindelse med 6 ugers høring:

Ansøger:

Henrik Enderlein, Osmark 5, 6400 Sønderborg

Nabo:

Frederik Hansen Møller	Blans Østermark 10	6400	Sønderborg
Birgit Sørup Heinsen	Blans Østermark 12	6400	Sønderborg
Fam. Møller	Blans Østermark 12	6400	Sønderborg
Margrethe Kathrine Neumann	Blans Østermark 14	6400	Sønderborg
ERIK THOMSEN	Blans Østermark 16	6400	Sønderborg
Fam. Heel	Blans Østermark 2B	6400	Sønderborg
Aksel Chr. Faurholm	Blans Østermark 3	6400	Sønderborg
Karsten Thomsen Haupt	Blans Østermark 4	6400	Sønderborg
Søren Haupt	Blans Østermark 4	6400	Sønderborg
Jørgen Jensen Agerley	Blans Østermark 5	6400	Sønderborg
John Hansen	Blans Østermark 5	6400	Sønderborg
Jørgen Agerley	Blans Østermark 5	6400	Sønderborg
Fam. Petersen	Blans Østermark 6	6400	Sønderborg
Knarhøj I/S V/Erling & Jan K Petersen	Blans Østermark 9	6400	Sønderborg
Fam. Kaad	Forstalle 15	6200	Aabenraa
Marie Bertram	Møllevej 5	6400	Sønderborg
Ove Benny Madsen og Chresten Lei Sandager	Nørremøllevej 9	6400	Sønderborg
Fam. Sørensen	Osmark 10	6400	Sønderborg
Boet efter Peter Michelsen	Osmark 12	6400	Sønderborg
Fam. Michelsen	Osmark 14	6400	Sønderborg

Generelt

Jens Andersen	Osmark 3	6400	Sønderborg
Fam. Enderlein	Osmark 5	6400	Sønderborg
AGRO SYD INVEST ApS	Osmark 5	6400	Sønderborg
BJERGGAARD CONSULT ApS	Osmark 5	6400	Sønderborg
BJERGGAARD INVEST ApS	Osmark 5	6400	Sønderborg
HENRIK J ENDERLEIN	Osmark 5	6400	Sønderborg
KOLLUND SKOV ApS	Osmark 5	6400	Sønderborg
WIND EU ApS	Osmark 5	6400	Sønderborg
Fam. Lindegaard	Osmark 7	6400	Sønderborg
Sønderborg kommune	Rådhusvej 10	6400	Sønderborg
Sønderborg kommune	Rådhusvej 10	6400	Sønderborg
	Snogbæk Nederby		
Tove Andersen Lausten	11A	6400	Sønderborg
Fam. Bertram	Snogbæk Nederby 26	6400	Sønderborg
Lissi Grete Jensen	Snogbæk Nederby 29	6400	Sønderborg
Fam. Bünning	Snogbæk Nederby 31	6400	Sønderborg
Christen Christensen Dall	Snogbækvej 19	6400	Sønderborg
Anne-Dorthe Overgaard	Snogbækvej 21	6400	Sønderborg
Christen Dall	Snogbækvej 21	6400	Sønderborg
Hans Michelsen	Vester Snogbæk 15	6400	Sønderborg
Lorenz Lorenzen	Vester Snogbæk 3	6400	Sønderborg
	Vester Snogbæk		
Jens Andersen	37A+B	6400	Sønderborg
Torben Christensen Lei	Vester Snogbæk 39	6400	Sønderborg
Fam. Lorenzen	Vester Snogbæk 5	6400	Sønderborg
Aabenraa Kommune, Landbrugsafdelingen	Plantagevej 4	6330	Padborg

Ejer af 3. mandsarealer, forpagtere m.fl.:

Finn Küseler, Bojskovvej 28, 6400 Sønderborg
Hans Lorenz Lillelund, Haderslevvej 477, 6230 Rødekro
Jes og Christine Krag, Blansskovvej 5, 6400 Sønderborg
Knarhøj I/S ved Erling & Jan K Petersen, Blans Østermark 9, 6400 Sønderborg
Peter Schmidt, Duborgvej 30, 6360 Tinglev
Edmund Mogensen, Rønshovedvej 2, 6340 Kruså

Konsulent:
Rådgiver Ulla R. Pallesen, LandboSyd,

18.KONKLUSION

Sønderborg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af produktion på Osmark 5, Sønderborg i henhold til § 12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Sønderborg Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på Osmark 5 og Osmark 10, Sønderborg på:

- Scenarie 1 og 2: 1821 slagtesvin (30-105 kg) og 17.048 slagtesvin (30-115 kg)
- Scenarie 3: 4.376 slagtesvin (30-105 kg) og 16.634 slagtesvin (30-115 kg)

Der ønskes en hvis fleksibilitet i ansøgningen og der godkendes derfor 3 scenarier:

- 1) At etablere separationsanlæg og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 2) At etablere separationsanlæg og gyllelagune/de to gyllebeholdere og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
- 3) At bygge stald, etablere separationsanlæg og gyllelagune/de to gyllebeholdere med fast overdækning samt udvide/ændre dyreholdet.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Osmark 5 og Osmark 10. Husdyrproduktionen er tilknyttet CHR-nr. 94980. Ejendommen er desuden tilknyttet CVR-nr. 59321110.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden af påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

19. VILKÅR FOR EJENDOMMEN

Denne godkendelse meddeles i overensstemmelse med husdyrlovens § 12 stk. 2. Vilkårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse, samt miljømyndighedens vurdering. Vilkårene omfatter anlægget, husdyrholdet og samtlige arealer, der drives under ejendommens CVR-nr. Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at bedriften til enhver tid skal leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – og så selvom disse regler eventuelt må være skærpede i forhold til vilkår eller forudsætninger i denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.
2. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – og så selvom disse regler eventuelt må være skærpede i forhold til denne godkendelse.
3. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne miljøgodkendelse, herunder ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.
4. Virksomhedens miljøgodkendelse skal jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hver 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017/2018.
5. Ansøger skal orientere Sønderborg Kommune om, hvilket scenarie, der ønskes udnyttet minimum 14 dage før påbegyndelsen af scenariet. De tre scenarier er:
 - 1) At etablere separationsanlægget og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
 - 2) At etablere separationsanlægget og lagunene/de to gyllebeholdere og undlade at udvide/ændre dyreholdet.
 - 3) At bygge stald, etablere separationsanlægget og lagunen/de to gyllebeholdere samt udvide/ændre dyreholdet.Udnyttelsen af de 3 scenarier skal ske i henhold til følgende tidsplan:
 - 1) Etablering separationsanlægget skal ske inden udgangen af 2011.
 - 2) Etableringen af gyllelagune/de to gyllebeholdere sker inden udgangen af 2014.
 - 3) Etableringen af stald samt udvide/ændre dyreholdet sker inden udgangen af 2014.
6. Hvis der på et tidspunkt ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, skal dyreholdet mindskes, så de gældende harmonikrav kan overholdes.

Husdyrholdet og anlæg

7. Virksomheden tillades drevet med et dyrehold på:
 - Scenarie 1 og 2: 1821 slagtesvin (30-105 kg) og 17.048 slagtesvin (30-115 kg)

- Scenarie 3: 4.376 slagtesvin (30-105 kg) og 16.634 slagtesvin (30-115 kg)
8. Hvis scenarie 3 vælges skal dyreholdet i stald 4 og 6 ophøre, når stald 3 tages i brug.
 9. Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktionsanstalt, antal og vægt af dyr sendt til slagting samt eventuelt solgte levende dyr. Dokumentation kan være i form af E-kontrol eller kvitteringer fra indkøb, destruktionsanstalt, slagteri m.v. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
 10. Der skal overfor miljømyndigheden kunne fremlægges dokumentation for husdyrholdets størrelse og sammensætning i mindst 5 år tilbage i tiden.
 11. Der skal på ejendommen være mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med dyreholdets størrelse ved optælling af dyr i staldene.
 12. Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.
 13. Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende materialer på de nye bygninger.
 14. Den nye stald skal opføres på samme kote som de eksisterende staldbygninger.
 15. De nye bygninger skal opføres som beskrevet i det medsendte materiale med hensyn til placering, materialevalg, farver og udtryk således at de harmonerer med det eksisterende byggeri.
 16. Der skal udarbejdes en plan over afskærmende beplantning med egnstypiske arter, som skal godkendes af kommunen. Planen skal indsendes til Sønderborg Kommune i rimelig tid inden opførelse af nye bygninger på ejendommen påbegyndes. Ved rimelig tid forstår Sønderborg Kommune 1 måned.
 17. Bilag 1 i Landbrugets byggeblad nr. 103.04-03 skal indsendes udfyldt til kommunen inden gyllelagunen må etableres.
 18. Hvis bygningernes placering ændres i forhold til det beskrevne i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse skal Sønderborg Kommune acceptere ændringen inden bygningerne opføres.
 19. Jord som flyttes i forbindelse med etablering af nye stalde, anlæg m.v. må udlægges i et maksimalt 1/2 meter tykt lag på områder, som ikke er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Sønderborg Kommune skal orienteres om, hvor jorden flyttes hen og hvor stor en mængde der flyttes.
 20. Når miljøgodkendelsen skal revurderes vil der blive taget stilling til om der skal stilles yderligere krav til BAT for stald 4, 5, 6, 7 og 8.
 21. Der skal etableres fast overdækning på de to nye gyllebeholdere, såfremt ansøger vælger at etablere disse i stedet for gyllelagunen.

Ventilation

22. Nye ventilationsanlæg fra stalde skal sikre, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afkashøjden skal være mindst 1 meter over tagryg.
23. Så få ventilationsafkast som muligt i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidigt, så den højst mulige afkasthastighed opnås.
24. Ventilationsanlægget skal jævnlige efterses og rengøres efter hvert hold slagtesvin. Data skal føres ind i en driftsjournal. Driftsjournalen skal gemmes i fem år og forvises miljømyndigheden på forlangende.

Foder

25. korrektionsfaktoren for type 2 korrektionen for svin i 05/06 maksimalt må være 1 beregnet som et gennemsnit over 3 år. Korrektionsfaktoren er:
$$\frac{((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))}{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 1000}$$
26. Der stilles vilkår om, at ansøger skal dokumentere at korrektionfaktoren maksimalt er 1. Dokumentation skal gemmes i fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende.
27. Der skal føres driftsjournal over mængden af forbrugt husdyrfoder og opstået spild.
28. Foderet skal indeholde fytase og/eller tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af for eksempel højtfordøjelige uorganiske foderfosfater, så udnyttelsen af fosfor i foderet er bedst mulig af hensyn til miljøet.

Råvarer og hjælpestoffer

29. Virksomhedens el-forbrug skal kunne dokumenteres for tilsynsmyndigheden, f.eks. ved kvittering fra elselskabet. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.
30. Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 280.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.
31. Vandforbruget registreres i en driftsjournal månedligt. Journalen skal opbevares i 5 år og forevises miljømyndigheden på forlangende.
32. Hvis vandforbruget stiger over 12.000 m³ årligt, skal ansøger indsende redegørelse til kommunen om, hvorfor vandforbruget er steget og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.
33. Ved håndtering af smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

34. Håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord, overfladevand eller grundvand.

Gødningsproduktion og – håndtering

35. Der skal til stadighed forefindes gyldige skriftlige gylle- og forpagtningsaftaler. Aftalerne skal forevises miljømyndigheden på forlangende.
36. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og skal foregå på en måde, der medfører mindst mulig gene for omgivelserne.
37. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet
38. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.
39. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlæggene lørdag eller søn- og helligdage, med mindre andet aftales med tilsynsmyndigheden.
40. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
41. Sønderborg Kommune skal orienteres, hvis der sker ændringer i opbevaringsanlæg m.v.
42. Gylle må ikke udsluses fra staldene på lørdag, søndag eller helligdage.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg Støj fra anlægget og maskiner

43. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 dB (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 dB (A)

Miljømyndigheden kan årligt forlange, at virksomheden skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling - ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993. Myndigheden kan maksimalt forlange én måling årligt, hvis værdierne er overholdt.

Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden

44. Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som "Miljømåling - ekstern støj".

Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

Støv fra anlæg og maskiner

45. Støvgener fra færdsel på grus- og markveje skal minimeres ved hensynsfuld kørsel.
46. Stalde, anlæg, udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal

Fluer og skadedyr

47. På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
48. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
49. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod rotteangreb.

Spildevand

50. Vand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.
51. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.
52. Vaskepladsen skal til enhver tid være 2 m længere og 2 m bredere end den største maskine, som vaskes på pladsen.
53. Der skal meddeles en spildevandsudledningstilladelse fra Sønderborg Kommune inden denne godkendelse må udnyttes.

Lys

54. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lysgener, der vurderes til at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Affald

55. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
56. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkomne.
57. Reglerne for håndtering, opbevaring og bortskaffelse i Sønderborg Kommunes regulativer og forskrifter skal til enhver tid overholdes.

Gyllekøling

58. Da gyllekølingsanlægget endnu ikke er dimensioneret stiller Sønderborg Kommune vilkår om, at ansøger skal indsende beregning, der viser hvor stor varmepumpen skal være, hvor mange driftstimer pumpen skal have årligt for at opnå en 30 % ammoniakreduktion i stald 3 Beregningen skal udføres i henhold til Miljøstyrelsens BAT-blad angående ”køling af gyllen i svinestalde”. Beregningen skal godkendes af Sønderborg Kommune inden den nye stald opføres.
59. Der skal være en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitlig skal der være en driftstid på xx timer pr. år. Driftstiden fastsættes på baggrund af beregning indsendt af ansøger.
60. Køleanlægget skal være med en forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftstop. Enhver type driftstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
61. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
62. Der skal inden gyllekølingsanlægget etableres meddeles en tilladelse fra Sønderborg Kommune i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 19.

Gylleseparering

63. Der skal foreligge en kontrakt med en myndighedsgodkendt aftager af fiberfraktion fra gylleseparering. Af kontrakten skal det fremgå, hvor mange tons fiber aftager modtager og det skal fremgå, at kontrakten har mindst 1 års løbende opsigelse.
64. Fiberfraktionen skal efter separationen opbevares i en lukket container på ejendommen indtil afhentning til modtageren af fiberfraktionen. Alternativt kan fiberfraktionen opbevares efter de samme regler som opbevaring af fast gødning i henholdt til husdyrgødningsbekendtgørelsen.
65. Der stilles vilkår om, at gyllesepareringsanlægget skal opføres og drives i overensstemmelse med ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse.
66. Der stilles vilkår om, at der hvert år føres journal over mængde fiber og DE afsat til gødnings- eller energiformål.

Driftsforstyrrelser eller uheld

67. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
68. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til beredskabet.
69. Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen senest tre måneder efter godkendelsen er meddelt. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af bedriftens ansatte, og udformet på et sprog som de ansatte kan forstå. Planen skal opdateres efter behov og skal opbevares, så de ansatte har adgang til den.

Ophør

70. Ophør af produktion på ejendommen skal meddeles til Sønderborg Kommune
71. Ved ophør med svineproduktion skal ansøger tømme stalde og anlæg for dyr og gødning, bortskaffe kemikalier m.v. samt sløjfe unødvendige olietanke.

Ikrafttrædelse og tidsfrister

72. Tilladelsen træder i kraft den 26. december 2009.
73. Denne godkendelse eller de dele, som ikke er udnyttet fuld, bortfalder såfremt den ikke er udnyttet i henhold til fristerne i vilkår 5.

Generelt

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort i de lokale dagblade, påklages til Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt. Klagefristen udløber den 23. januar 2010.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsens udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven, m.v.) skal søges separat.

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker (jf. § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Helle Dueholm Pedersen

Landbrug
Teknik og miljø
Sønderborg Kommune

KLAGEVEJLEDNING

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med kapitel 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Miljøministeriets lov nr. 1572 af 20. december 2006). Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort i Sønderborg Ugeavis - påklages til Miljøklagenævnet af:

Gårdejer Henrik Enderlein, Osmark 5, Sønderborg
Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
Miljøministeren
Sundhedsstyrelsen
Klageberettigede interesseorganisationer

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Underretning- Meddelelse om godkendelsen er sendt til:

Ansøger:

Henrik Enderlein, Osmark 5, 6400 Sønderborg

Konsulent:

Rådgiver Ulla R. Pallesen, LandboSyd,

Interesseorganisationer:

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening,

Danmarks Sportsfiskerforbund, Vejle

Danmarks Sportsfiskerforbund, Sønderborg

Dansk Ornitologisk Forening

Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sønderjylland

Det Økologiske Råd

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

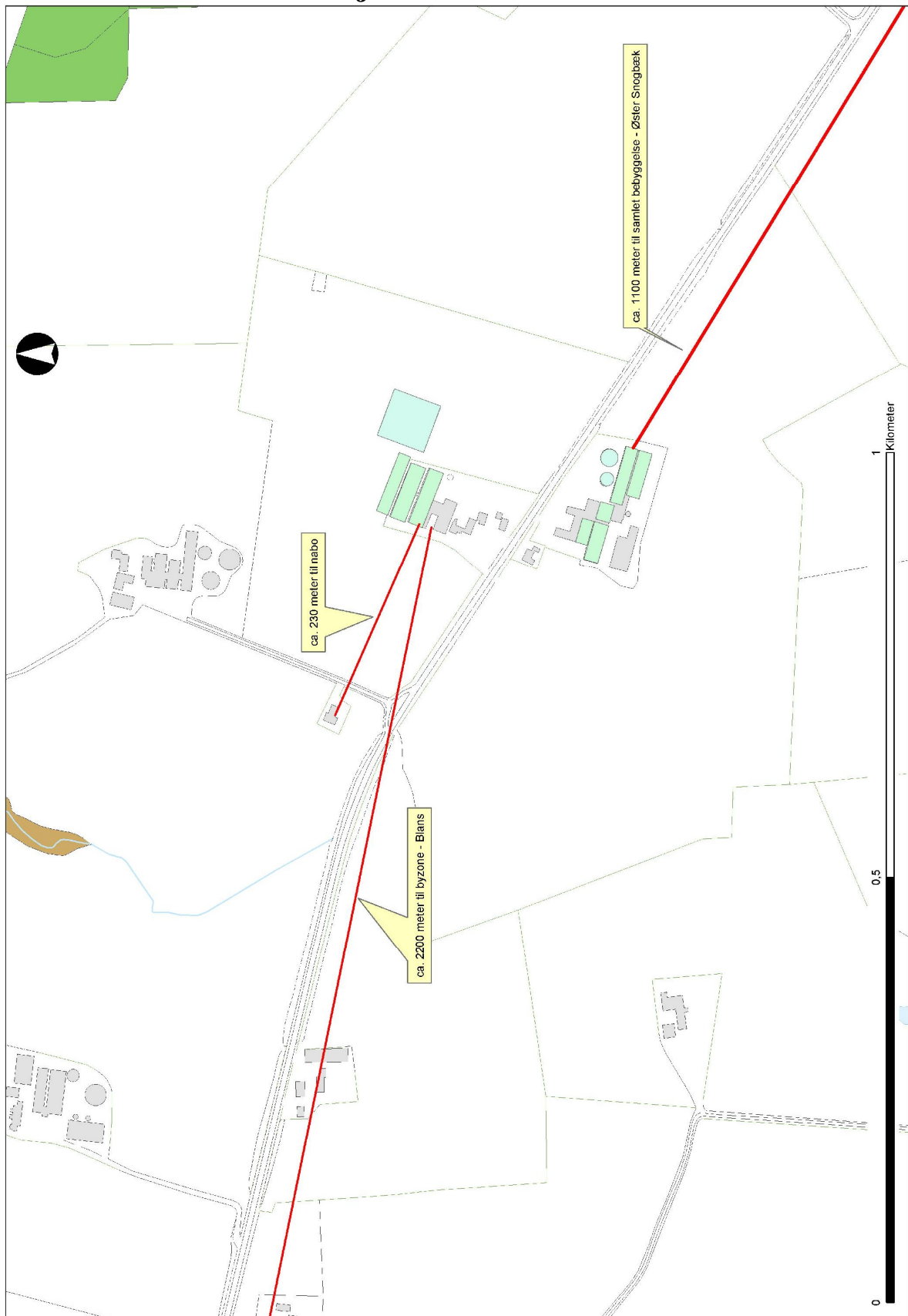
Friluftsrådet

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Sønderborg Kommune, Landbrug, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg, som videresender den til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Sønderborg Kommune inden klagefristens udløb den 25. januar 2010 kl. 15.00.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

BILAG

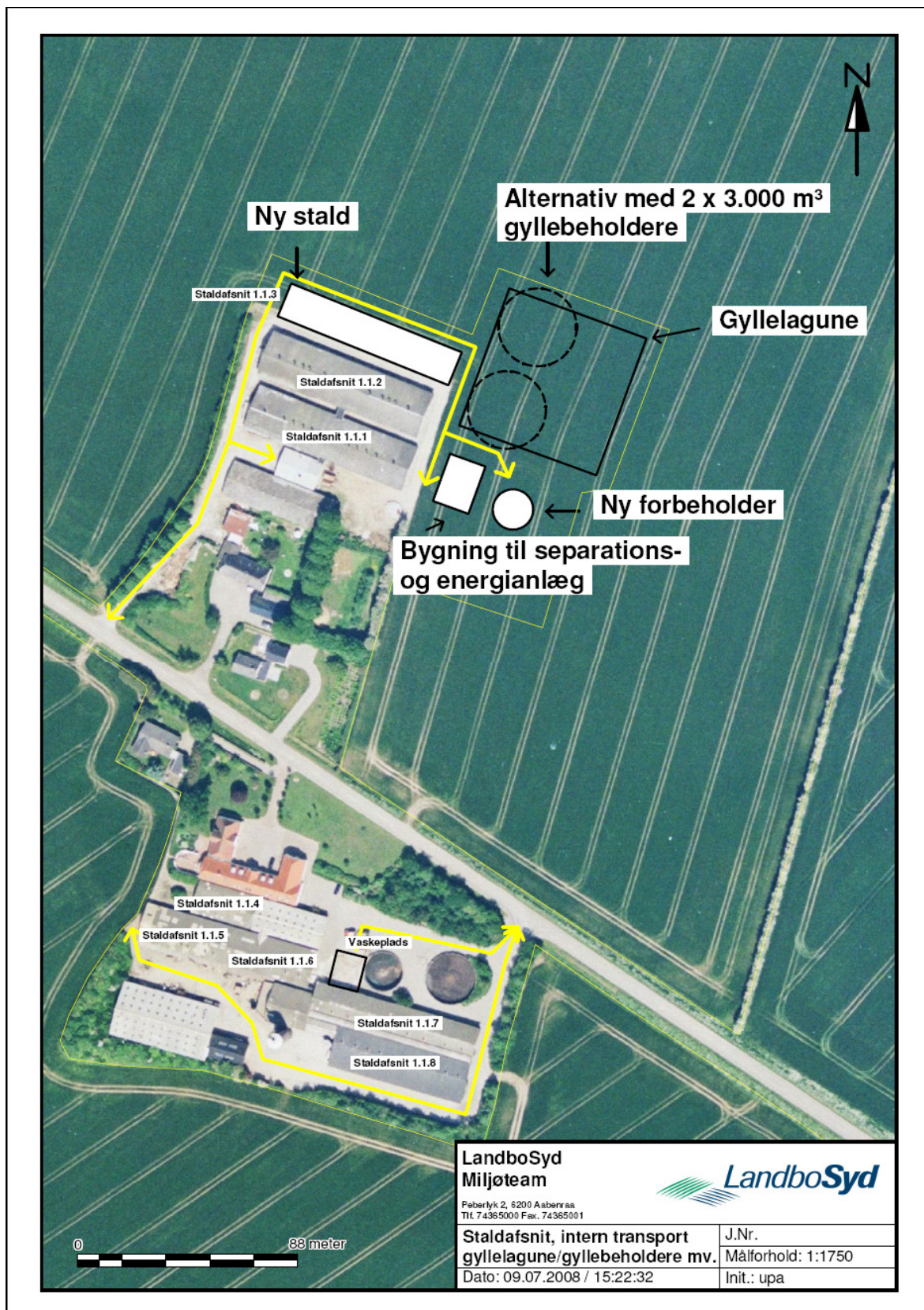
Kort over afstande fra ejendommen

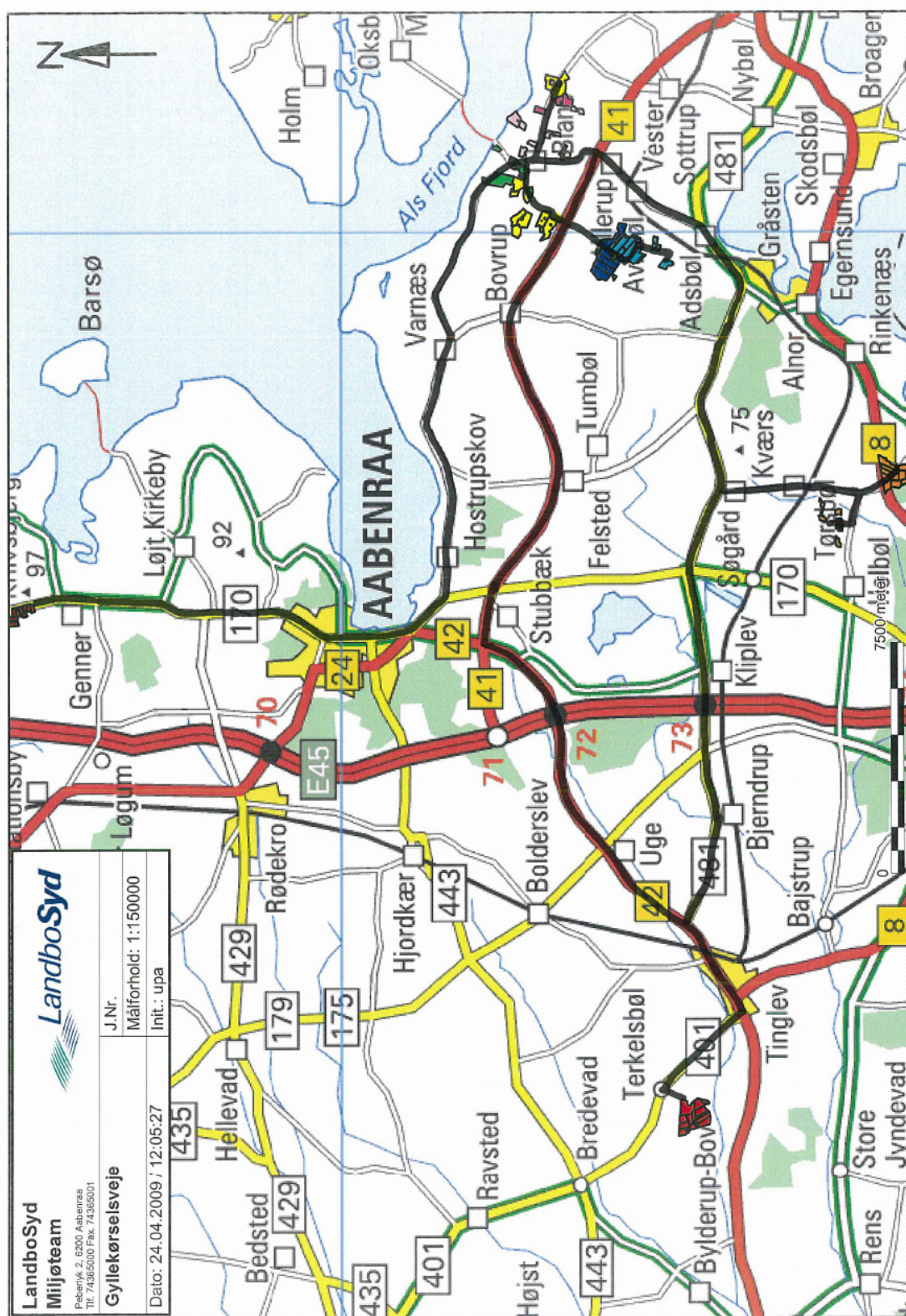
Oversigtskort over ejendommen

Oversigtskort over staldafsnit og opbevaringsanlæg

Oversigt over gylletransportveje

Beredskabsplan

for

Bjerggaard & Oldsmølle, Osmark 5 & 10, 6400 Sønderborg

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	66
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	67
OVERLØB AF GYLLE	68
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	69
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE.....	70
STRØMSVIGT	71
TRANSPORT OG OPBEVARING AF BEKÆMPELSESMIDLER	72
BILAG A KORT OVER EJENDOMMEN	73
BILAG B KORT OVER UDLØBSPUNKTER FRA DRÆN TIL VANDLØB	74

Udarbejdet af HJE og URP

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Kopi af beredskabsplanen findes i beredskabsmappe på kontoret.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Kemikalielager
- Dieseltanke og olietanke
- Dræn og regnvandsbrønde
- Udløbspunkter til vandløb fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbyrder m.v.
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i kontor på Osmark 5 og har nr. 7446 7292.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 8872 6400 (mandag - torsdag kl. 10.00 - 17.00, fredag kl. 10.00 – 15.00)
Falck	kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 7011 0707 kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 7635 4074 lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 7436 5000
Dyrlæge	kontaktes på telefon 2171 5286 - Frede Keller Luk
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 7446 1366 - SAF
Elektriker	kontaktes på telefon 7465 9311 / 7444 2580 - Kværs el
Smeden	kontaktes på telefon 7448 5057 - Eriks smed
VVS	kontaktes på telefon 7446 1542 - Sundeved VVS
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 7457 6220 / 4015 6213 - Marstrup EI (Skov)

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Henrik Enderlein på tlf. 4011 7292.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

14 skum-/CO₂-slukkere

OVERLØB AF GYLLE **INSTRUKS**

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank/gyllelagune – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Henrik Enderlein på tlf. 4011 7292.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til dræn/grøft langs Osmark.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, afhængig af mængden af gylle.

Er gyllen løbet til dræn skal der forsøges at laves en opdæmning af vandløbet fx vha. halmballer og slamsuger skal rekvireres til at opsuge forurenede vand.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier eller olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Henrik Enderlein på tlf. 4011 7292.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret ved fyrrum (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til løbet til dræn skal der forsøges at laves en opdæmning af vandløbet fx vha. halmballer og slamsuger skal rekvireres til at opsuge forurenede vand (se vedlagte kort). Opdæmningen kan enten ske i brønd vest for ejendommen eller i selve vandløbet.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver

I værksted samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Vand

Hovedhane sidder ved måler i brønd ved græsplæne ved stuehuset Osmark 5 og sydvest for driftsbygningerne på den nordlige side af Osmark.

Se placering af hovedhaner og øvrige haner på oversigtskort.

Elektricitet

Hovedafbrydere sidder ved hjørne af foderlade, Osmark 5 og ved dør mellem forrum og staldgang, Osmark 10 (se bilag).

Eltavler og afbrydere, alarmanlæg og pumpekontakter fremgår af bilag.

Der bruges automatsikringer de fleste steder. Hvor der er ampere sikringer, ligger der nye sikringer ved eltavlerne.

STRØMSVIGT **INSTRUKS**

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Sydenergi og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 7011 5000.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT OG OPBEVARING AF BEKÆMPELSESMIDLER

Instruks:

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

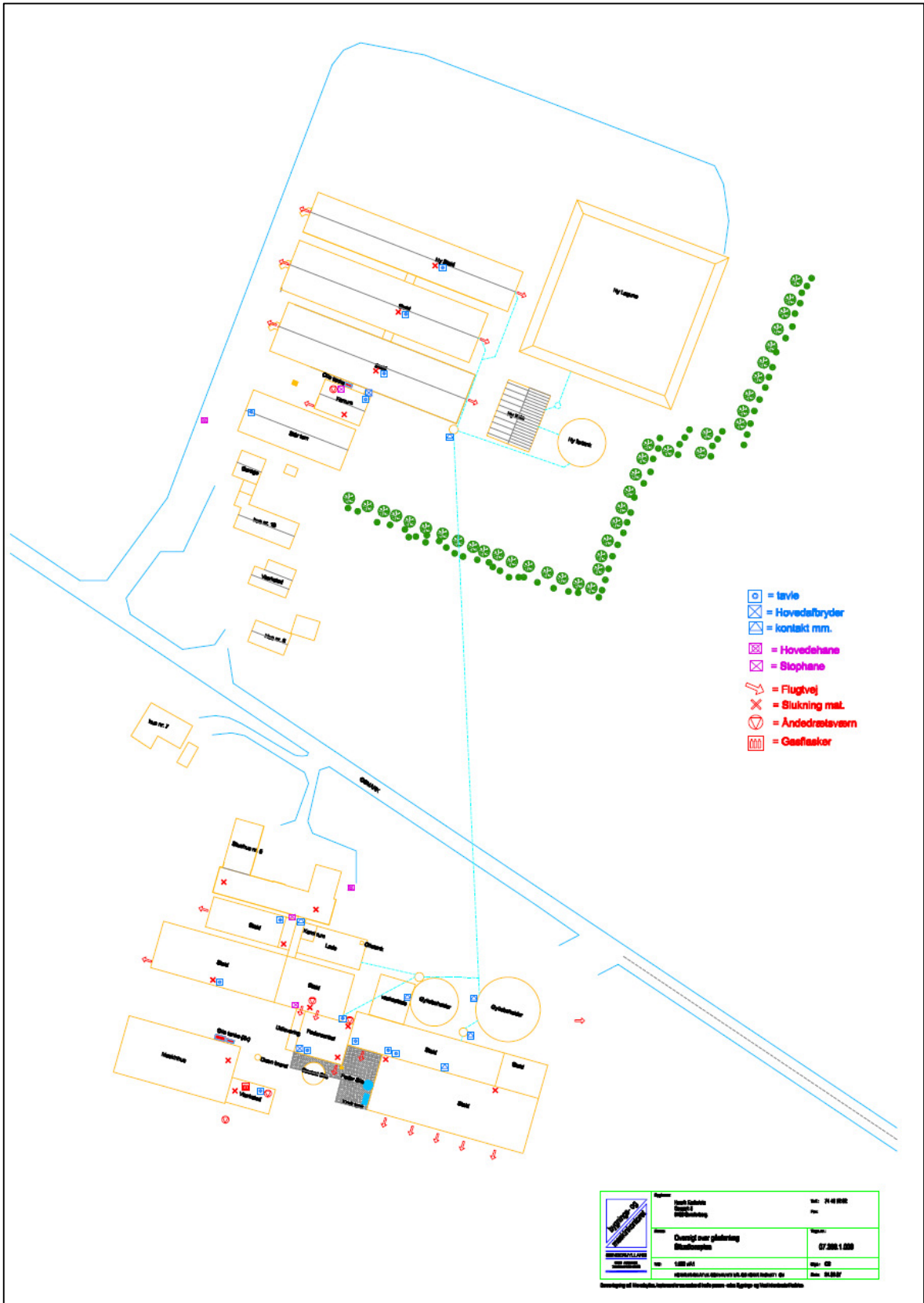
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

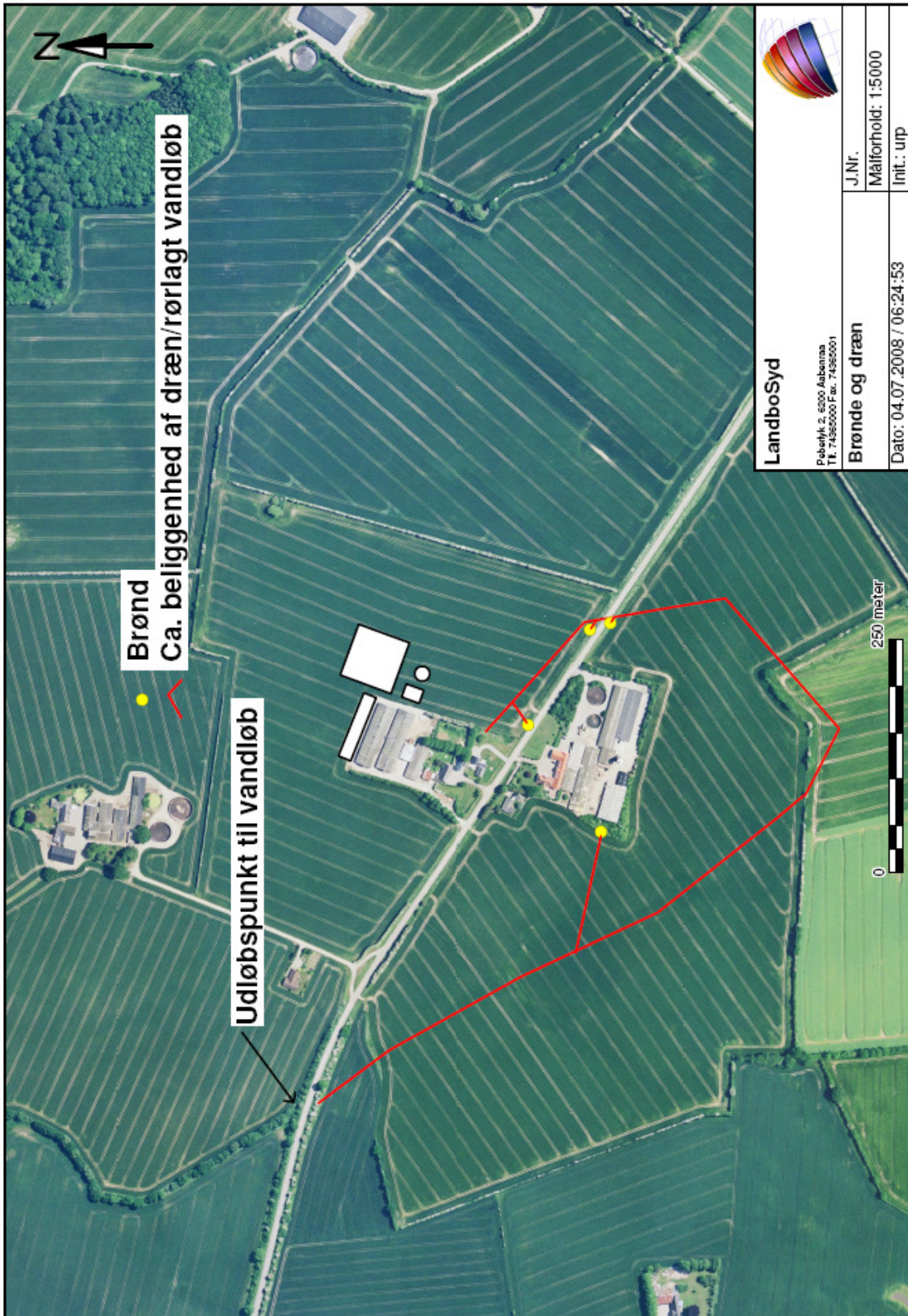
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A KORT OVER EJENDOMMEN

BILAG B Kort over udløbsspunkter fra drænen til vandløb

Udtalelse fra Aabenraa kommune ang. udbringningsarealer

Til
Sønderborg Kommune

Teknik og Miljø
Plantagevej 4, Bov
DK-6330 Padborg
Tlf. : 73 76 76 76

Dato: 15-01-2009
Sagsnr.: 08/46095
Dok.nr.: 14
Kontakt: Dorthe Matzen
Shajarati
Direkte tf.nr.: 73767317
E-mail: dms@aabenaar.dk

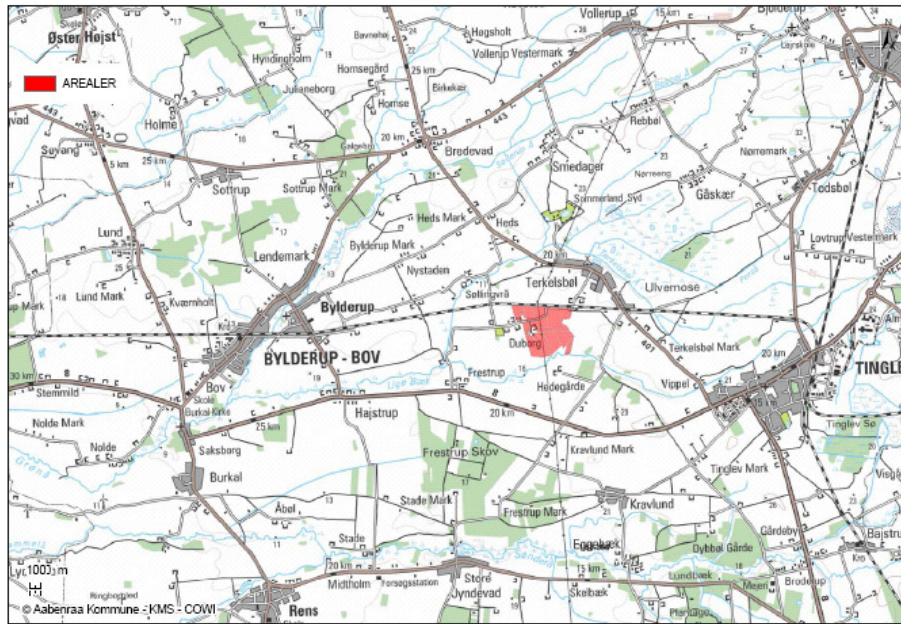
Vurdering af Gylleaftale i forbindelse med Miljøgodkendelse af Osmark 5, 6400 Sønderborg

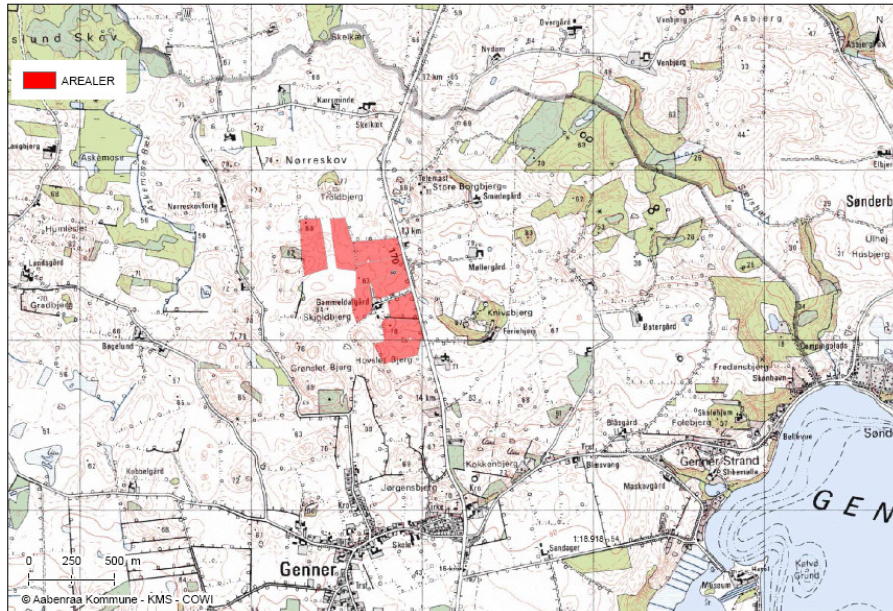
Aabenraa kommune har vurderet at afsætning af husdyrgødning til markarealer hos Hans Lillelund, Haderslevvej 477, 6230 Rødekro, i forbindelse med etablering udvidelse eller ændring af husdyrbrug på ejendommen Osmark 5, Sønderborg, vil ikke påvirke miljøet væsentlig, og der skal derfor ikke søges om en arealgodkendelse i henhold til § 16, 1572 af 20/12 2006. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Dorthe Matzen Shajarati
Ingeniør

Redegørelse

Aabenraa kommune har vurderet en gylleaftale i forbindelse med en forespørgsel fra Sønderborg Kommune. På oversigtskortene, ses udbringningsarealerne.

Nitrat i forhold til grundvand

Der er ikke nogen udspretningsarealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (kortbilag 1) og der er ikke udarbejdet nogen indsatsplan i området. Beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand er overholdt.

Nitrat i forhold til Overfladevand

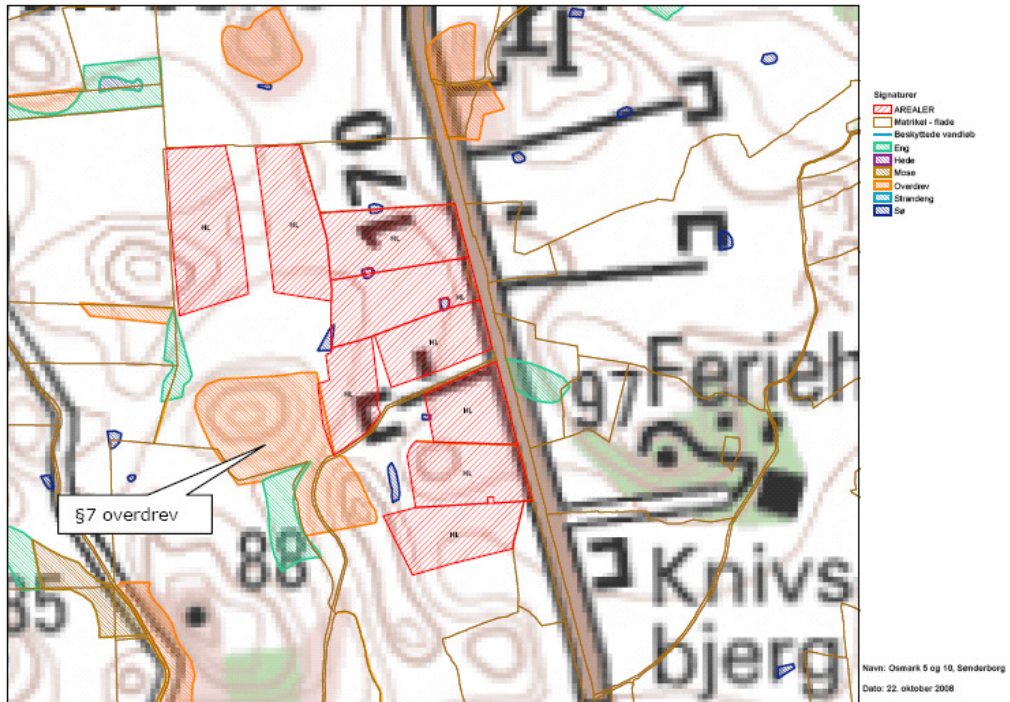
Ingen udbringningsarealer ligger på områder der er registreret som nitratklasse 1,2 eller 3 (Kortbilag 1), som afvander til sårbare Natura 2000 områder.

Fosfor

To udbringningsarealer er delvis udpeget til lavbundsareal (Kortbilag 2). Lavbundsarealerne er ikke beliggende i opland til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er overholdt.

Beskyttet natur og Bilag IV arter

Jf. kort 1 (Genners) og kort 2 (Duborg) nedenfor ses, at arealerne grænser op til hhv. §7 overdrev og §3 eng. Derudover ligger der vandhuller på/grænsende op til arealerne og beskyttede vandløb. Arealerne er ikke besigtiget men udelukkende vurderet ud fra kortmaterialet og luftfotos.

Kort 1

§7 overdrev. Udbringningsarealet, der grænser op til §7 overdrevet, har ikke terrænfald ned mod overdrevet. Samtidig udgør et levende hegn i skellet mellem mark og overdrev en beskyttende grænse. Det vurderes derfor, at udbringning af husdyrgødning ikke påvirker overdrevet væsentligt.

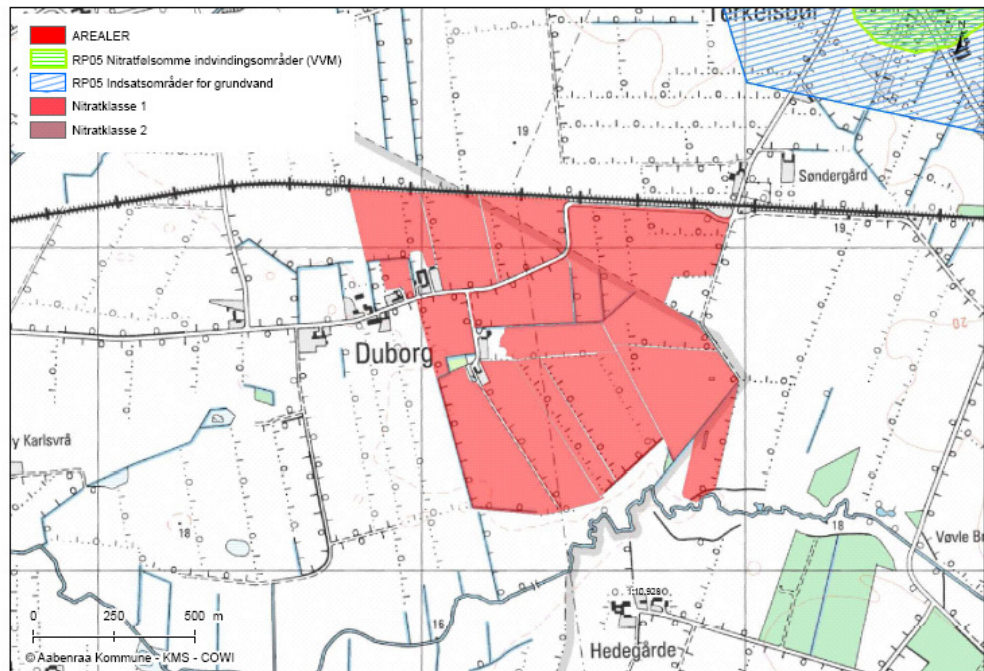
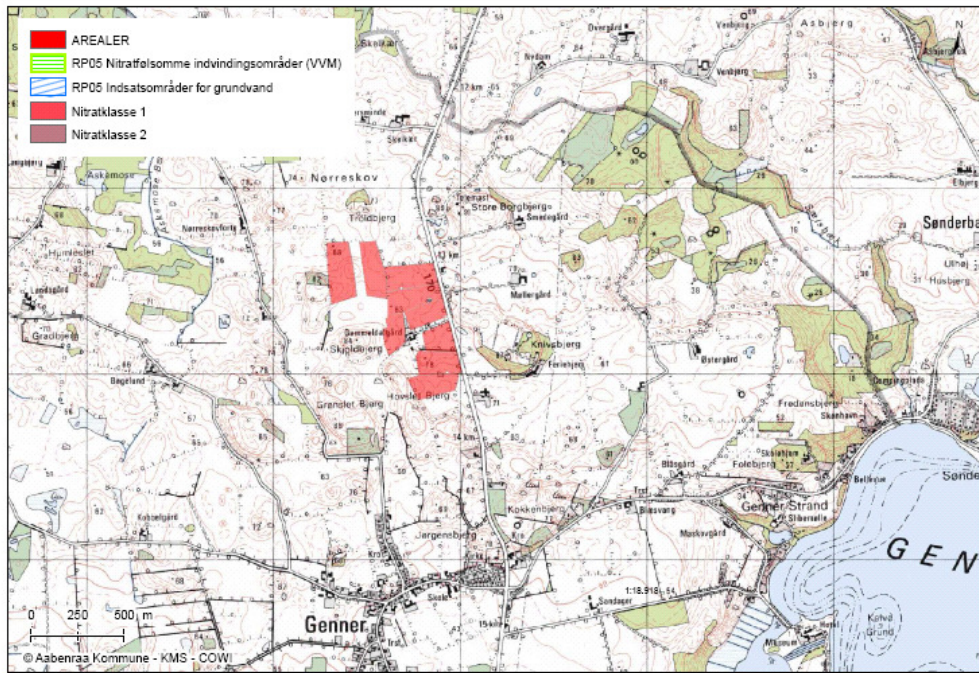
Vandhuller. Der ligger to mindre vandhuller indenfor udspretningsarealerne. Disse er udtaget af markeringen for udbringning. Vandhullerne vurderes ud fra luftfotos at være tilvoksede med træer/buske og derfor ikke attraktive som ynglesteder for padder. Vandhullerne er dog værdifulde for fugle og andet vildt.

Udbringningsarealerne grænser yderligere op til tre vandhuller, som dog ikke er beliggende på udbringningsarealerne.

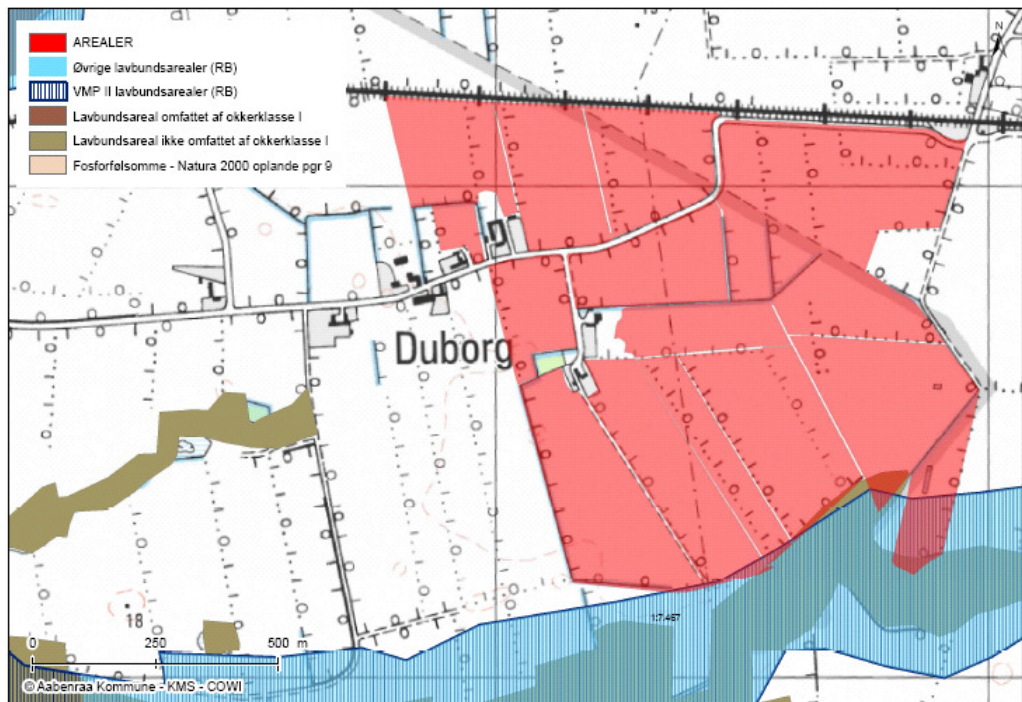
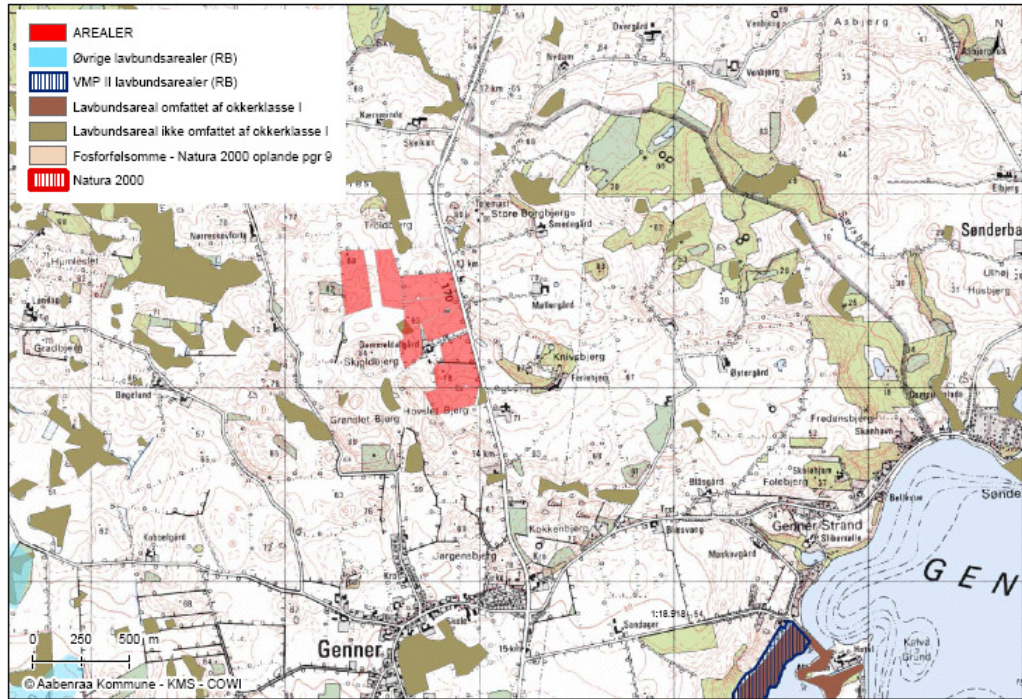
Der er minimum 2 meter bræmme rundt om alle vandhullerne.

Der er ikke registreret padder i nogen af vandhullerne.

Kortbilag 1

Kortbilag 2

Udtalelse fra Aabenraa kommune ang. udbringningsarealer

Bemærkninger til § 21 – Osmark 5 og 10

Vedrørende Osmark 5 og 10, Sønderborg.

Aabenraa Kommune er af Sønderborg Kommune blevet bedt om at vurdere, om der skal stilles vilkår til arealer beliggende i Aabenraa Kommune, som indgår i udbringningsarealerne for Osmark 5 og 10. Osmark 5 og 10 har ansøgt Sønderborg Kommune om godkendelse til at udvide produktionen af slagtesvin fra 652,7 DE, til 715 DE.

Aabenraa Kommune har følgende bemærkninger til de marker, der er beliggende i Aabenraa Kommune, jf. nedenstående kort:

Kort over udbringningsarealer beliggende i Aabenraa Kommune.

Arealerne ligger grupperet i to områder og behandles i det efterfølgende områdevis.

Delområde 1:

Den ene gruppe ligger umiddelbart nordvest for landsbyen Hokkerup.

Som det fremgår af detailkortet nedenfor, findes der et naturområde (mose) beskyttet efter §7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Flere af arealerne ligger inden for 1000 m bufferzonen til området, og Aabenraa Kommune gør derfor opmærksom på, at udbragt husdyrgødning skal nedfældes på de pågældende marker på sort jord og græs.

Kort over udpegningerne på arealerne nordvest for Hokkerup, Aabenraa.

Der er ikke observeret nogen padder, flagermus eller andre arter, der er omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV (liste over arter, der er under streng international beskyttelse). Eftersom dette er tilfældet, og der ikke findes naturområder på selve dyrkningsarealerne, stilles der ikke vilkår i denne forbindelse.

Arealerne ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser.

Området er ikke nitratfølsomt indvindingsopland.

Området har ingen fosforklasse. To af arealerne (EM 22 og EM 25) er lavbundsarealer omfattet af okkerklasse 3, hvilket vil sige med lille risiko for okkerudledning, og eftersom der ikke er nogen fosforklasse, stilles ingen vilkår i denne forbindelse. Markerne EM 21 og EM 22 ligger inden for udpegningen VMP-II lavbundsområde, der er et kunstigt afvandet lavbundsområde. Udpegningen udløser i denne forbindelse ingen vilkår.

Ingen af arealerne indeholder skrånende partier og deraf følgende øget risiko for afstrømning af næringsstoffer.

Markerne EM 21 og EM 22 støder op til et beskyttet vandløb med 2-meters bræmmekrav.

Arealerne EM 22 og EM 25 støder op til en mose, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Mosen er tør og med skovpræg, og det vurderes, at tilstanden som mose er ringe og ikke særligt næringsfølsom.

Arealet EM 26-0 støder op til en §3-beskyttet hede, der tillige er udpeget som særligt næringsfattigt naturareal. Hedens tilstand vurderes som moderat. Eftersom heden er beskyttet af træbevoksning på den side, der vender mod udbringningsarealet, vurderes det, at næringspåvirkningen er lille.

Konklusion, delområde 1:

Da arealerne ligger udenfor N og P klasse, er kravene til N og P overholdt ved harmonikravene. De tilstødende naturområder er enten ikke særligt næringsstoffølsomme, og/eller de er beskyttet mod næringsstoffølsomhed af omkringliggende trævækst. Dog findes der et nærliggende naturområde beskyttet efter §7 i lov om godkendelse af Husdyrbrug m.v., hvilket betyder, at udbragt husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs.

Delområde 2:

Den anden gruppe ligger umiddelbart syd-sydøst for Hokkerup (se kort ovenfor).

Jf. detailkortet nedenfor findes der øst for arealerne et naturområde (overdrev) beskyttet efter §7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Flere af arealerne ligger inden for 1000 m bufferzonen til området, og Aabenraa Kommune gør derfor opmærksom på, at udbragt husdyrgødning skal nedfældes på de pågældende marker på sort jord og græs.

Kort over udpegningerne på arealerne Syd-sydøst for Hokkerup, Aabenraa.

De små lyse prikker i skoven omkring dyrkningsarealerne er lokaliteter, hvor der er observeret padder.

Indvindingsoplandet til Rønshoved Vandværk fremstår som en smal tunge med mørkeblåt omrids, der går fra kortets sydøstlige kant og næsten til den nordvestlige kant.

Mark EM 10 grænser mod syd op til en eng, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3. Marken skræner kraftigt ned mod engen med deraf følgende øget risiko for afstrømning af næringsstoffer.

Det er ved besigtigelse konstateret, at engen på den del, der grænser op til dyrkningsarealet, er tydeligt næringspåvirket, mens den upåvirkede del har en god naturkvalitet. Aabenraa Kommune stiller derfor som vilkår, at der opretholdes en mindst 10 m bred sprøjte- og gødningsfri randzone for at beskytte engen. Randzonens pløjeretning skal være på tværs af hældningen, sådan at eventuelt næringsstofberiget regnvand ikke ledes direkte ned i engen.

På ovennævnte eng findes to beskyttede søer. Det vurderes, at søerne beskyttes tilstrækkeligt af engen samt ovenstående vilkår om etablering af randzone og tværgående pløjeretning i randzonen.

Der er ikke på udbringningsarealerne observeret nogen padder, flagermus eller andre arter, der er omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV (liste over arter, der er under streng international beskyttelse).

Flere af bilag 4-arterne (bl. a. de tre salamanderarter) er ved tidligere lejligheder fundet i den tilstødende Holbøl Skov, og der er dermed stor sandsynlighed for, at arterne også findes på og/eller i umiddelbar nærhed af udspretningsarealerne.

Eftersom der ikke foretages arealmæssige ændringer eller ændringer i den omgivende naturs tilstand, og den tilstødende, potentielt sårbare natur beskyttes med vilkår om randzone (se ovenfor), vurderer kommunen, at tilstanden for de pågældende arter ikke forringes, og der stilles derfor ikke vilkår i denne sammenhæng.

Arealerne ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser.

Området er ikke nitratfølsomt indvindingsopland, men markerne EM 1 til 3, EM 5, EM 6, EM 8 og EM 9 ligger delvist inde i oplandet til Rønshoved vandværk, der er potentielt følsomt (se kortet ovenfor). Eftersom der ikke findes nogen indsatsplan for området eller andet, der stiller skærpede krav, anser Aabenraa Kommune det almindelige beskyttelsesniveau for at være tilstrækkeligt. Området har ingen fosforklasse, lavbundsarealer eller okkerklasse.

Markerne i delområde to ligger i opland til Natura 2000-områderne hhv. Vadehavet og Flensborg Fjord/Nybøl Nor.

Det fremgår af husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen kan kun i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau.

Aabenraa Kommune finder ikke at der er sådanne særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat/kvælstof og fosfor til overfladevand, fordi der er ca. 900 meter fra nærmeste mark til Flensborg Fjord og udbringningsarealerne ikke grænser direkte op til søer, vandløb eller tilsvarende, der kan transportere næringsstoffer til Natura 2000-områderne.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt i løbet af 2009, og indsatsplanerne vedtages endeligt december 2009. Kommunen skal lave handleplaner (som angiver hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Konklusion, delområde 2:

Da arealerne ligger udenfor N og P klasse, er kravene til N og P overholdt ved harmonikravene. Det tilstødende naturområde beskyttes gennem vilkår om sprøjte- og gødningsfri randzone, og det vurderes, at de mulige tilstedeværende bilag 4-arter ikke lider skade ved den ansøgte drift. Der stilles ingen yderligere vilkår til udvaskning af nitrat og fosfor til overfladevand.

Krav og vilkår for begge delområder:

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at der er krav om nedfældning af husdyrgødning på markerne EM 1 til 7, EM 20-0, EM 23, EM 25, EM 26, EM 26-1 og EM26-2.

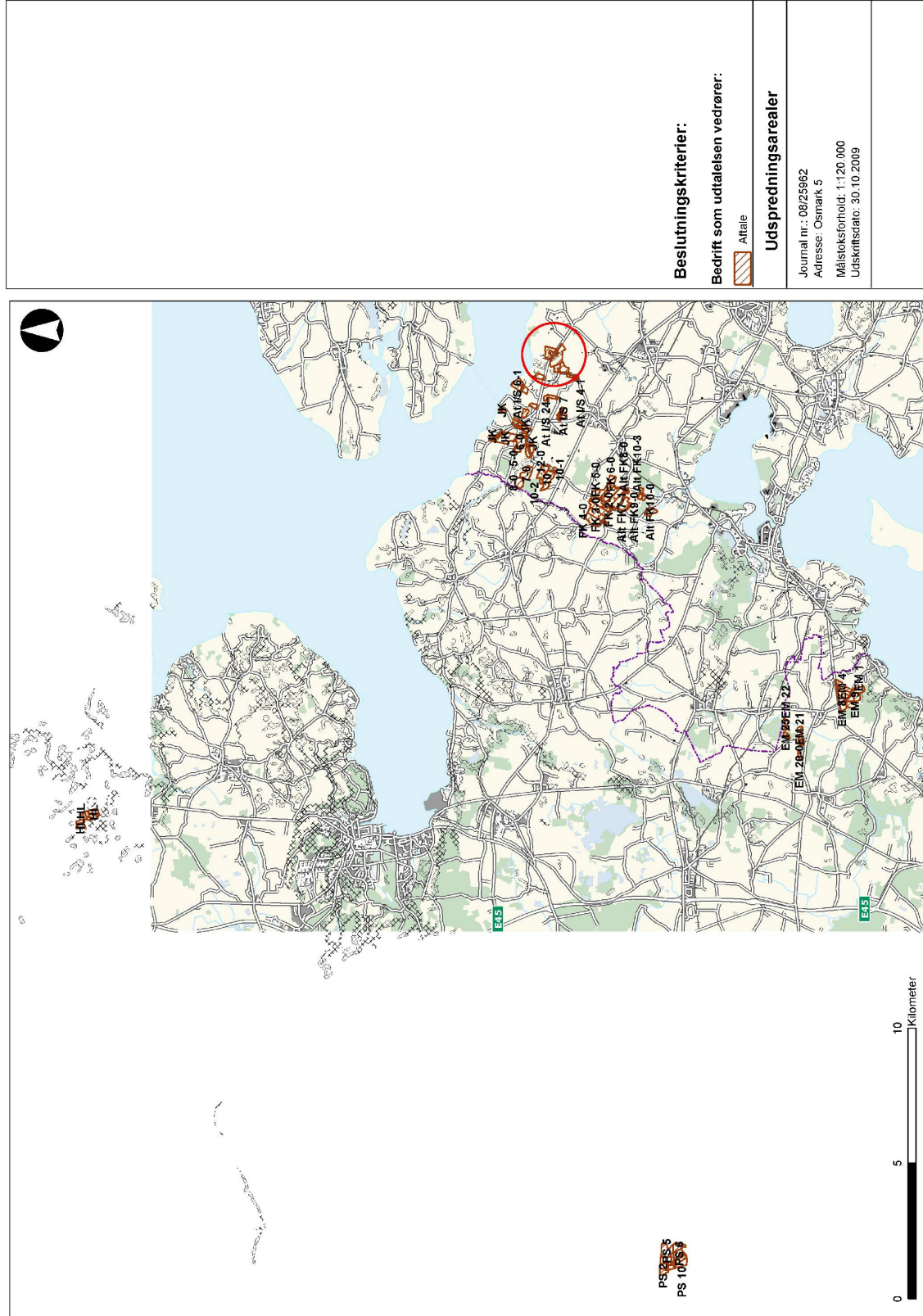
Der stilles som vilkår, at der opretholdes en mindst 10 m bred sprøjte og gødningsfri randzone med tværgående pløjeretning mellem mark EM 10 og den tilstødende eng.

Herudover stilles ingen vilkår eller krav m.h.t. Osmark 5 og 10's udbringningsarealer i Aabenraa Kommune.

Venlig hilsen

Marie-Luise Meyhoff
Sagsbehandler

Oversigt over udspretningsarealer

Beslutningskriterier:

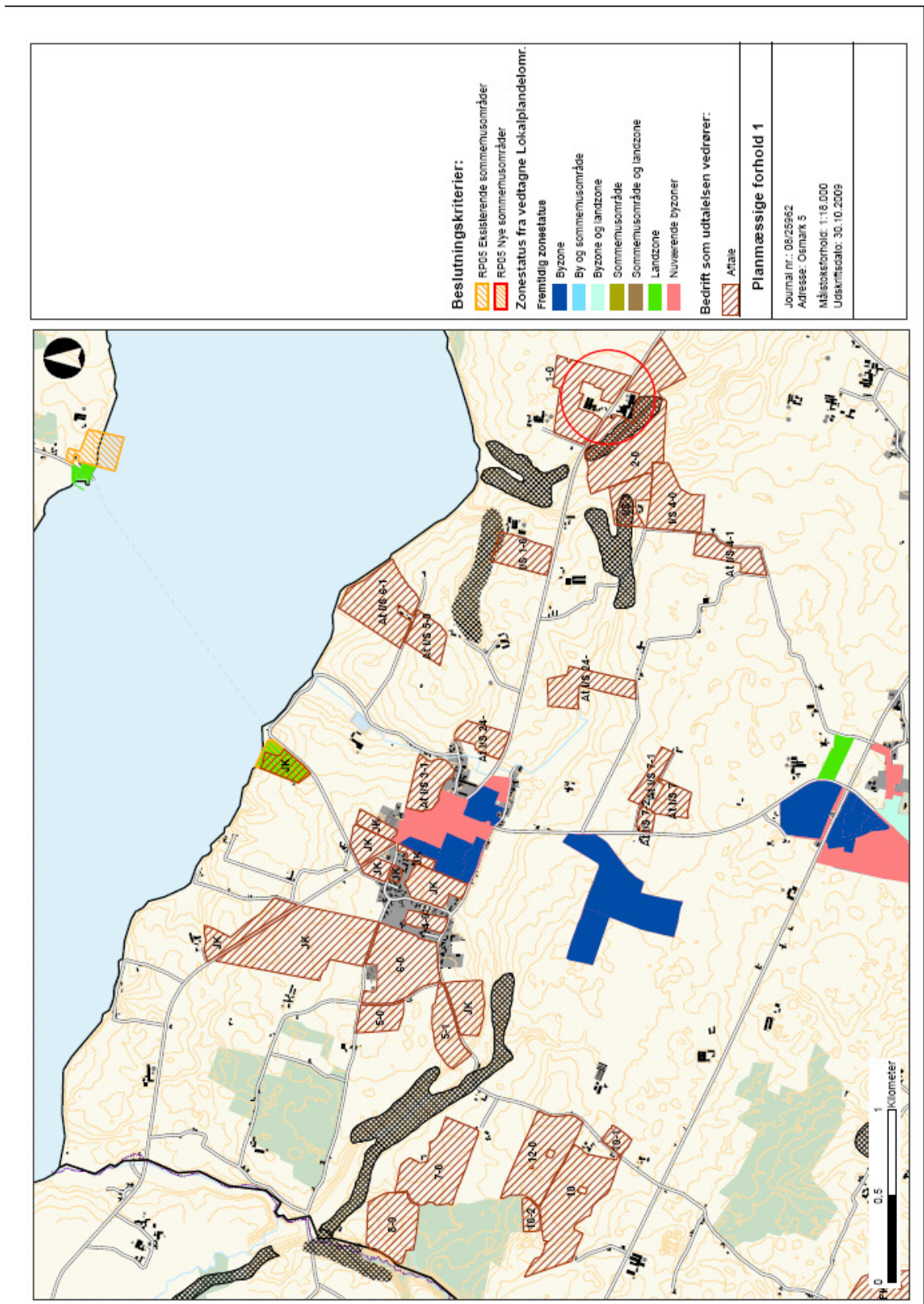
Bedrift som udtalelsen vedrører:

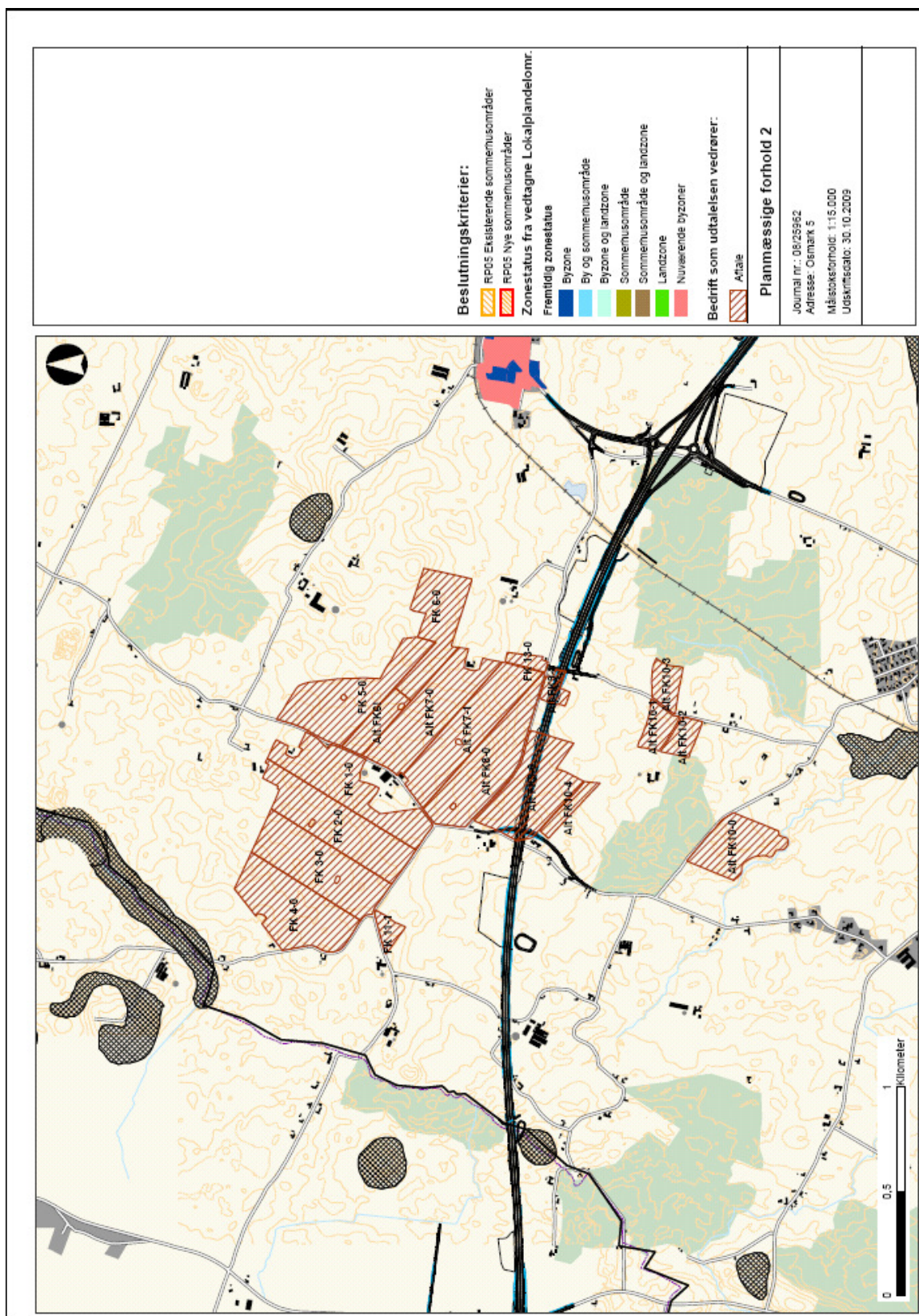
Udspretningsarealer

Journal nr.: 08/25962
 Adresse: Osmark 5
 Målestoksforhold: 1:120.000
 Udskriftsdato: 30.10.2009

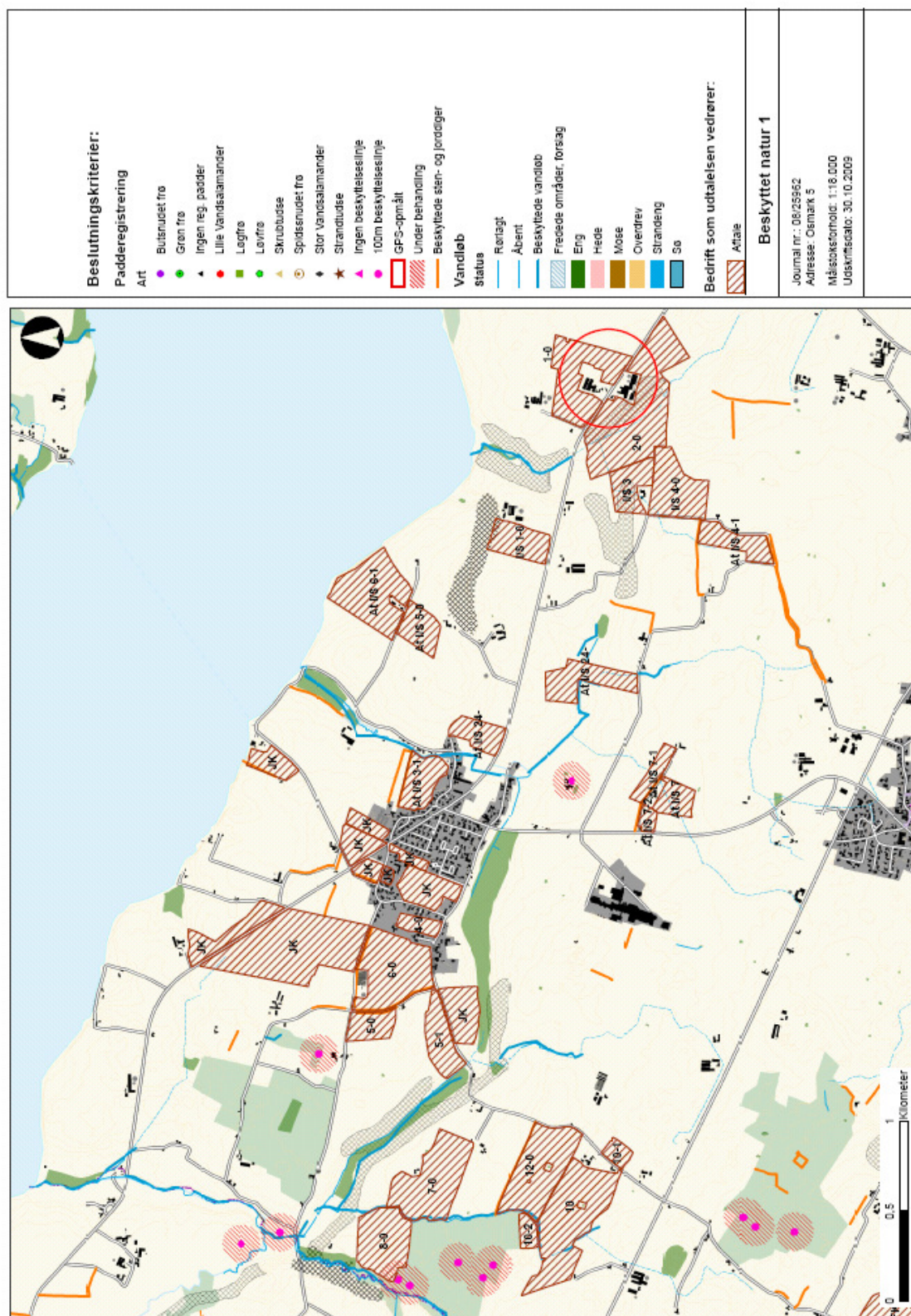
Planmæssige forhold 1

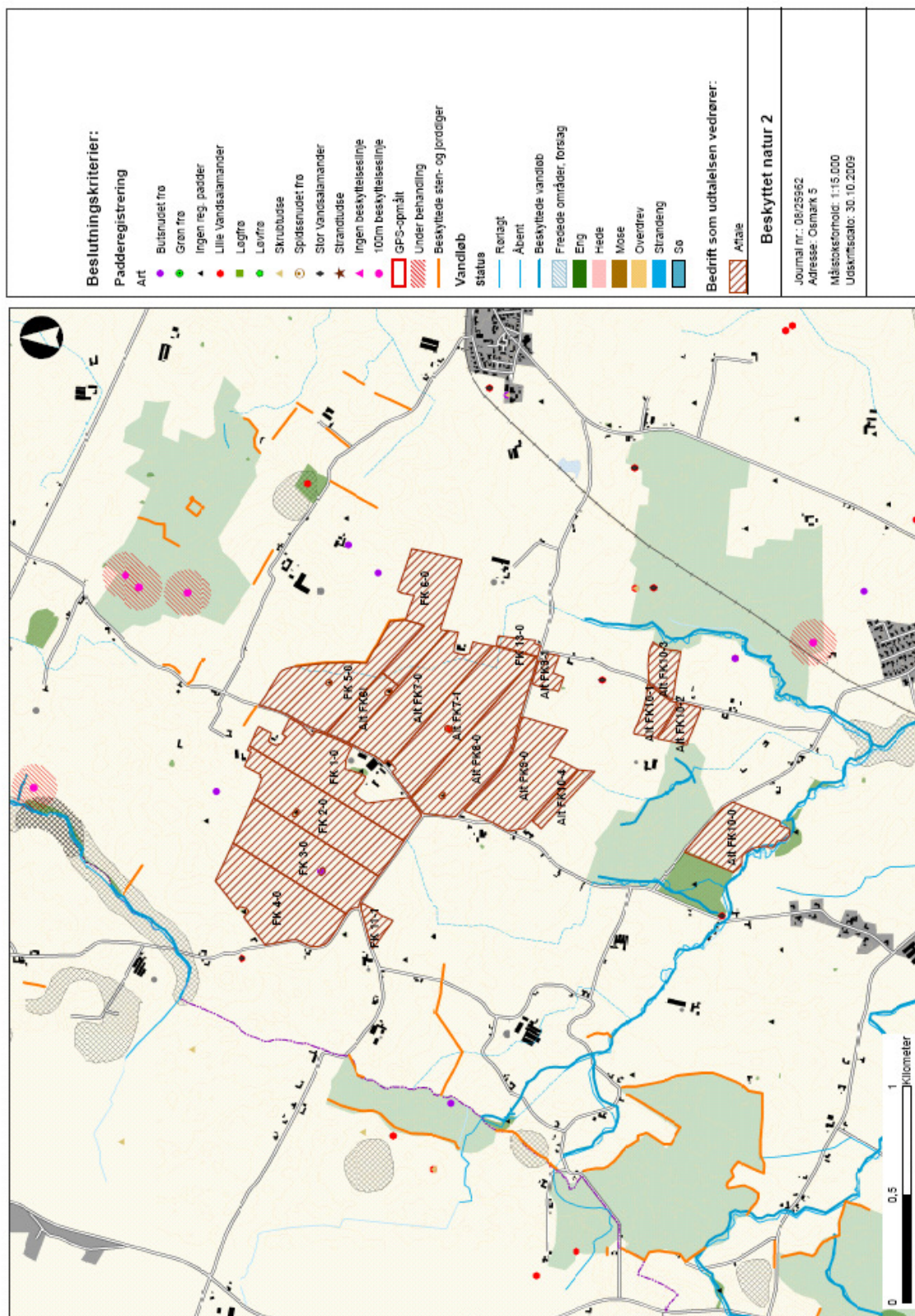
Planmæssige forhold 2

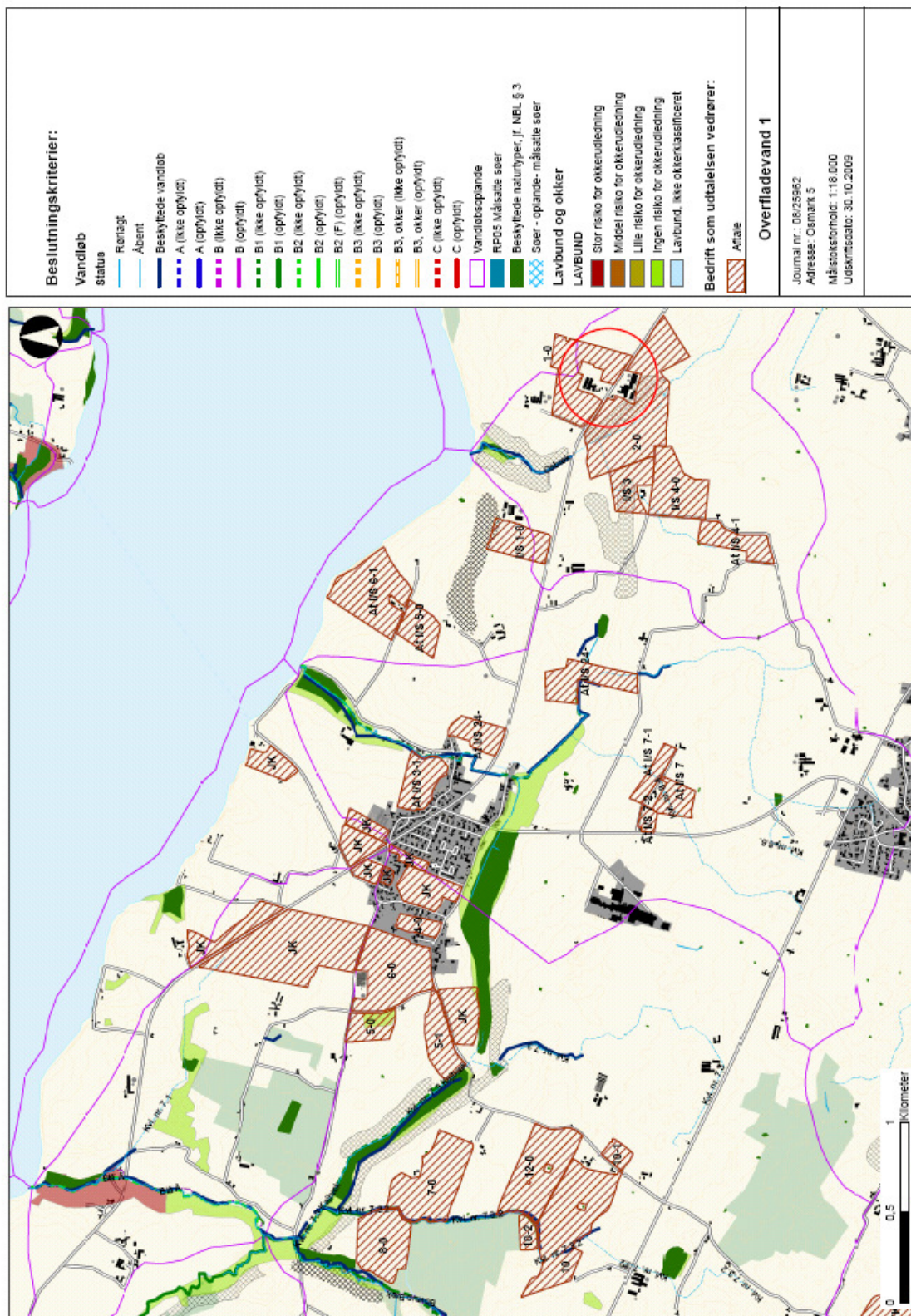
Beskyttet natur 1

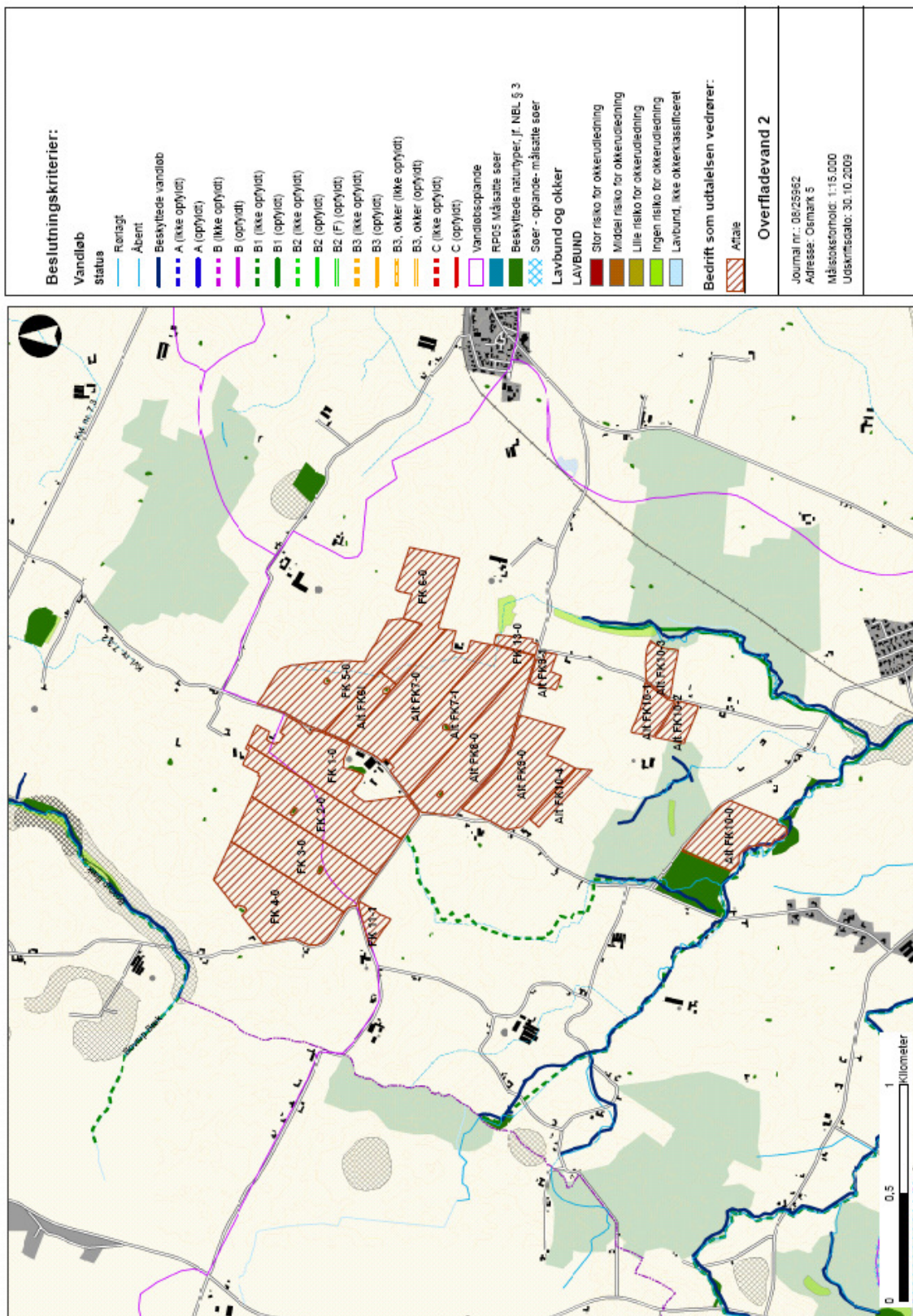
Beskyttet natur 2

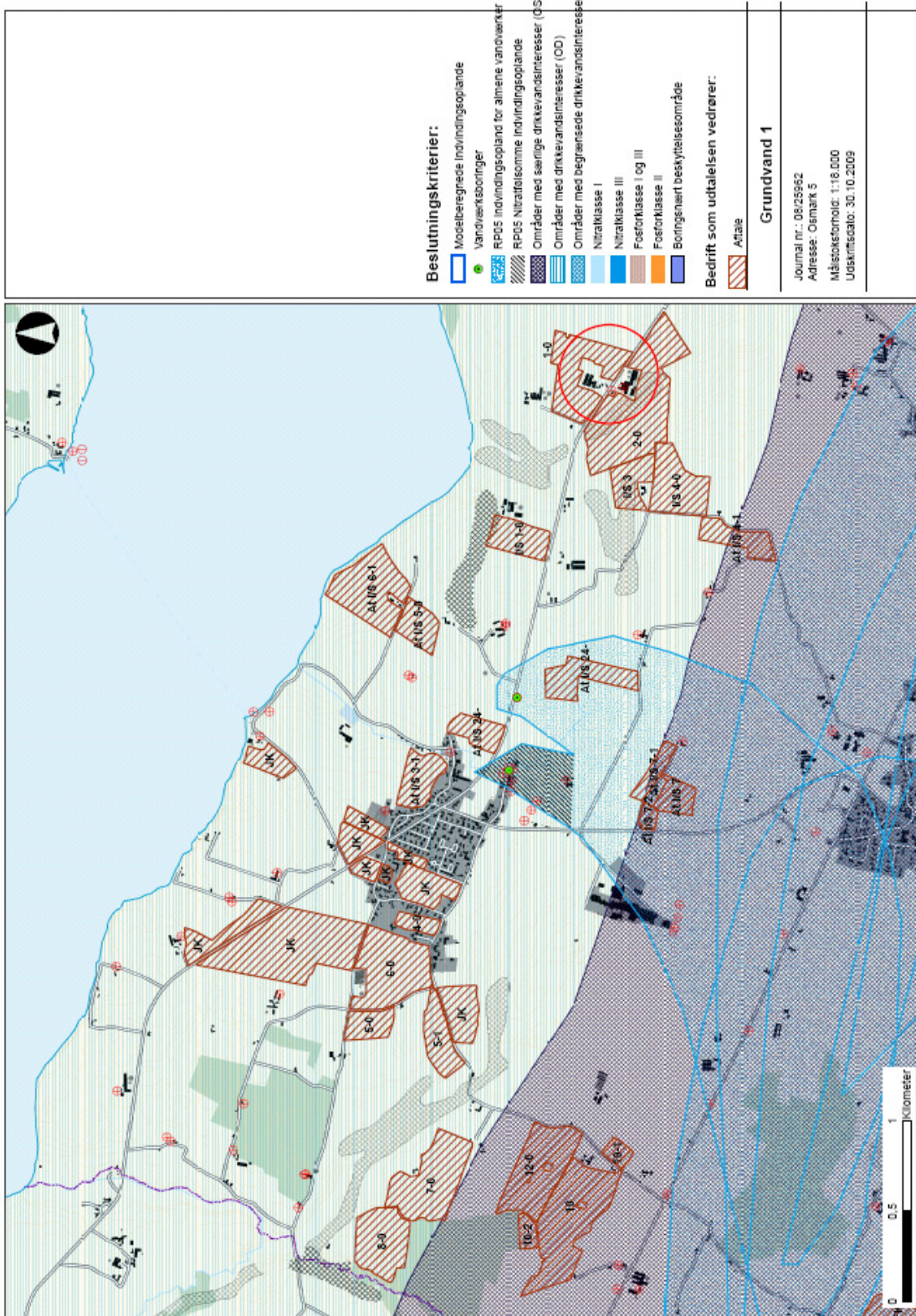
Overfladevand 1

Overfladevand 2

Grundvand 1

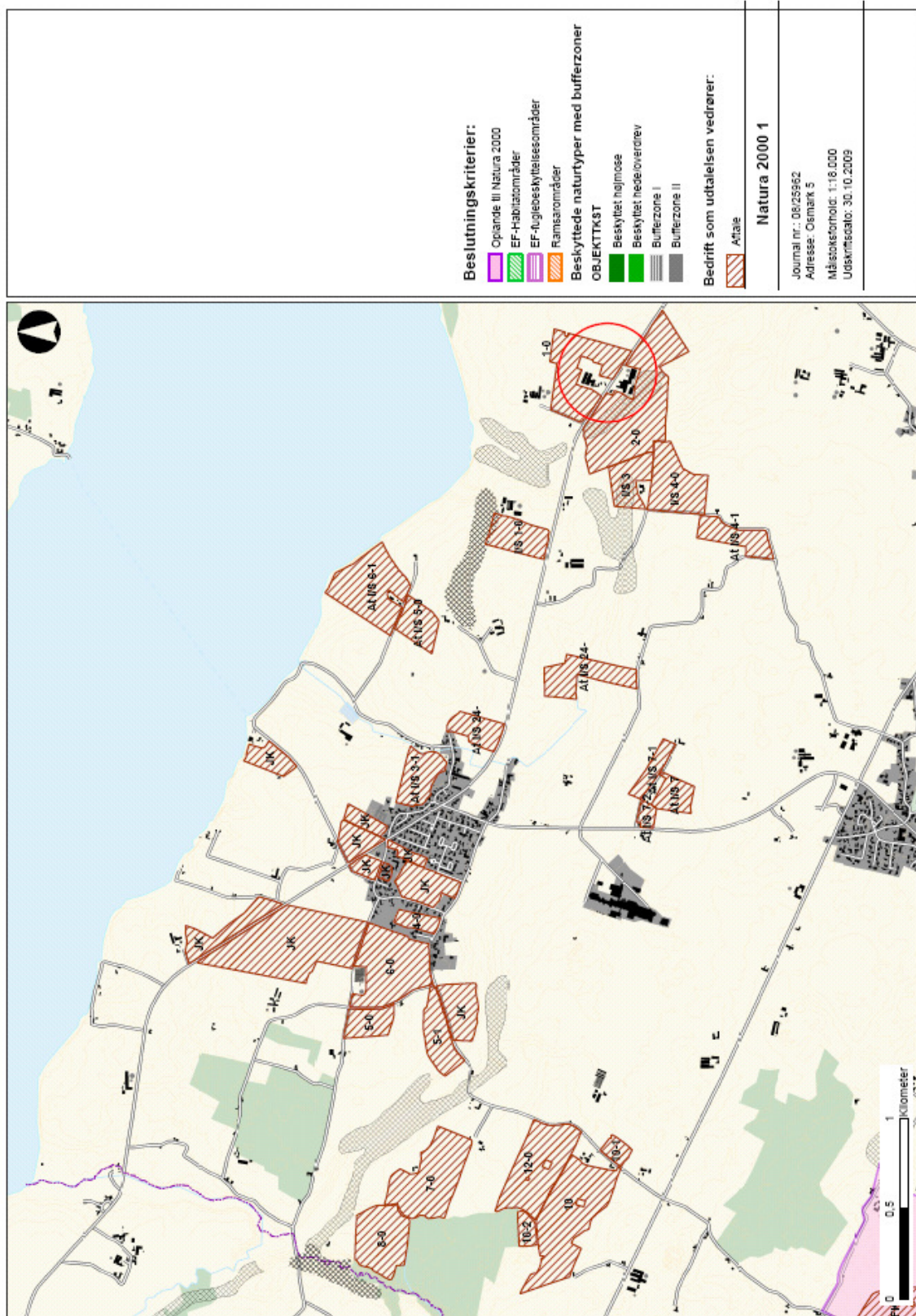

Grundvand 2

<p>Beslutningskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> Modelregne indvindingsplaner Vandværksboringer RPD5 Indvindingsplan for almene vandværker RPD5 Nitratfalsomme Indvindingsplaner Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) Områder med drikkevandsinteresser (OD) Områder med begrænset drikkevandsinteresser (OSB) Nitratklasse I Nitratklasse III Fosforklasse I og III Fosforklasse II Boringsnært beskyttelsesområde 	
<p>Bedrift som udtalelsen vedrører:</p> Afkale	
<p>Grundvand 2</p>	
<p>Journal nr.: 08/25962 Adresse: Osmark 5 Målestokforhold: 1:15.000 Udgivelsesdato: 30. 10. 2009</p>	

Natura 2000 1

Natura 2000 2

